

Годишен доклад за дейността
Нефинансова декларация
Доклад на независимия одитор
Финансов отчет

Национална Електрическа Компания ЕАД
31 декември 2019 г.

Доклад за дейността	i
Доклад на независимия одитор до едноличния собственик на НЕК ЕАД.....	-
Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	1
Отчет за финансовото състояние.....	2
Отчет за паричните потоци.....	4
Отчет за промените в собствения капитал	5
Пояснителни бележки	
1 Корпоративна информация	7
2 Основа за изготвяне на финансовия отчет.....	7
3 Счетоводна политика и промени през периода.....	8
4 Счетоводна политика.....	11
5 Приходи от продажби.....	34
6 Други приходи/ доходи от дейността.....	35
7 Приходи от договори с клиенти.....	35
8 Приходи от Фонд Сигурност на енергийната система (Фонд СЕС).....	37
9 Разходи за електрическа енергия.....	37
10 Разходи за материали.....	38
11 Разходи за външни услуги.....	38
12 Възстановена/ (начислена) обезценка на финансови активи	39
13 Разходи за персонала	39
14 Други разходи и суми с корективен характер	39
15 Финансови приходи и разходи.....	40
16 Приходи от данъци върху дохода.....	40
17 Имоти, машини и съоръжения	41
18 Нематериални активи	45
19 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия.....	45
20 Приходи от дивиденди от асоциирани и съвместни предприятия.....	46
21 Материални запаси.....	47
22 Търговски и други вземания	47
23 Вземания от Фонд СЕС.....	48
24 Вземания от свързани лица	48
25 Аванси и предплатени услуги.....	49
26 Парични средства.....	49
27 Собствен капитал	49
28 Задължения по заеми от банки.....	50
29 Отсрочено финансиране	52
30 Пасиви по отсрочени данъци	53
31 Търговски задължения.....	54
32 Задължения към свързани лица	54
33 Задължения за обезщетения при пенсиониране	56
34 Провизии.....	57
35 Задължение към Министерство на енергетиката по предоставена възмездна финансова помощ.....	58
36 Други задължения	60
37 Цели и политика за управление на финансовия риск	60
38 Ангажименти и условни задължения	65
39 Свързани лица	72
40 Събития след датата на финансовия отчет	77
41 Оповестяване съгласно законови изисквания	78
42 Одобрение на финансовия отчет.....	78

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА НЕК ЕАД ЗА 2019 г.

Настоящият доклад за дейността на Дружеството за 2019 година представя коментар и анализ на финансови отчети и друга съществена информация, относно финансовото състояние и резултатите от дейността на Дружеството, като обхваща период от 1 януари 2019 г. до 31 декември 2019 г.

Той е изготвен в съответствие с изискванията на чл. 39 от Закона за счетоводството и чл. 187д, чл. 247, ал.1, 2 и 3 от Търговския закон. Докладът за дейността съдържа и изискуемата информация по Приложение № 10 на Наредба 2 на Комисията за финансов надзор, която се отнася за лицата по § 1д от Допълнителните разпоредби на ЗППЦК, на основание чл. 100н, ал. 7, т.2 от ЗППЦК.

I **Обща информация за дружеството**

Национална електрическа компания ЕАД (НЕК ЕАД) е самостоятелно юридическо лице със седалище в гр. София, район Оборище, ул. Триадица № 8. Единоличен собственик на капитала на НЕК ЕАД е Български енергиен холдинг ЕАД.

Дружеството е еднолично акционерно дружество, вписано в търговския регистър към Агенция по вписванията с ЕИК 000649348.

Основни дейности на дружеството са:

- производство на електрическа енергия;
- централизираните покупки и продажби на електрическа енергия;
- снабдяване с електрическа енергия на потребителите, присъединени към преносната мрежа;
- внос и износ на електрическа енергия;
- строителна и ремонтна дейност в областта на електропроизводство;
- инвестиционна дейност;
- внедряване и популяризиране на енергийната ефективност при производството на електроенергия.

Дейностите, извършвани от “Национална Електрическа Компания” ЕАД, подлежат на лицензиране, съгласно чл. 39, ал. 1 във връзка с чл. 21 от Закона за енергетиката. Дружеството притежава лицензии, издадени от Държавната Комисия за енергийно и водно регулиране, както следва:

- Лицензия за обществена доставка на електрическа енергия - № Л-147-13/17.12.2004 г., за срок от 35 години, допълнена с координатор на специална балансираща група;
- Лицензия за производство на електрическа енергия от ВЕЦ и ПАВЕЦ - № Л-073-01/14.02.2001 г. за срок от 35 години;
- Лицензия за търговия с електрическа енергия - № 1-230-15/04.06.2007 г. за срок от 10 години, допълнена с координатор на стандартна балансираща група. С решение на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) № И2-Л-230 от 15 септември 2016 г. е продължен срока на лицензията за дейността „търговия с електрическа енергия“ с включени права и задължения на координатор на стандартна балансираща група за 10 години до 4 юни 2027 г.)
- Лицензия за дейността „доставка на електрическа енергия от доставчик от последна инстанция” - №Л-408-17 /01.07.2013 г., за срок от 26 години; (Решение № И1-Л-408/29.01.2014 г. за изменение/допълнение на лицензия № Л-408-17/01.07.2013 г. издадена за дейността „доставка на електрическа енергия от доставчик от последна инстанция” с правата и задълженията, свързани с дейността на координатор на специална балансираща група).

II Собственост и управление

Национална електрическа компания ЕАД е еднолично акционерно Дружество от структурата на „Български енергиен холдинг“ ЕАД.

Регистрираният капитал е разпределен в 1,063,766,192 броя поименни акции. Целият размер на капитала на Дружеството е записан и изцяло внесен от „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД. Всички акции са с номинал от 1 лев. Акциите на Дружеството са обикновени, поименни, непривилегирани акции, с право на глас. Акцията дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съизмерими с номиналната стойност на акцията.

Краен собственик на капитала на „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД е българската държава чрез Министерство на енергетиката.

Национална електрическа компания ЕАД се управлява чрез едностепенна система на управление. Органи на управление на Дружеството са:

- Едноличният собственик на капитала, който решава въпросите от компетентността на Общото събрание;
- Съвет на директорите.

Към 31 декември 2019 г. Дружеството се управлява от Съвет на директорите с членове:

Иван Тодоров Йончев - член на СД и изпълнителен директор;
Момчил Векилов Ванов - Член на СД;
Христо Величков Георгиев – Председател на СД.

Отговорност на ръководството

Ръководството потвърждава, че финансовият отчет е изготвен в съответствие с приложимите счетоводни стандарти, отразява вярно и честно информацията за активите, пасивите и финансовото състояние на Дружеството, при изготвянето на финансовите отчети за 2019 г. е прилагана последователна и адекватна счетоводна политика, и е изготвен на принципа на действащо предприятие.

Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемане на необходимите мерки за избягването и откриването на евентуални злоупотреби и други нередности.

Дружеството няма регистрирани клонове.

Към 31 декември 2019 г. вътрешноструктурни единици в НЕК ЕАД са следните предприятия:

- НЕК ЕАД, Предприятие "Водноелектрически централи", град Пловдив – извършва производство на електрическа енергия, строителна и ремонтна дейност в областта на електропроизводството от ВЕЦ, и инвестиционна дейност
- НЕК ЕАД, Предприятие "Язовири и каскади", град София – извършва техническа експлоатация и поддръжане на язовири и хидроенергийни обекти.

III Информация, изисквана по реда на чл. 187д и 247 от Търговския закон

Информация за придобиването и притежаването на акции на Дружеството от членовете на Съвета на директорите

Членовете на Съвета на директорите не притежават акции на Дружеството. За тях не са предвидени привилегии или изключителни права да придобиват акции и облигации на Дружеството. Всички акции са собственост на „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД.

Информация за участието на членовете на Съвета на директорите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаването на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети (в съответствие с изискванията на чл. 247, ал. 2, т. 4 от Търговския закон)

Иван Йончев - Изпълнителен директор, член на СД:

- участва в управлението на КонтурГлобал Марица Изток 3 АД като член на СД;
- участва като член на Надзорния съвет на ПОД Алианс България АД;
- участва като член на СД на АЕЦ Козлодуй ЕАД;
- участва като член на СД на ЗАД Енергия;

Момчил Ванов – Председател на СД:

- не участва в управлението на други дружества;

Христо Величков Георгиев – член на СД:

- не участва в управлението на други дружества;

Информация за договорите по чл. 240б от Търговския закон, сключени през годината

През 2019 г. Съветът на директорите или други свързани с тях лица не са сключвали договори с Дружеството, които излизат извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия.

IV Оперативен и финансов преглед на дейността на НЕК ЕАД

1) Описание на основната дейност, важни събития настъпили през годината, отнасящи се към дейността на Дружеството

Националната електрическа компания обхваща бизнес дейности в областта на производството на електроенергия от ВЕЦ и ПАВЕЦ и продажбата на електрическа енергия в страната, като заема основно място на регулирания пазар. С лицензията си за търговия с електрическа енергия извършва сделки и на свободния пазар. С притежаваните водоелектрически централи и ПАВЕЦ участва активно на

регулацията, свободния и балансиращия пазар и в управлението и регулирането на електроенергийната система и се явява най-големият производител на енергия от ВЕИ в страната.

Дейността се осъществява в съответствие с нормативната база на електроенергийния сектор, регламентирана със Закона за енергетиката, Закона за енергията от възобновяеми източници, подзаконовите нормативни актове и изискванията за тяхното прилагане. Дружеството осъществява дейността си основно в регулирана среда с лицензията за обществена доставка, но участва и на свободния пазар с лицензиите за производство и търговия. НЕК ЕАД също така е и доставчик от последна инстанция (ДПИ).

През 2019 година НЕК ЕАД осъществява дейността си в съответствие с промените в енергийното законодателство, засягащо дейността на целия електроенергиен пазар в страната. През годината дружеството изпълни задълженията си съгласно притежаваните лицензионни дейности и тези към обществото в съответствие с изискванията на Закона за енергетиката за осигуряване на необходимото количество електроенергия на Крайните снабдители, както и осигури снабдяването с електроенергия на потребители, които не са избрали друг доставчик и не са излезли на свободния пазар. Освен това съгласно решенията на КЕВР и действащите нормативни актове НЕК ЕАД трябва да реализира на БНЕБ и свободния пазар остатъка от задължително изкупуваната електроенергия, която остава нереализирана на регулирания пазар по пазарна цена, като разликата между покупната и прогнозната пазарна цена се компенсира с приходи от цена задължения към обществото.

С извършените изменения в Закона за енергетика и ценовите решения на КЕВР за регулаторните периоди 2018 – 2019 година и 2019 – 2020 година дейността на НЕК ЕАД е силно зависима от определените ценови нива и регулаторни условия, както и от компенсаторните механизми на Фонд СЕС във връзка с възстановяване на направените от Обществения доставчик разходи по задължително изкупуване на електроенергия.

През 2019 година НЕК ЕАД отчита ръст на продажбите си за Крайните снабдители на регулирания пазар и намаление на реализираните количества на БНЕБ и свободния пазар. По-малките продажби на БНЕБ и свободния пазар се дължат на следните фактори :

- значително намаление на водните ресурси в язовирите на компанията през 2019 година.
- ръст на потреблението на електроенергия от Крайните снабдители, поради което се наложи насочването на допълнителни количества електроенергия за регулирания пазар, които съгласно Решенията на КЕВР бяха предвидени за БНЕБ и свободния пазар.
- ограничаване производството на електроцентралите с дългосрочни договори през второ тримесечие на 2019 година, поради изчерпване на квотата от решението на КЕВР за регулаторния период 2018-2019 година и липсата на законово основание за възстановяване на разходите от Фонд СЕС във връзка с количества електроенергия произведени над утвърдените от регулатора за ценовия период 2018-2019 г. През второ полугодие на годината натоварването на ТЕЦ Ей И Ес-3С Марица изток 1 и ТЕЦ КонтурГлобал Марица изток 3 продължи да бъде съобразено с наличните водни ресурси в язовирите на компанията и с доставките на електроенергия от ТЕЦ Марица изток 2, като натоварването на двете електроцентрали зависеше най-вече от потреблението на Крайните снабдители.

В резултат на увеличеното потребление на Крайните снабдители и с цел обезпечаване на непрекъснатост на доставките на електроенергия, както и сигурното и качествено електроснабдяване на територията на Република България, Министъра на енергетиката, с две Заповеди наложи на ТЕЦ Марица изток 2 допълнително задължение за обслужване на обществото, състоящо се в предоставяне на НЕК ЕАД на допълнителни количества електроенергия над квотата определена с Решение №Ц-11/01.07.2018 г. на КЕВР в размер на до 680 000 МВтч в зависимост от нуждите на енергийната система със срок от 10.04.2019 г. до 30.06.2019 г. За новия регулаторен период 2019-2020 година отново със Заповед №Е-РД-

16-417/18.06.2019 година на Министъра на енергетиката бе издадено допълнително задължение за обслужване на обществото наложено на ТЕЦ Марица изток 2, състоящо се в предоставяне на НЕК ЕАД на количества електроенергия за задоволяване нуждите на регулирания пазар в размер на 1 752 000 МВтч за целия регулаторен период /от 01.07.2019 г. до 30.06.2020 г./

НЕК ЕАД осъществява дейността си през 2019 година в съответствие с последните две решения на КЕВР за регулаторните периоди 2018-2019 година и 2019-2020 година и е силно зависима от определените ценови нива и регулаторни условия в тях. От 01.07.2019 г. задълженията на НЕК ЕАД по изкупуването на електроенергия намаляха и компанията вече изкупува електроенергия само от ВЕИ и ВЕКП централи, които са до 1 МВт инсталирана мощност. В тази връзка съгласно последните промени в ЗЕ, от 01.07.2019 г. на БНЕБ продават своята електроенергия ВЕИ и ВЕКП производителите с инсталирана мощност 1 МВт и над 1 МВт, с което количествата предлагана електроенергия на българската независима електроенергийна борса нарастват допълнително като на тази платформа реализират своята електроенергия и централите на ВЕИ и ВЕКП с мощност 4 МВт и над 4 МВт, които продават произведената от тях електроенергия в сила от 01.07.2018 година.

В съответствие с действащата нормативна уредба и решенията на КЕВР НЕК ЕАД продължава да изкупува разполагаемост и електроенергия по дългосрочните договори с ТЕЦ Ей И Ес Марица изток 1 и ТЕЦ КонтурГлобал Марица изток 3. Цена Задължение към Обществото се администрира от Фонд СЕС, с което функциите и отговорностите на Фонда нараснаха значително.

НЕК ЕАД отчете положителен финансов резултат за 2019 година в размер на 1 646 хил.лв. преди данъци. В сравнение с постигнатия финансов резултат за предходната 2018 година се отчита подобрение със 79 173 хил.лв. Въпреки по-добрия финансов резултат през 2019 година, продължава тенденцията от последните години дружеството да работи в условията на отрицателен нетен оборотен капитал и влошен паричен поток. НЕК ЕАД продължава да изпитва затруднения при обслужване на задълженията си към доставчици и контрагенти, както и по кредитите към БЕХ ЕАД.

2) Производствена и търговска дейност

➤ **Производството на електроенергия от собствените ВЕЦ и ПАВЕЦ през 2019 година** е характерно за суха година, като водноелектрическите централи в структурата на НЕК ЕАД произведоха 2 334 833 МВтч. В сравнение с отчета за миналата година това количество е намалено с 38.4%, което се дължи на намалените обеми водни ресурси в язовирите. В тази връзка мениджмънта на компанията през годината полагаше усилия за максимално ефективно използване и пестене на водния ресурс. Водноелектрическите централи в структурата на НЕК ЕАД активно участват на балансиращия пазар и са важна част при управлението и регулирането на електроенергийната система в страната.

➤ **Обществена доставка и търговия с електроенергия**

През 2019 година НЕК ЕАД изпълни задълженията си в съответствие с лицензионните си дейности и осигури необходимото количество електроенергия на Крайните снабдители. През годината това ставаше при ръст на потреблението на електроенергия от Крайните снабдители, поради което се наложи насочването на допълнителни количества електроенергия за регулирания пазар. НЕК ЕАД активно участва на БНЕБ и реализира почти всичките си количества електроенергия извън регулирания пазар на тази платформа, като компанията разшири присъствието си на борсата със стартирането на пазара в рамките на деня и последващото обединение на пазарите XBID.

В съответствие с последните промени в ЗЕ и новото ценово решение на КЕВР за периода 2019-2020 година НЕК ЕАД ще продължи да участва приоритетно на регулирания пазар, изпълнявайки

задълженията си към обществото съгласно Закона за енергетиката. Дружеството продължава да е гарант за сигурността на електроенергийната система чрез предоставяне на услуги за балансиране и регулиране на ЕЕС чрез мощностите си във ВЕЦ и ПАВЕЦ. Паралелно с това целта на компанията е увеличение на пазарния си дял на свободния пазар на електроенергия.

НЕК ЕАД е един от основните доставчици на балансираща енергия в страната. Приходите от участието на дружеството на балансиращия пазар за 2019 година бележат спад спрямо миналата година, поради намалението на количеството продадена балансираща енергия и променената Методика в балансиращата група на ВЕИ производителите. Участието на НЕК на балансиращия пазар се определя от активирането на мощностите от ЕСО и дружеството не може да влияе върху количеството на активираните услуги за балансиране.

• Покупки на електроенергия

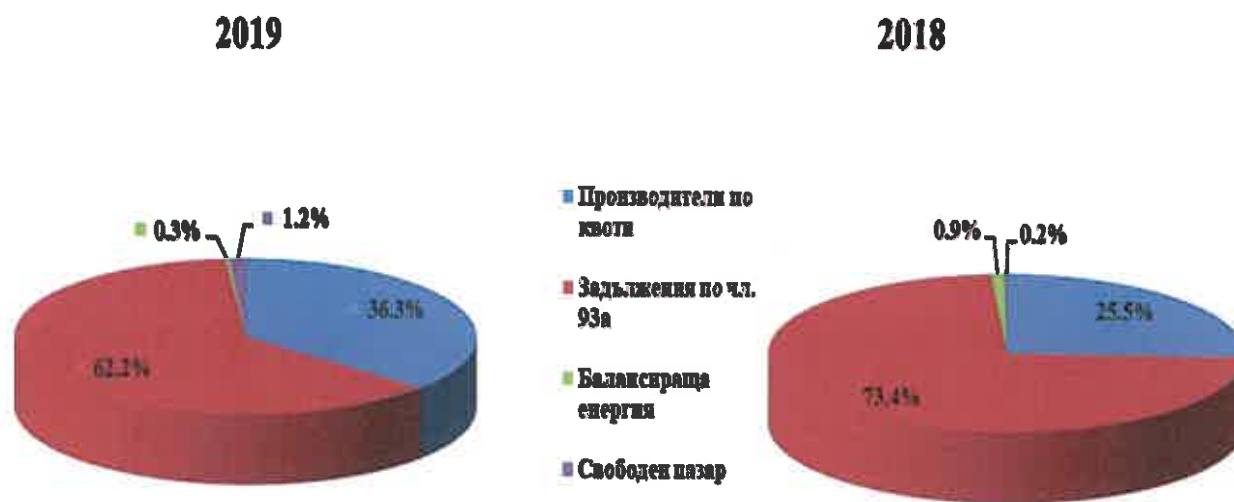
През 2019 година покупките на електроенергия от НЕК ЕАД се осъществяваха в съответствие с Решенията на КЕВР и действащите нормативните актове. В основната дейност на НЕК ЕАД настъпиха изменения във връзка с промените в основното енергийно законодателство, касаещо пазарния модел в сила от 01.07.2019 година и последните изменения в ЗЕ от 21 май 2019 година. Задълженията на Обществения доставчик по покупката на електроенергия за регулирания пазар намаляха значително в резултат на отпадане задължението на НЕК ЕАД да изкупува електроенергията от ВЕИ и ВЕКП, които са с инсталирана мощност над 1 МВт.

Закупена електроенергия, МВтч

	Закупена електроенергия	Мярка	Отчет 2019	Отчет 2018	Изменение 2019/2018	% ръст
1.	Производители по квоти	МВтч	5 286 830	4 099 988	1 186 842	28.9
2.	Задължения по чл. 93а	МВтч	9 059 238	11 817 708	-2 758 470	-23.3
3.	Балансираща енергия	МВтч	44 765	148 214	-103 449	-69.8
4.	Свободен пазар	МВтч	172 947	29 284	143 663	490.6
	ОБЩО ЗАКУПЕНА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯ	МВтч	14 563 780	16 095 194	-1 531 414	-9.5

През 2019 година НЕК ЕАД закупи 14 563 780 МВтч електроенергия, което е с 9.5% по-малко спрямо количествата закупена електроенергия през предходната 2018 година, когато са на ниво от 16 095 194 МВтч.

В резултат на увеличеното потребление на Крайните снабдителите се отчита ръст на количеството закупена електроенергия от производителите по квоти, което нараства с 28.9%. Отчита се минимално увеличение на покупките от АВЕЦ Козлодуй и значителен ръст на количеството закупена електроенергия от ТЕЦ Марица изток 2, като покупките на електроенергия от тази централа през 2019 година нарастват с 67.2% спрямо предходната 2018 година.

Количеството закупена от дружеството електроенергия по дългосрочни договори и преференциални цени през 2019 година е 9 059 238 МВтч, което е намаление от 2 758 470 МВтч или 23.3% спад. Значително по-малките покупки на електроенергия се дължат на променения пазарен модел и отпадане задължението на НЕК Обществен доставчик да изкупува цялата произведена електроенергия от ВЕИ и ВЕКП производители.

Базовите кондензационни електроцентрали с дългосрочни договори – ТЕЦ Ей И Ес-3С Марица изток 1 и ТЕЦ КонтурГлобал Марица изток 3 са значително по-натоварени в сравнение с 2018 година. Количеството закупена електроенергия от ТЕЦ Ей И Ес-3С Марица изток 1 е 3 144 064 МВтч, което е ръст от 5.4% спрямо предходната година. Покупките от ТЕЦ КонтурГлобал Марица изток 3 са в размер на 4 547 312 МВтч, което е ръст от 18.7%. Използваемостта на двете централи през 2019 година е съответно 66% за Ей И Ес-3С Марица Изток 1 и 77% за КонтурГлобал Марица Изток 3, докато през 2018 година използваемостта им е съответно 63% и 65%, т.е. значително е по-висока през настоящата 2019 година.

Закупената електроенергия от ВЕИ, която се изкупува съгласно изискванията на Закона за енергетика и ЗЕВИ е 1 302 629 МВтч, което е намаление от 2 271 868 МВтч в сравнение с отчета за 2018 година. Намалението на закупените количества от централите на ВЕИ се дължи на променения пазарен модел, съгласно който електроцентралите на ВЕИ с мощност 1 МВт и над 1 МВт продават електроенергията си на БНЕБ. Значително намаление е отчетено и в количествата закупена електроенергия от централите с ВЕКП, поради същата причина – задължението на централите с мощност от 1 и над 1 МВт да продават своята електроенергия на БНЕБ. Закупените количества електроенергия от ВЕКП за 2019 година са символични и са в размер на 65 233 МВтч. До 30.06.2018 година съгласно действащото нормативно законодателство НЕК Обществен доставчик изкупуваше задължително електроенергията от ВЕИ и ВЕКП производители с инсталирана мощност от 4 и над 4 МВт, което е обяснение за значително по-големите покупки от електроцентралите на възобновяеми източници и високо ефективно комбинирано производство.

Запазва се тенденцията в структурата на закупената електроенергия да остава най-голям относителния дял на задължително изкупуваната електроенергия по чл.93а и чл.94 от ЗЕ, която е 62.2% от цялата закупена от дружеството. В сравнение с 2018 година се констатира намаление на относителния дял на електроенергията по чл.93а и чл.94, в резултат отпадането на значителна част от задължително изкупуваната електроенергия от ВЕИ и ВЕКП. Нараства относителния дял на доставките от квотните електроцентрали в резултат на увеличеното потребление за Крайните снабдителни и ръста на покупките от квотните електроцентрали /в резултат на закупени допълнителни количества електроенергия от ТЕЦ Марица изток 2 съгласно издадени заповеди от Министъра на енергетиката/.

• **Продажби на електроенергия**

НЕК ЕАД продаде на регулирания и свободен пазар 16 565 094 МВтч през 2019 година, което е намаление от 16.1% спрямо предходната 2018 година, когато продажбите са 19 735 555 МВтч. Дружеството отчита спад на продажбите си, както на регулирания пазар, така и на реализираните количества електроенергия на БНЕБ и свободния пазар.

Съгласно измененията в ЗЕ през 2018 година и ценовите решения на КЕВР за периода 2018-2019 г. и 2019-2020 г. ЕСО и ЕРД закупуват технологичните разходи необходими за преносната и разпределителната мрежа от енергийната борса /БНЕБ/, а не както бе до 01.07.2018 година от НЕК - Обществен доставчик. Поради тази причина през 2019 година няма продажби от Обществения доставчик за технологични разходи към ЕСО и ЕРД.

Изменение на продажбите:

ПРОДАЖБИ	МВтч			
	Отчет 2019	Отчет 2018	изменение 2019 / 2018	% ръст
1. Продажби в страната на регулирания пазар /задължение съгласно Закона за енергетика/	14 729 883	15 906 816	-1 176 933	-7.4
Крайни снабдителни	14 729 883	14 175 486	554 397	3.9
ЕРД технологични загуби	0	1 287 477	-1 287 477	0.0
ЕСО технологични загуби	0	443 853	-443 853	0.0
2. Балансираща енергия	47 375	95 030	-47 655	-50.1
3. ДПИ на ВН и СрН	107 853	79 363	28 490	35.9
4. БНЕБ и свободен пазар	1 679 983	3 654 346	-1 974 363	-54.0
ОБЩО ПРОДАЖБИ	16 565 094	19 735 555	-3 170 461	-16.1

Количествата продадена електроенергия за Крайните снабдителни през 2019 година е на ниво от 14 729 883 МВтч, което е ръст от 554 397 МВтч /+3.9%/. Увеличените продажби за тези клиенти се дължат на връщането на значителен брой малки фирми от свободния на регулирания пазар през тази година.

През последните години се откроява явна тенденция за подценяване потреблението на Крайните снабдителни от КЕВР, което рефлектира върху търговската дейност на НЕК на БНЕБ и свободния пазар. Това силно затруднява дружеството, поради насочването на електроенергия предвидена за свободна продажба към регулирания пазар и липсата на алтернативни източници, които да обезпечат достатъчни количества в портфолиото на Обществения доставчик за участие на БНЕБ и свободния пазар.

Количествата продадена електроенергия за клиентите на ДПП /ВН и СрН/ отбелязват ръст от 35.9% /+28 490 МВтч/ в сравнение с продажбите за предходната година, като компанията е доставила общо за клиентите на ДПП 107 853 МВтч електроенергия през 2019 година.

На БНЕБ и свободния пазар НЕК ЕАД участваше с ограничени обеми електроенергия през 2019 година в сравнение с предходната година. Компанията е закупила от БНЕБ и количества електроенергия по свободни цени за обезпечаване на своите продажби или с цел оптимизиране на финансовия ефект.

Общо през 2019 година НЕК ЕАД реализира на БНЕБ и свободния пазар 1 679 983 МВтч, което е значително намаление спрямо миналата 2018 година /- 1 974 363 МВтч/, когато продадените количества са на ниво от 3 654 346 МВтч. Продажбите на свободния пазар са предимно по ангажимента на НЕК към БНЕБ при изпълнение на задължението към ЕК. Почти цялото количество продадена електроенергия от дружеството на свободния пазар е реализирано на БНЕБ.

Структурата на продадената от НЕК ЕАД електроенергия през 2019 година се променя, като най-голям е относителният дял формиран от задължението на дружеството съгласно Закона за енергетика да осигурява електроенергия за покриване на потреблението на Крайните снабдителни, който нараства до 88.9%, докато през миналата година е на ниво от 71.8%, което се дължи и на тежестта на електроенергията продадена на ЕСО и ЕРД през 2018 година. Намаление се отчита в относителния дял на продадената електроенергия за БНЕБ и свободния пазар през настоящата година.

3) Финансов резултат, приходи и разходи

През 2019 година в основната дейност на НЕК ЕАД настъпиха изменения във връзка с промените в основното енергийно законодателство, касаещи пазарния модел в сила от 01.07.2018 година и последните изменения в ЗЕ от 21 май 2019 година. Във връзка с това задълженията на Обществения доставчик по покупката и продажбата на електроенергия за регулирания пазар намаляха значително, а нарасна тежестта на компенсаторните механизми на Фонд СЕС, което рефлектира в отчета за доходите на компанията.

Приходи

През 2019 година се констатира намаление от 12.7% на общите приходи на дружеството в сравнение с отчетените за миналата 2018 година. Общо постъпленията на компанията през настоящата година са в размер на 2 816 382 хил.лв. като в сравнение с предходната година са с 410 172 хил.лв. по-малко. Приходите от продажби за 2019 година са на ниво от 1 458 672 хил.лв., което е значително намаление в сравнение с отчетените приходи от продажби за миналата 2018 година, когато са в размер на 2 135 922 хил.лв. или спад от 31.7%. Основна причина за реализираните по-малки приходи от продажби са настъпилите изменения в основната дейност на НЕК ЕАД, свързани с промяната в пазарния модел.

Изменение на приходите за 2019 година по източници, съпоставени с отчетените за 2018 година:

Приходи	ХИЛ.ЛВ.			
	Отчет 2019	Отчет 2018	изменение 2019 – 2018	% ръст
1. Приходи от продажби на електроенергия	1 437 173	1 794 938	-357 765	-19.9
1.1. в т.ч. на вътрешния пазар /задължения съгласно ЗЕ/	1 271 853	1 494 687	-222 834	-14.9
1.2. Свободен пазар	165 320	300 251	-134 931	-44.9
2. Приходи от продажба на резерв и услуги	16 541	17 812	-1 271	-7.1
3. Приходи от Фонд СЕС	1 308 267	1 037 075	271 192	26.1
4. Приходи от Задължения към обществото	0	318 137	-318 137	0.0
5. Други приходи от продажби	4 958	5 035	-77	-1.5
6. Други приходи	14 267	9 393	4 874	51.9
7. Приходи от асоциирани предприятия	35 176	44 164	-8 988	-20.4
ОБЩО ПРИХОДИ	2 816 382	3 226 554	-410 172	-12.7
в т.ч. Приходи от продажби	1 458 672	2 135 922	-677 250	-31.7

Отчита се намаление на приходите от продадена електроенергия, както на регулирания, така и на свободния пазар. Реализираните приходи от продажби на електроенергия на вътрешния пазар съгласно задълженията по ЗЕ намаляват в резултат на измененията в ЗЕ и ценовото решение на КЕВР, но се увеличава тежестта на компенсаторните механизми от Фонд СЕС, което рефлектира в приходите на компанията.

Отчетените приходи от продадена електроенергия за 2019 година отбелязват значителен спад в сравнение с предходната година, като намалението при тях е с 357 765 хил.лв. Съгласно измененията в ЗЕ от 8 май 2018 година и ценовото решение на КЕВР за 2018-2019 година ЕСО и ЕРД закупуват технологичните разходи необходими за преносната и разпределителната мрежа от енергийната борса /БНЕБ/, а не както бе до 01.07.2018 година от НЕК - Обществен доставчик. Поради това през 2019 година НЕК Обществен доставчик няма приходи по това перо.

Действащите регулирани продажни цени за Крайните снабдители през 2019 година са на по-ниски нива в сравнение с миналата година, което се отразява и в по-малко реализирани приходи от дружеството, въпреки ръста на продадените количества за Крайните снабдители. Приходите от Крайните снабдители за 2019 година са в размер на 1 182 199 хил.лв. или със 7.2% по-малко спрямо отчетените през 2018 година /намаление от 92 066 хил.лв./.

Увеличение се отчита в приходите от ДПИ в резултат на ръста на продадените количества за тези клиенти и на постигнатата по-висока продажна цена за тях през 2019 година.

НЕК ЕАД е един от основните доставчици на балансираща енергия в страната. Приходите от участието на дружеството на балансиращия пазар през 2019 година са в размер на 71 389 хил.лв. спрямо 87 356 хил.лв. за миналата година. Намалението на приходите от балансираща енергия се дължат на по-малкото количество продадена балансираща енергия и променената Методика в балансиращата група на ВЕИ производителите, както и на стартирането на пазара в рамките на деня, който даде възможност на пазарните участници да минимизират небалансите си.

През 2019 година са реализирани и приходи от резерв и услуги в размер на 16 541 хил.лв., продаден на ЕСО съгласно действащия договор между НЕК ЕАД и Електроенергийния системен оператор за поддържане сигурността на електроенергийната система. В сравнение с 2018 година се отчита намаление на тези приходи със 7.1%.

На БНЕБ и свободния пазар дружеството отчете намаление на приходите си от продадена електроенергия, поради значително по-малките количества реализирани през 2019 година в сравнение с миналата 2018 година. Дружеството участваше със значително по-малки количества електроенергия през 2019 година, което рефлектира и в значително по-малко реализирани приходи. Отчетените приходи от БНЕБ и свободния пазар са в размер на 165 320 хил.лв. през 2019 година, като в сравнение с миналата година се отчита намаление на приходите със 134 931 хил.лв. или 44.9% по-малко. През 2019 година постигната от компанията средно продажна цена на БНЕБ и свободния пазар нараства с почти 20% в сравнение с предходната 2018 година и достига 98 лв./МВтч.

Приходите от Фонд СЕС за 2019 година са в размер на 1 308 267 хил.лв. През 2019 година се възстановява ритмично на НЕК ЕАД дължимите суми във връзка с извършените разходи от Обществения доставчик съгласно решенията на КЕВР и разпоредбите на ЗЕ. В сравнение с предходната 2018 година се отчита значително увеличение на приходите от Фонд СЕС, които нарастват с 26.1%.

Отчетени са и приходи от дивиденди от асоциирани предприятия, които са в размер на 35 176 хил.лв., като в сравнение с миналата година бележат спад – през 2018 година са на ниво от 44 164 хил.лв. Другите приходи от продажби се запазват на нивото на предходната година, докато другите приходи са в размер на 14 267 хил.лв., което е повишение с 4 874 хил.лв. спрямо отчетените приходи по това перо за предходната година.

Структурата на приходите през 2019 година се променя, като приходите от продадена електроенергия намаляват до 51.0% от общите приходи, докато през 2018 година са 55.6% от всички. Приходите от Фонд СЕС нарастват от 32.1% до 46.5% през 2019 година, за сметка на отпадането на приходите от Задължение към обществото, поради промените в пазарния модел, които през 2018 година са 9.9% от всички приходи на НЕК Обществен доставчик.

Разходи

Най-голямо отражение върху дейността на НЕК ЕАД оказват разходите за закупена електроенергия от производителите, които са променливи разходи и са в пряка зависимост от работата на електроцентралите и размера на произведената от тях електроенергия.

Отчетените общи разходи на НЕК ЕАД за 2019 година са в размер на 2 814 736 хил.лв. В сравнение с предходната 2018 година се отчита намаление на разходите на дружеството с 489 345 хил.лв. или спад от 14.8%. Намалението на общите разходи се дължи в най-голяма степен на занижението на разходите за закупена електроенергия, които през 2019 година са в размер на 2 481 758 хил.лв. спрямо 2 884 952 хил.лв. за предходната година или 403 194 хил.лв. по-малко. Техният относителен дял остава най-голям от всички разходи извършени от дружеството през 2019 година - 88.2%.

Изменение на разходите за 2019 г. спрямо предходната година:

Разходи	хил.лв.			
	Отчет 2019	Отчет 2018	изменение 2019-2018	% ръст
1. Разходи за оперативна дейност	2 681 905	3 176 324	-494 419	-15.6
в т.ч. разходи за купена електроенергия	2 481 758	2 884 952	-403 194	-14.0
Относителен дял,%	88.2	87.3		
2. Финансови разходи	132 831	127 757	5 074	4.0
ОБЩО РАЗХОДИ	2 814 736	3 304 081	-489 345	-14.8

Намалението на разходите за закупена електроенергия се дължи на изменението на пазарния модел и отпадане на част от задълженията на Обществения доставчик по задължителното изкупуване на електроенергия за регулирания пазар. С изменения в разпоредбите на ЗЕ през 2018 и 2019 година и последните две решения на КЕВР за ценовите периоди 2018-2019 година и 2019-2020 година електроцентралите на ВЕИ и ВЕКП /съответно с мощност 4 МВт и над 4 МВт и 1 МВт и над 1 МВт/ продават произведената от тях електроенергия на БНЕБ.

Запазва се тенденцията средната цена на закупената електроенергия да остава на много високи нива – 170.41 лв./МВтч през 2019 година спрямо 179.24 лв./МВтч за предходната 2018 година. По-високата средна цена през 2018 година се дължи на по-голямото количество електроенергия от ВЕИ, което компанията изкупуваше през 2018 година, когато Обществения доставчик бе задължен да купува електроенергията от ВЕИ с мощност 4 МВт и над 4 МВт /до 30.06.2018 г. преди да влязат в сила измененията в ЗЕ/.

През 2019 година се отчита значително повишение на цените на въглеродните емисии на международните борси, които електроцентралите с дългосрочни договори /Ей И Ес-3С Марица Изток 1 и КонтурГлобал Марица Изток 3/ закупуват за произведената от тях електроенергия и префактурират на НЕК - Обществен доставчик. Това се отрази неблагоприятно върху дейността на компанията и конкурентоспособността ѝ на електроенергийния пазар през настоящата година. През 2019 година цените на емисиите достигнаха нива до 25-27 евро на тон спрямо 15-16 евро на тон за предходната година. Високите цени на емисиите рефлектират и върху дейността на Фонд СЕС, който съгласно ценовите решения на КЕВР и Закона за енергетика е задължен да възстановява направените разходи от НЕК-Обществен доставчик във връзка с изпълнение на функциите си по задължителното изкупуване на електроенергия.

По отделните разходи по елементи извън тези за закупена електроенергия се констатира минимален ръст при всички разходи с изключение на други разходи. През последните години, поради недостиг на парични средства, всички разходи на дружеството са силно свивани и ограничавани, като са сведени до изразходването на средства осигуряващи минимума за осъществяване на основната дейност на НЕК ЕАД. В тази връзка лекото им завишение през 2019 година спрямо отчета за предходната година отразява ръста на инфлацията в страната.

Намалението на други разходи се дължи на по-ниските нива на глоби и неустойки и спада на други извънредни разходи през 2019 година спрямо предходната година. Общо намалението при други разходи е с 20.4% спрямо 2018 година или 4 003 хил.лв. по-малко.

Минимален ръст се отчита при разходите за материали и външни услуги, които през последните години бяха задържани на ниски нива с оглед пестене на ресурс и икономия на средства. Разходите за персонал през 2019 година бележат ръст от 8.2%, което е вследствие на увеличението на средствата за работна

заплата в дружеството, както и на ръста на минималната работна заплата и осигурителните вноски спрямо 2018 година.

През 2019 година се отчита значителен спад на разходите за провизии спрямо 2018 година, които намаляват с 61 384 хил.лв. В отчета за доходите за 2018 година най-много са провизираните разходи, свързани с арбитражното дело с „Уорли Парсънс“ – 54 322 хил.лв.

Финансовите разходи през 2019 година са на ниво от 132 831 хил.лв., като в сравнение с отчета за предходната година бележат ръст от 5 074 хил.лв. или 4.0% увеличение.

Финансов резултат

НЕК ЕАД отчете положителен финансов резултат за 2019 година в размер на 1 646 хил.лв. /преди данъци/. В сравнение с предходната година се отчита подобрене на финансовия резултат със 79 173 хил.лв., финансовият резултат след разхода за данъци е загуба в размер на 1 260 хил.лв.

Подобрието на финансовия резултат през 2019 година спрямо предходната година се дължи на следните фактори:

- По-добра структура на закупуваната електроенергия през 2019 година.
- Увеличение на производството от ТЕЦ Ей И Ес-3С Марица изток 1 и ТЕЦ КонтурГлобал Марица изток 3, чиято използваемост е съответно 66% и 77%, докато през 2018 година използваемостта им е съответно 63% и 65%, т.е. значително по-висока е през 2019 година.
- Намаление на разходите по съдебни дела през 2019 година спрямо предходната година.

Изменението на финансовия резултат преди данъци за 2019 година в сравнение с предходната година е показано в следващата таблица :

ХИЛ.ЛВ.					
	Приходи и разходи	Отчет 2019	Отчет 2018 /преизчислен/	Изменение 2019 - 2018	% ръст
1.	Общо разходи	2 814 736	3 304 081	-489 345	-14.8
2.	Общо приходи	2 816 382	3 226 554	-410 172	-12.7
3.	Финансов резултат преди данъци	1 646	-77 527	79 173	

Върху цялостната дейност на НЕК ЕАД оказват влияние и събития с необичаен характер, в т.ч. водени съдебни дела от и срещу дружеството. През 2019 година няколко топлофикационни дружества осъдиха КЕВР за негови решения в предходни години. С промяна на решенията си комисията постанови по-високи разходи за НЕК ЕАД, които не са признати в цените към Крайните снабдители или в компенсаторни механизми. Вследствие на това НЕК ЕАД отчете финансови загуби в размер на 16 302 хил.лв. С елиминиране на тези извънредни разходи финансовия резултат ще бъде печалба от 17 948 хил.лв.

Въпреки отчетения положителен финансов резултат за 2019 година, не е постигнато нужното подобрене на финансовото състояние на дружеството. С увеличаване обхвата на действащите компенсаторни механизми чрез Фонд СЕС, през последните години бяха възстановени разходите на дружеството по задължително изкупуване на електроенергията съгласно последните решения на КЕВР. Но въпреки това допълнително оказват неблагоприятно влияние събития и фактори с необичаен характер върху, които компанията почти не може или влияе в много малка степен – намаление на водните ресурси в язовирите,

/което е пречка за оптимално участие на дружеството на БНЕБ и свободния пазар и съответно по-високи приходи/, както и заведени съдебни дела срещу дружеството, от които следват финансови негативи за НЕК ЕАД. Тези фактори рефлектират неблагоприятно върху финансовия резултат и паричния поток и са пречка за постигане на по-добри финансови резултати от дружеството.

В тази връзка НЕК ЕАД продължава да изпитва затруднения при обслужване на задълженията си към доставчици и контрагенти, както и по кредитите към БЕХ ЕАД. Дружеството продължава да работи в условията на отрицателен нетен оборотен капитал и влошен паричен поток. Към 31.12.2019 година отчетения отрицателен нетен оборотен капитал е в размер на 989 238 хил.лв., като спрямо 31.12.2018 година изменението на този показател е значително /през 2018 г. е на ниво - 847 699 хил.лв./, т.е. продължава тенденцията на влошаване на този показател.

Задълженията на дружеството /краткосрочни и дългосрочни/ през 2019 година се запазват на много високи нива като към 31.12.2019 година са в размер на 4 026 588 хил.лв. спрямо 4 058 805 хил.лв. към 31.12.2018 година, т.е. констатира се минимално намаление от 0.8%.

Анализ на активите и пасивите, в хил.лв.

	31 декември '2019	31 декември '2018	Изменение 2019/2018	Ръст %
АКТИВИ				
Нетекущи активи				
Имоти, машини и съоръжения	4 813 919	4 807 914	6 005	0.1
Нематериални активи	1 846	2 144	(298)	-13.9
Инвестиции в асоциирани и други предприятия	57 894	57 894	-	0.0
Нетекущи предплатени услуги				
Други дългосрочни вземания				
Сума на нетекущите активи	4 873 659	4 867 952	5 707	0.1
Текущи активи				
Материални запаси	10 107	9 723	384	3.9
Търговски и други вземания	131 048	146 066	(15 018)	-10.3
Вземания от фонд Сигурност на електро енергийната система	124 862	157 730	(32 868)	-20.8
Вземания от свързани лица	31 636	21 571	10 065	46.7
Аванси и предплатени услуги	18 826	17 335	1 491	8.6
Вземания във връзка с данъци върху дохода				
Парични средства	28 032	33 061	(5 029)	-15.2
Сума на текущите активи	344 511	385 486	(40 975)	(10.6)
ОБЩО АКТИВИ	5 218 170	5 253 438	(35 268)	(0.7)

През 2019 година се отчита минимален ръст на нетекущите активи на дружеството, които бележат увеличение с 5 707 хил.лв. в резултат на нарастването им в частта имоти, машини и съоръжения. Текущите активи намаляват с 40 975 хил.лв., което се дължи на намалението на търговските и други вземания, вземанията от Фонд СЕС и на по-малките парични средства. Отчита се ръст на вземанията от свързани лица аванси и предплатени услуги, както и на материалните запаси. Общо активите на НЕК ЕАД през 2019 година са в размер на 5 218 170 хил.лв. като намаляват с 35 268 хил.лв. или занижение от 0.7% спрямо предходната 2018 година.

Общата сума на задълженията на НЕК ЕАД към 31.12.2019 година намаляват до 4 026 588 хил.лв. спрямо 4 058 805 хил.лв. към 31.12.2018 година или 0.8% по-малко. Отчита се спад при дългосрочните задължения, които намаляват съответно до 2 692 839 хил.лв. към 31.12.2019 година спрямо 2 825 620 хил.лв. за 2018 година или 4.7% по-малко. Намаление се отчита в дългосрочните задължения към свързани лица – със 176 601 хил.лв. по-малко спрямо отчетените към 31.12.2018 година, както и на задълженията по заеми от банки /-15 805 хил.лв./. Нараства задължението към Министерство на енергетиката по предоставена възмездна финансова помощ на НЕК ЕАД във връзка с проекта АЕЦ Белене /увеличение с 50 014 хил.лв./, тъй като този заем е дисконтиран.

	31 декември '2019	31 декември '2018	Изменение 2019/2018	Ръст %
Собствен капитал и пасиви				
Собствен капитал				
Акционерен капитал	1 063 766	1 063 766	-	0.0
Преоценъчен резерв на нефинансови активи	1 358 776	1 360 553	(1 777)	-0.1
Резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи	(5 081)	(3 290)	(1 791)	54.4
Други резерви	63 491	63 491	-	0.0
Натрупана загуба / неразпределена печалба	(1 288 110)	(1 216 093)	(72 017)	5.9
Финансов резултат от текущия период	(1 260)	(73 794)	72 534	-98.3
Сума на собствения капитал	1 191 582	1 194 633	(3 051)	(0.3)
Пасиви				
Нетекущи пасиви				
Задължения по заеми от банки	12 737	28 542	(15 805)	-55.4
Отсрочено финансиране	17 449	12 497	4 952	39.6
Задължения за обезщетения при пенсиониране	11 782	9 799	1 983	20.2
Провизии	103	117	(14)	-12.0
Дългосрочни задължения към свързани лица	1 577 484	1 754 085	(176 601)	-10.1
Други нетекущи задължения	276	293	(17)	-5.8
Задължение към МЕ по предоставена възмездна финансова помощ	947 124	897 110	50 014	5.6
Пасиви по отсрочени данъци	125 884	123 177	2 707	2.2
Сума на нетекущите пасиви	2 692 839	2 825 620	(132 781)	(4.7)
Текущи пасиви				
Задължения по заеми от банки	16 317	35 634	(19 317)	-54.2
Търговски задължения	173 192	177 568	(4 376)	-2.5
Задължения към свързани лица	1 094 328	916 508	177 820	19.4
Задължения по получени аванси и други предплащания	15	513	(498)	-97.1
Отсрочено финансиране	725	802	(77)	-9.6
Задължения за обезщетения при пенсиониране	1 512	1 458	54	3.7
Провизии	3 260	78 942	(75 682)	-95.9
Други задължения	44 400	21 760	22 640	104.0
Задължение за данък върху дохода				
Сума на текущите пасиви	1 333 749	1 233 185	100 564	8.2
Обща сума на пасивите	4 026 588	4 058 805	(32 217)	(0.8)
Общо собствен капитал и пасиви	5 218 170	5 253 438	(35 268)	(0.7)

4) Финансови показатели на НЕК ЕАД към 31.12.2019 година

Анализът на финансовите показатели на НЕК ЕАД е изготвен въз основа на годишен финансов отчет на НЕК ЕАД към 31.12.2019 г.

Финансовият резултат на НЕК ЕАД за 2019 г. след данъци е загуба в размер на 1 260 хил. лв., а към 31.12.2018 г. резултатът е загуба от 73 794 хил. лв.

Показатели за рентабилност

Показателите за рентабилност дават информация за реалната доходност на дружеството и доколко то е печелившо. Към 31.12.2019 г. рентабилността е отрицателна поради това, че НЕК ЕАД е на загуба за периода. Стойностите на показателите за рентабилност за сравнявания период от предходната година също са отрицателни, поради отчетената загуба.

Основен показател е рентабилността на приходите от продажби, който отразява отношението на финансов резултат спрямо нетните приходи от продажби. Стойността на рентабилността на приходите от продажби е -0,0009 към 31.12.2019 г. За сравнение към 31.12.2018 г. стойността на показателя е -0,0345.

Друг показател е рентабилността на собствения капитал, който отразява отношението на печалбата/загубата към собствения капитал. Този показател дава информация за това каква е ефективността от използването на собствения капитал, т. е. вложените средства от страна на собственика и доколко е изгодно да се вложат средства от потенциални инвеститори. Към 31.12.2019 г. рентабилността на собствения капитал е -0,0011, за сравнение към 31.12.2018 г. стойността на показателя е -0,0618.

Рентабилност на пасивите: към настоящия период рентабилността на пасивите е -0,0003, за сравнявания период за предходната година е -0,0182.

Коефициентът на капитализация на активите: към 31.12.2019 г. е -0,0002, за сравнение към 31.12.2018 г. стойността на показателя е -0,014.

Показатели за ефективност

Коефициентът на ефективност на разходите показва отношението на приходите към разходите на дружеството. Този показател носи информация до каква степен предприятието успява да обвърже своята приходната и разходна част по отношение ефективността на основната си дейност. Към 31.12.2019 г. стойността на този показател е 1,0006 като към 31.12.2018 г. той е 0,9765.

Коефициентът на ефективност на приходите е реципрочен на коефициента на ефективността на разходите и размерът му към 31.12.2019 г. е 0,9994, докато към 31.12.2018 г. този показател е бил 1,024.

Показатели за ликвидност

Коефициентът на общата ликвидност към 31.12.2019 г. е 0,2583, което означава, че краткосрочните активи покриват около 0,2583 пъти краткосрочните пасиви. За сравнявания период стойността на коефициента е 0,3126.

Динамиката на коефициента на общата ликвидност е както следва:

	31.12.2018	31.03.2019	30.06.2019	30.09.2019	31.12.2019
Обща ликвидност	0,313	0,273	0,357	0,27	0,258

Доклад за дейността
За годината приключваща на 31 декември 2019 г.

Показателят за обща ликвидност продължава да не достига нивата, определени от международните банки-кредитори на НЕК ЕАД (да не бъде по-нисък от 1.2 - 1.1).

След елиминирание ролята на краткотрайните материални активи се изчислява коефициентът на бърза ликвидност. Неговата стойност в 31.12.2019 г. е 0,2507, като към 31.12.2018 г. той е 0,3047.

След елиминирание на влиянието на краткосрочните вземания се изчислява коефициентът на незабавна ликвидност, който към 31.12.2019 г. е 0,021, в сравнение към 31.12.2018 г. е 0,0268.

Управление на оборотния капитал

Оборотният капитал отразява разликата между краткотрайните активи и краткосрочните пасиви на компанията. Към 31.12.2019 г. е налице недостиг на оборотен капитал в размер на 989 238 хил. лв. За сравнение недостигът към 31.12.2018 г. е в размер на 847 699 хил. лв.

Капиталова структура

Към 31.12.2019 г. собственият капитал на НЕК ЕАД е в размер 1 191 582 хил. лв., а през 2018 година капиталът е в размер на 1 194 633 хил. лв. и показва незначително намаление.

Показател	31.12.2019	31.12.2018
Показатели за рентабилност		
Коефициент на рентабилност на приходите от продажби	-0.0009	-0.0345
Коефициент на рентабилност на собствения капитал	-0.0011	-0.0618
Коефициент на рентабилност на пасивите	-0.0003	-0.0182
Коефициент на капитализация на активите	-0.0002	-0.0140
Показатели за ефективност		
Коефициент на ефективност на разходите	1.0006	0.9765
Коефициент на ефективност на приходите	0.9994	1.0240
Показатели за ликвидност		
Коефициент на обща ликвидност	0.2583	0.3126
Коефициент на бърза ликвидност	0.2507	0.3047
Коефициент на незабавна ликвидност	0,0210	0,0268
Показатели за финансова автономност		
Коефициент на платежоспособност	0.2973	0,2953
Коефициент на задлъжнялост	3.3639	3.3864
Коефициент на финансова независимост	0.3068	0.2972
Коефициент на финансиране на дълготрайните активи	4.0415	4.0264
Коефициент на финансиране на краткотрайните активи	0.2891	0,3227

Коефициенти, характеризиращи финансовата автономност

Коефициентът на платежоспособност (финансова автономност), отразява съотношението на собствения капитал към общия дълг. Към 31.12.2019 г. той е 0,2973, а към 31.12.2018 г. е 0,2953.

Коефициентът на задлъжнялост, е реципрочен на Коефициента на платежоспособност и показва отношението на пасивите на дружеството към собствения капитал. Към 31.12.2019 г. той е 3,3639, а към 31.12.2018 г. е 3,3864.

Коефициентът на финансова независимост, характеризиращ съотношението на собствения капитал към сумата на собствения капитал и дългосрочните пасиви, възлиза на 0,3068 към 31.12.2019 г. За сравнение към 31.12.2018 г. нивото на разглеждания коефициент е 0,2972.

Коефициентът на финансиране на дълготрайните активи посредством собствения капитал към 31.12.2019 г. е 4,0415, за сравнявания период към 31.12.2018 г. е 4,0264.

Финансирането на краткотрайните активи посредством собствения капитал към 31.12.2019 г. е 0,2891, докато към 31.12.2018 г. е 0,3227.

V Инвестиционна и ремонтна дейност

1) Изпълнение на Инвестиционната програма на НЕК ЕАД за 2019 година

Инвестиционната програма на НЕК ЕАД за 2019 година е изпълнена в условията на ограничен паричен ресурс и с цел изпълнение в следните основни направления:

- рехабилитация, реконструкция и ново строителство на хидроенергийни и хидротехнически обекти;
- други обекти, включващи: необходимост от съхраняване на доставеното оборудване за проект АЕЦ „Белене“, разходи за поддръжка на операционни системи, сървърен софтуер и приложен софтуер за нуждите на компанията, закупуване на лицензии, поддръжка и развитие на техническата инфраструктура, поддържане на социални обекти, други свързани с осигуряване на нормалната работа в компанията.

Източниците на финансиране на инвестиционната програма на НЕК ЕАД са :

- Собствени средства получени от амортизационни отчисления за дълготрайните активи на дружеството и нормата на възвръщаемост на ДМА;
- Международен фонд за извеждане от експлоатация на блоковете на АЕЦ „Козлодуй“.

Инвестиционна програма	Отчет 2019 година	Планирани средства 2019 година	ХИЛ.ЛВ.
			Изпълнение, %
1. Предприятие „Водноелектрически централи“	12 758	26 141	48.8
2. Предприятие „Язовири и Каскади“	1 651	6 906	23.9
3. Централно управление на НЕК ЕАД	2 210	6 960	31.8
НЕК ЕАД	16 619	40 007	41.5

През 2019 година са извършени разходи за инвестиционни дейности в размер на 16 619 хил.лв., като спрямо предходната година е отчетено увеличение с 51.8%. Изпълнението на инвестиционната програма на НЕК ЕАД за 2019 година е 41.5% от планираната за годината, която е в размер на 40 007 хил.лв. Изпълнението на програмата финансирана със собствени средства е 60.0%, което е почти на нивото на отчета за предходната година, но въпреки това е на по-ниско равнище от планираното, тъй като дружеството продължава да изпитва дефицит на парични средства.

2) Ремонтна програма на НЕК ЕАД за 2019 година

Ремонтната програма на НЕК ЕАД за 2019 година обхваща всички хидроенергийни и хидротехнически съоръжения на компанията и се извършваше в обеми и периодичност в съответствие с техническата документация от производителите на съоръженията и правилника за техническа експлоатация и съответните наредби. Ремонтните дейности са съобразени с резултатите от извършените анализи на аварийността на съоръженията и предремонтната им дефектовка.

В Ремонтната програма са изпълнени дейности, които осигуряват безаварийна експлоатация на съоръженията във водноелектрическите централи и язовирните стени и принадлежащите хидромеханични и хидротехнически съоръжения към тях, както и помощните дейности съпътстващи експлоатационния процес.

Планираните разходи в ремонтната програма за 2019 година са на стойност 8 854 хил.лв., собствени средства на компанията. Изпълнението на програмата за 2019 година е 23.8% от планираните или в размер на 2 105 хил.лв. В сравнение с отчета за 2018 година се отчита намаление на разходите за ремонтна дейност с 9.3%.

Ремонтна програма	ХИЛ.ЛВ.		
	Отчет 2019 година	Планирани средства 2019 година	Изпълнение, %
1. Предприятие „Водноелектрически централи“	1 530	5 317	28.8
2. Предприятие „Язовири и Каскади“	484	3 096	15.6
3. Централно управление на НЕК ЕАД	91	441	20.6
НЕК ЕАД	2 105	8 854	23.8

И по двете програми за много от обектите, неизпълнени през 2019 година има сключени договори, чието изпълнение ще се реализира през 2020 година. Друга голяма част от обектите са в процедури на обществена поръчка и предстои договаряне на изпълнението им през 2020 година.

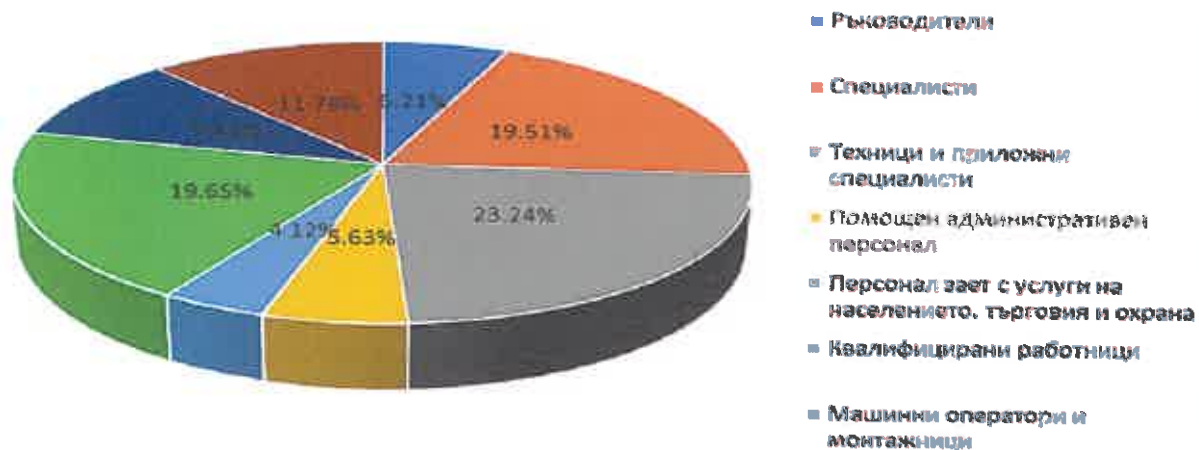
VI Човешки ресурси

Числеността в НЕК към 31.12.2019 г. наброява 2 061 души, от които 546 жени. Анализът на персонала е направен в няколко разреза, които са по категории, по образования и по възраст.

Структура на персонала по категории	
Ръководители	6.21%
Специалисти	19.51%
Техници и приложни специалисти	23.24%
Помощен административен персонал	5.63%
Персонал зает с услуги на населението, търговия и охрана	4.12%
Квалифицирани работници	19.65%
Машинни оператори и монтажници	9.85%
Професии неизискващи специална квалификация	11.79%
ОБЩО	100.0%

Структура на персонала по категории

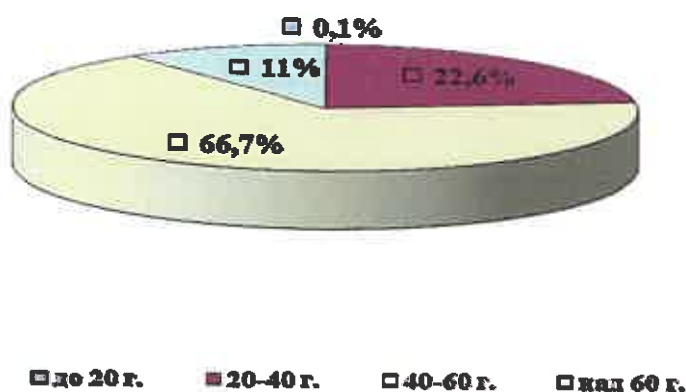

Лимитиращ относителен дял от общата численост на персонала имат работниците от класове “Машинни оператори и монтажници” и “Квалифицирани работници” -29,5 %.

Структура на персонала по възраст

По възрастова структура разпределението на списъчния брой лица по трудово правоотношение показва, че най-висок е относителния дял на персонала във възрастовия диапазон от 41 г. до 60 г. – 66.7 на сто, следвани от тези между 21 до 40 г. – 22,6 на сто.

Структура на персонала по възраст

За да се осигури приемственост на знанията и да се предотврати загубата на опит и умения, фокусът през следващите 4 години ще бъде върху привличане на млади специалисти с подходящо образование.

Структура на персонала по степен на образование

Значителна част от персонала е в групата притежаваща висше, полувисше и средно специално образование (73,5%). Предвид изискванията за по-голяма част от работните места, може да се заключи, че персоналят в НЕК ЕАД притежава нужното образование. Положителна тенденция е стремежът на много млади служители да продължават своето образование във висши учебни заведения.

За да се осигури приемственост на знанията и да се предотврати загубата на опит и умения, фокусът през следващите 4 години ще бъде върху привличане на млади специалисти с подходящо образование.

Необходимо е развиване на допълнителни квалификации основно в сферата на компютърни умения. Техническите умения редовно се поддържат на необходимото ниво, както чрез обучение на работното място, така и със задължителни и допълнителни курсове.

Политиката по подбора на НЕК ЕАД е ориентирана към задържане на човешкия ресурс, като приоритет при запълването на свободни места е чрез вътрешен подбор.

VII Околна среда и устойчиво развитие

През 2019 година НЕК ЕАД продължи да реализира екологична политика, насочена към намаляване на последствията от въздействията върху околната среда в резултат на своята дейност. Дружеството осъществява дейността си при строго спазване на екологичните изисквания в съответствие с българското законодателство.

През изминалата година беше разширен обхвата на Интегрирана система за управление на качеството, околната среда и здравето и безопасността при работа в търговската и производствена дейност на НЕК

ЕАД и беше извършена подготовка за ресертифициране по стандарти ISO 9001:2015, ISO14001:2015, ISO 45001:2018.

След проведен одит, Компанията получи сертификати с валидност до 15.11.2022 г. издадени от „ТЮФ Рейнланд България“ ООД, като следва:

1. Сертификат за съответствие със стандарт БДС EN ISO 14001:2015 № TRBA 110 0178 с обхват „Изграждане и въвеждане в експлоатация. Стопанисване на хидротехническите съоръжения. Производство на електроенергия от ВЕЦ и ПАВЕЦ. Обществена доставка на ел. енергия. Търговия с ел. енергия и координатор на стандартна балансираща група. Доставка на ел. енергия от доставчик последна инстанция и координатор на специална балансираща група. Извеждане от експлоатация на хидротехнически съоръжения, ВЕЦ и ПАВЕЦ“.

2. Сертификат за съответствие със стандарт ISO 45001:2018 № TRBA 113 0180 с обхват „Изграждане и въвеждане в експлоатация. Стопанисване на хидротехническите съоръжения. Производство на електроенергия от ВЕЦ и ПАВЕЦ. Обществена доставка на ел. енергия. Търговия с ел. енергия и координатор на стандартна балансираща група. Доставка на ел. енергия от доставчик последна инстанция и координатор на специална балансираща група. Извеждане от експлоатация на хидротехнически съоръжения, ВЕЦ и ПАВЕЦ“.

3. Сертификат за съответствие със стандарт ISO 9001:2015 с рег. № 01 100 162 081 с обхват „Изграждане и въвеждане в експлоатация. Стопанисване на хидротехническите съоръжения. Производство на електроенергия от ВЕЦ и ПАВЕЦ. Обществена доставка на ел. енергия. Търговия с ел. енергия и координатор на стандартна балансираща група. Доставка на ел. енергия от доставчик последна инстанция и координатор на специална балансираща група. Извеждане от експлоатация на хидротехнически съоръжения, ВЕЦ и ПАВЕЦ“.

Дружеството се стреми да гарантира сигурността на доставките на електроенергия; да подпомага опазването, възстановяването и възпроизводството на естествената околна среда и да развива бизнеса по начин, осигуряващ устойчивост и конкурентоспособност.

Политиката на ръководството е обявена в Декларация, публикувана на интернет страницата на Дружеството www.nek.bg.

Политиката е насочена към управление на процесите за постигане на стратегическите цели по качество, околна среда и здраве и безопасност при работа; оптимизиране на консумацията на природни ресурси; производство на електрическа енергия, при осигурена безопасност на експлоатацията за персонала и околната среда и пълно съответствие с приложимите нормативни и други изисквания.

Опазването на околната среда е извършено чрез оценка и овладяване на аспектите на околната среда повлияни от дейността на дружеството. Идентифицирани са следните групи значими аспекти на околната среда:

- Разходи на природни ресурси - използване на енергийния потенциал на водите, разходи на ел. енергия, горива и др.
- Емисии – във водите и почвата вследствие на разливи на масла и горива и в околната среда – шум и вибрации в отделни обекти;
- Биологично разнообразие;
- Отпадъци – опасни и отпадъци от строителна дейност и др.

За значимите аспекти на околната среда е изготвен План за мониторинг, в съответствие с който през цялата 2019 г. е извършвано наблюдение, измерване и анализи относно тенденциите на наблюдаваните показатели.

За постигане на поставените стратегически цели, ръководството на НЕК ЕАД поддържа и непрекъснато развива внедрената Интегрирана система за управление на качеството, околната среда и здравето и безопасността при работа, съответстваща на БДС EN ISO 9001:2015, БДС EN ISO14001:2015, БДС EN ISO 45001:2018, чрез която подобрява удовлетвореността на клиентите и резултатността спрямо околната среда.

VIII Бъдещо развитие на Дружеството и действия в областта на научно-изследователската и развойна дейност

НЕК ЕАД ще продължава да участва на пазара на електроенергия в страната и региона, като ще извършва продажби на електроенергия по регулирани и свободни цени и предоставя услуги за балансиране и регулиране на ЕЕС чрез мощности си във ВЕЦ и ПАВЕЦ.

Бъдещото развитие на дружеството ще бъде в съответствие с притежаваните Лицензии и ще се определя от политиката и модела за либерализация на пазара на електрическа енергия. Дейността ще бъде насочена към изпълнение на основните задължения като Обществен доставчик за задоволяване потреблението на крайните снабдители. Целта е да не се допуска ценови дефицит и да се изисква от КЕВР изработване на механизъм за възстановяване на натрупания такъв до момента. В областта на производството ще се използват максимално рационално наличните водни ресурси за постигане на добър финансов резултат на компанията, както и постепенна рехабилитация на съоръженията за гарантиране на надеждна работа. С дейността Търговия НЕК ЕАД ще оперира на свободния пазар с цел разширяване на пазарния дял на дружеството на този сегмент. Дейността ДППИ има вторичен пазарен дял, тъй като участниците на този пазар са вследствие отпадането им от свободния или регулиран пазар.

НЕК ЕАД не извършва действия в областта на научно-изследователската и развойна дейност.

IX Използвани финансови инструменти

Дружеството не използва финансови инструменти, политиката за признаване и оценка на финансови инструменти е оповестена в Бележка 4.16 от финансовия отчет.

X Събития след датата на съставяне на отчета

На 19 февруари 2020 г. е постановено решение на Софийски апелативен съд, с което е потвърдено първоинстанционното решение на Софийски градски съд за уважаване на предявените искове от Мечел Карбон АГ срещу НЕК ЕАД за главница в размер на 5 145 хил.лв., лихви за забава върху главницата и съдебни разноски.

Решението на Софийски апелативен съд е обжалвано от НЕК ЕАД пред Върховен касационен съд. Предвид внесено обезпечение от НЕК ЕАД по сметка на ВКС изпълнението на въззивното решение е спряно.

На 27 февруари 2020 г. е приключило съдебно производство по иск на НЕК ЕАД срещу Топлофикация София ЕАД, с което претенциите са уважени. Топлофикация София ЕАД следва да заплати на НЕК ЕАД присъдената главница в размер на 13 081 хил. лв. заедно със законната лихва върху нея от 22.10.2015г. до окончателното изплащане и разноски по делото.

В края на 2019 г. за първи път се появиха новини от Китай за COVID-19 (Коронавирус), когато ограничен брой случаи на неизвестен вирус бяха докладвани на Световната здравна организация. През първите няколко месеца на 2020 г. вирусът се разпространи в световен мащаб и отрицателното му въздействие набра скорост.

На 11 март 2020 г., след като са били регистрирани случаи на заразени с новия щам на коронавируса в 114 държави, Световната здравна организация обяви епидемията от COVID-19 за пандемия.

На 13 март 2020 г. по искане на правителството Народното събрание обяви извънредно положение в България заради коронавируса.

Към датата на издаване на настоящия финансов отчет енергийният сектор, като част от секторите за комунални услуги, е по-слабо засегнат в сравнение с други сектори като търговията на дребно и туризма. Въпреки това отчитаме възможността за възникване на пазарен риск. Продължителният период на понижена икономическа активност вероятно ще се отрази в посока на по-ниско търсене на електроенергия. Евентуален спад на потреблението на ел. енергия може да доведе до преразглеждане на корпоративната стратегия по отношение на инвестиционната дейност, както и до оптимизиране на разходите.

В НЕК ЕАД се предприемат всички необходими мерки, с цел да се запази здравето на работещите и да се осигури надеждна техническа експлоатация на ВЕЦ-овете, на язовирите и на прилежащите им хидротехнически съоръжения.

Действията са съобразени с указанията на Националния оперативен щаб и стриктно се изпълняват разпореденията на всички национални институции.

Ръководството на Дружеството счита, че COVID-19 към датата на издаване на финансовия отчет има ограничен неблагоприятен ефект върху финансовото състояние и ликвидността на НЕК ЕАД.

Остойносттаването на съществуващите рискове е трудно приложимо към датата на издаване на финансовия отчет.

XI Допълнителна информация по Раздел VI А от ЗППЦК и Приложение № 10 на Наредба № 2 на КФН

- 1) Информация, дадена в стойностно и количествено изражение относно основните категории стоки, продукти и/или предоставени услуги, с посочване на техния дял в приходите от продажби като цяло и промените, настъпили през отчетната финансова година.

Приходи	Отчет 2019	Относителен дял към общите приходи	Отчет 2018	Относителен дял към общите приходи
1. Приходи от продажби на електроенергия	1 437 173	51.0	1 794 938	55.6
<i>1.1. в т.ч. на регулиран пазар /задължения съгласно ЗЕ/</i>	<i>1 253 588</i>	<i>44.5</i>	<i>1 483 611</i>	<i>46.0</i>
<i>1.2. Свободен пазар</i>	<i>165 320</i>	<i>5.9</i>	<i>300 251</i>	<i>9.3</i>
<i>1.3. ДПИ</i>	<i>18 265</i>	<i>0.6</i>	<i>11 076</i>	<i>0.3</i>
2. Приходи от продажби на резерв и системни услуги	16 541	0.6	17 812	0.6
3. Приходи от Фонд СЕС	1 308 267	46.5	1 037 075	32.1
4. Приходи от Задължения към обществото	0	0.0	318 137	9.9
5. Приходи от други продажби и други оперативни доходи	19 225	0.7	14 428	0.4
6. Приходи от асоциирани предприятия (съучастия)	35 176	1.2	44 164	1.4
ОБЩО ПРИХОДИ	2 816 382	100.0	3 226 554	100.0
в т.ч. приходи от продажби	1 458 672	51.8	2 135 922	66.2

През 2019 година в основната дейност на НЕК ЕАД настъпиха изменения във връзка с промените в основното енергийно законодателство, касаещи пазарния модел в сила от 01.07.2018 година и последните

изменения в ЗЕ от 21 май 2019 година. Във връзка с това задълженията на Обществения доставчик по покупката и продажбата на електроенергия за регулирания пазар намаляха значително, а също така нарасна тежестта на компенсаторните механизми на Фонд СЕС, което рефлектира в отчета за доходите на компанията.

Приходите на НЕК ЕАД включват основно приходи, свързани с продажба на електрическа енергия. През отчетния период Дружеството е реализирало приходи от продажба на електрическа енергия и услуги, свързани с електрическа енергия в размер на 1 453 714 хил.лв., които представляват 51.6% от общите приходи реализирани от Дружеството през 2019 година. Значително се увеличават приходите от Фонд СЕС, които са 46.5% от всички приходи през 2019 година.

Количествена информация, структурата на приходите на Дружеството за 2019 година и 2018 година и тяхното изменение са представени в т. IV Оперативен и финансов преглед на дейността, 3 Финансов резултат, приходи и разходи и Раздел, 2 Производствена и търговска дейност по-горе от настоящия доклад.

2) Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари, както и информация за източниците за снабдяване с материали, необходими за производството на стоки или предоставянето на услуги с отразяване степента на зависимост по отношение на всеки отделен продавач или купувач/потребител, като в случай, че относителният дял на някой от тях надхвърля 10 на сто от разходите или приходите от продажби, се предоставя информация за всяко лице поотделно, за неговия дял в продажбите или покупките и връзките му с Дружеството.

Количествена информация, структурата на приходите на Дружеството за 2019 година и 2018 година и тяхното изменение са представени в т. IV Оперативен и финансов преглед на дейността, 3 Финансов резултат, приходи и разходи и Раздел 2 Производствена и търговска дейност по-горе от настоящия доклад.

По отношение на приходите от продажба на електрическа енергия и услуги, свързани с електрическа енергия, представляващи 51,0% от общата сума на приходите за 2019 година, продажбите на територията на РБългария са в размер на 1 437 173 хил. лева (16 565 094 МВтч), а директен износ през годината не е реализиран.

През 2019 година в резултат на промените в ЗЕ и пазарния модел се промени и структурата на приходите на компанията. В тази връзка при осъществяване на основната си дейност през годината НЕК ЕАД отчете намаление на приходите от продадена електроенергия на регулирания пазар и увеличение на приходите от Фонд СЕС, чиито компенсаторни механизми към НЕК - Обществен доставчик нараснаха значително.

Информация за продажби на електрическа енергия на клиенти, надхвърлящи 10.0% от общите приходи от продажби на електрическа енергия е както следва:

Клиент	МВтч	хил.лв.	относителен дял
ЕВН Б-ИЯ ЕЛЕКТРОСНАБДЯВАНЕ ЕАД	5 666 763	460 018	31.5
ЕНЕРГО-ПРО ПРОДАЖБИ АД	3 233 211	258 904	17.7
ЧЕЗ ЕЛЕКТРО БЪЛГАРИЯ АД	5 827 239	467 030	32.0
Общо за тези клиенти	14 727 213	1 185 952	81.3

Информация за покупки на електрическа енергия от доставчици, надхвърлящи 10.0% от общите разходи за покупка на електрическа енергия е както следва:

Доставчик	МВтч	хил.лв.	относителен дял
ТЕЦ Марица-изток 1	3 144 064	741 432	29.9
ТЕЦ Марица-изток 2	2 845 506	337 148	13.6
ТЕЦ Марица-изток 3	4 547 312	765 213	30.8
Общо за тези доставчици	10 536 882	1 843 793	74.3

3) 3. Информация за сключени съществени сделки

За периода НЕК ЕАД няма сключени съществени сделки извън обичайната дейност.

4) Информация относно сделките, сключени между Дружеството и свързани лица, през отчетния период, предложения за сключване на такива сделки, както и сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които Дружеството, или негово дъщерно дружество е страна с посочване на стойността на сделките, характера на свързаността и всяка информация, необходима за оценка на въздействието върху финансовото състояние на Дружеството.

Сделките, свързани с покупка и продажба на електрическа енергия и услуги, свързани с електрическа енергия, се извършват по регулирани цени, определени с Решение на КЕВР, с изключение на продажбите на борсовия пазар с БНЕБ ЕАД. Всички останали продажбите и покупки от свързани лица се извършват при пазарни условия.

Неиздължените салда в края на годината са необезпечени, безлихвени (с изключение на заемите) и уреждането им се извършва с парични средства, освен ако не е оповестено друго.

За вземанията от свързани лица не са получени гаранции.

Към 31 декември 2019 г. за задълженията към свързани лица са предоставени записи на заповед в размер на 108 563 хил. лв. в т.ч. на Контур Глобал Марица Изток 3 в размер на 108 316 хил. лв., на ЕСО ЕАД в размер 110 хил. лв. и на Българска независима енергийна борса в размер на 137 хил. лв., и банкови гаранции в размер на 225 хил. лв. в т.ч. на ЕСО ЕАД в размер 100 хил. лв. и на Българска независима енергийна борса в размер на 125 хил. лв.

Национална електрическа компания ЕАД не е сключвала сделки със свързани лица, които са извън обичайната дейност.

Покупки от свързани лица

Дружество	сделки/основание	2019 г. ‘000 лв.	2018 г. ‘000 лв.
Едноличен собственик			
БЕХ ЕАД	Лихви заеми	122,659	116,452
	услуги	102	122
	амортизация финансови разходи по заеми	5,484	5,156
		128,245	121,730
Дружества под общ контрол (Група БЕХ ЕАД)			
ЕСО ЕАД	пренос	79	65
	достъп	2,145	9
	Балансираща енергия	10,377	26,476
	Други услуги	5	14
		12,606	26,564
"АЕЦ Козлодуй" ЕАД	ел.енергия	131,691	130,868
	лихви по споразумение	1,259	2,551
	лихви забава текущи	1,207	934
		134,157	134,353
"ВЕЦ Козлодуй" ЕАД	ел.енергия	-	3,837
	лихви забава текущи	-	4
		-	3,841
"Мини Марица Изток" ЕАД	ел.енергия ЯиК	3	-
"ТЕЦ Марица Изток - 2" ЕАД	ел.енергия	337,148	129,970
	тел.р-ри	2	2
	ел.енергия ЯиК	6	4
	лихви		180
		337,156	130,156
БНЕБ ЕАД	такси борсов пазар		21
		-	
Асоциирани и съвместно контролирани предприятия			
КГМИЗ	РМ	244,403	242,292
	ЕЕ	187,492	216,204
	доп.услуги	5,044	4,273
	фонд 5% вноски	40,830	26,955
	емисии	292,488	160,654
		770,257	650,378
ПОД Алианс	ДПО	1,011	1,002
ЗАД Енергия	услуга	19,211	19,745
Други свързани лица			
Под общ контрол на Българската държава		11	25
БНЕБ ЕАД	такси борсов пазар	482	638
БНЕБ ЕАД	ел.енергия	13,442	1,424

Доклад за дейността
За годината приключваща на 31 декември 2019 г.

Продажби на свързани лица

Дружество	сделки/основание	2019 г. '000 лв.	2018 г. '000 лв.
<i>Дружества под общ контрол (Група БЕХ ЕАД)</i>			
ЕСО ЕАД	балансираща енергия	59,831	59,953
	задължение към обществото		16,066
	резерв и допълнителни услуги	16,541	17,812
	технологични разходи		31,274
	прих. от търг. с ел. енергия	14,490	
	Други продажби	25	7
		90,887	125,112
"АЕЦ Козлодуй" ЕАД	задължение към обществото		458
	електрическа енергия, небаланси		120
	Продажба на ДА и други продажби	46	626
		46	1,204
"ВЕЦ Козлодуй" ЕАД	балансираща енергия	-	41
	електрическа енергия, небаланси		11
		-	52
"Мини Марица Изток" ЕАД	Продажба на ДА	28	17
	Други продажби	26	21
		54	38
"ТЕЦ Марица Изток - 2" ЕАД	задължение към обществото		9,859
	ел.енергия -търговец		4,201
	ликви забавя		14
	водоподаване	1,157	
	Други продажби		8
		1,157	14,082
БНЕБ ЕАД	ел.енергия		5,740
	задължение към обществото		494
		-	6,234
<i>Асоциирани и съвместно контролирани предприятия</i>			
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД	ел.енергия ДПИ		1,314
	небаланс ДПИ		263
	неустойки	2,281	434
	върнати неустойки		(1,801)
	такса управление	65	63
	водоподаване	326	317
	дивидент	24,840	31,050
		27,512	31,640
КонтурГлобал Оперейшънс България АД	такса управление	65	63
	дивидент	1,323	1,296
		1,388	1,359
ПОД Алианс	дивидент	5,031	5,321
ЗАД Енергия	застрахователни обезщетения	104	171
	дивидент	3,982	6,497
		4,086	6,668
<i>Други свързани лица</i>			
<i>Под общ контрол на Българската държава</i>			
БНЕБ ЕАД	ел.енергия	101,078	158,038
	задължение към обществото		2,239
		101,078	160,277
ВМЗ ЕАД	ел.енергия търговец		1,514
		-	1,514
НКЖИ Електроразпределение ЕАД	ел.е-я на ЕРД		874
	задължение към обществото		554
		-	1,428

- 5) Информация за събития и показатели с необичаен за Дружеството, характер, имащи съществено влияние върху дейността му, и реализираните от него приходи и извършени разходи; оценка на влиянието им върху резултатите през текущата година.

За периода НЕК ЕАД няма събития и показатели с необичаен за Дружеството характер имащи съществено влияние върху дейността му.

- 6) Информация за сделки, водени извънбалансово - характер и бизнес цел, посочване финансовото въздействие на сделките върху дейността, ако рискът и ползите от тези сделки са съществени за Дружеството, и ако разкриването на тази информация е съществено за оценката на финансовото състояние на Дружеството;

Дружеството не извършва сделки, които да се водят извън балансово. Извънбалансово се водят предоставените от дружеството гаранции и запис на заповеди издадени в полза на трети лица, които са представени в точка 8.

- 7) Информация за дялови участия на Дружеството, за основните му инвестиции в страната и в чужбина (в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжа извън неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството и източниците/начините на финансиране.

Участия в дъщерни, асоциирани и съвместни предприятия

	Държава	31 декември 2019 г.		31 декември 2018 г.	
		Дял	Стойност на инвестицията '000 лв.	Дял	Стойност на инвестицията '000 лв.
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД	България	27%	55,289	27%	55,289
Контур Оперейшънс България АД	България	27%	14	27%	14
ЗАД Енергия	България	42%	1,512	42%	1,512
ПОД Алианц България АД	България	34%	1,020	34%	1,020
ХЕК "Горна Арда" АД	България	24%	-	24%	-
Трансболкан Електрик Пауър Трейдинг С.А. – NECO S.A.	Гърция	50%	59	50%	59
			57,894		57,894

Недвижимите имоти на Дружеството включват земи и сгради с балансова стойност съответно 57 830 хил. лв. и 121 266 хил. лв. Към 31 декември 2019 г. стойността на земите включва активи с балансова стойност 1,132 хил. лв., които са обявени за публична държавна собственост според Закона за водите. Законът предвижда отделното стопанисване на тези активи от юридически лица със сто процента държавно участие или от юридически лица със смесено държавно и общинско участие, в които държавата има мажоритарен дял.

- 8) Информация относно сключените от Дружеството, от негово дъщерно дружество или дружество майка, в качеството им на заемополучатели, договори за заем с посочване на условията по тях, включително на крайните срокове за изплащане, както и информация за предоставени гаранции и поемане на задължения;

Задължения и информация за договорените условия на получените от Дружеството банкови заеми.

<i>Дългосрочни задължения</i>	31 декември	31 декември
	2019 г.	2018 г.
	'000 лв.	'000 лв.
(1)Банк Аустрия Кредитанщалт		-
(3)ЕИБ	12,737	21,182
(2)ИНГ Банк Н.В., Амстердам		7,360
	12,737	28,542
<i>Краткосрочни задължения</i>		
	31 декември	31 декември
	2019 г.	2018 г.
	'000 лв.	'000 лв.
(1)Банк Аустрия Кредитанщалт		18,843
(3)ЕИБ	8,489	8,492
(2)ИНГ Банк Н.В., Амстердам	7,828	8,299
	16,317	35,634
Общо усвоени заеми по амортизирана стойност	29,054	64,176

	Валута	31 декември 2019 г.		31 декември 2018 г.	
		Номинална стойност	Балансова стойност	Номинална стойност	Балансова стойност
		'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Банкови кредити	EUR	29,411	28,975	65,221	64,059
Начислени лихви	EUR	79	79	117	117
		29,490	29,054	65,338	64,176

1) Дългосрочни заеми от Банк Аустрия Кредитанщалт

Договор за експортен кредит за финансиране изграждането на Хидровъзел "Цанков Камък". Кредитът е отпуснат в два транша, разделени в съотношение Транш А към Транш В 10:90. Всяко теглене се разделя в това съотношение и се преразпределя по двата транша. Общата сума на експортния кредит е 100,000 хил. евро (195,583 хил. лв.).

– Транш А възлиза на 10,000 хил. евро (19,558 хил. лв.) при променлив тримесечен лихвен процент на ОекВ по експортни кредити. Този транш към 31 декември 2016 г. е изцяло погасен.

– Транш В възлиза на 90,000 хил. евро (176,025 хил.лв.). Лихвеният процент по този транш е фиксиран и е в размер на 4.10%. Към 31декември 2019 г. заемът е изцяло погасен. Предстои заличаване на обезпеченията по заема.

(2) Дългосрочни заеми от ИНГ Банк – Холандия

През октомври 2006 г. Дружеството е сключило договор за експортен заем за финансиране модернизацията и рехабилитацията на каскада "Долна Арда". Заемът е отпуснат в два транша, разделени в съотношение Транш А към Транш В 10:90. Максималният одобрен лимит по експортния заем е в размер на 42,075 хил. евро (82,292 хил. лв.).

– Транш А възлиза на 4,208 хил. евро (8,230 хил. лв.) при променлив тримесечен лихвен процент на ОекВ по експортни кредити с надбавка 0.45%. Към 31.12.2016 г. траншът е изцяло погасен.

– Транш В възлиза на 37,867 хил. евро (74,062 хил. лв.) при фиксиран годишен лихвен процент 4.75%. Номиналната усвоена и непогасена част по главницата към 31.12.2019 г. възлиза на 4,208 хил.

евро. (8,229 хил. лв.). Заемът се погасява на 20 равни шестмесечни погасителни вноски до ноември 2020 г.

За обезпечение на експортния и търговските кредити от ИНГ Банк Н.В. – Холандия е вписана ипотека на земите и сградите на ВЕЦ Студен кладенец, ВЕЦ Ивайловград и ВЕЦ Кърджали (каскада „Долна Арда“) с балансова стойност 16,752 хил. лв. Кредитите са обезпечени и със залог върху всички текущи и бъдещи активи, включително машини и съоръжения, част от каскада „Долна Арда“. Издадени са записи на заповед. Според договора за кредит НЕК ЕАД трябва да спазва определени финансови условия, свързани с показатели по обслужването на дълга и съотношението на текущи активи към текущи пасиви.

(3) Дългосрочен заем от Европейска инвестиционна банка (ЕИБ)

През ноември 2002 г. Дружеството е подписало договор като Бенефициент по държавен инвестиционен заем за финансиране на проект за рехабилитация в електроенергетиката - Енергия II. Одобрената сума по кредита е в размер на 60,000 хил. евро (117,345 хил. лв.), като цялата сума е усвоена.

Номиналната непогасена част на главницата към 31 декември 2019 г. е в размер 10,830 хил. евро (21,182 хил. лв.). Заемът е отпуснат на Република България с Краен Бенефициент – НЕК ЕАД. Заемът е отпуснат на шест транша, като всеки транш е с фиксирана лихва, както следва: 1 транш – 10 млн. евро на 07.06.2004 – 4.69%, 2 транш – 7 млн. евро на 19.05.2006 – 4.285%, 3 транш – 6 млн. евро на 13.11.2006 – 4.026%, 4 транш – 13 млн. евро на 03.07.2007 – 4.844%, 5 транш – 18 млн. евро на 12.03.2008 – 4.341%, 6 транш – 6 млн. евро на 28.10.2008 – 4.555%. Главниците и лихвите се плащат на 15 юни и 15 декември, като окончателното погасяване е на 15.06.2022 г.

Информация за задължения по получени заеми и споразумения за разсрочване, условията по тези заеми към Български енергиен холдинг ЕАД

Задължения към Български енергиен холдинг ЕАД

Задълженията включват:

Задължения към БЕХ ЕАД	31 декември 2019 г.			
	Номинална стойност	Балансова стойност	Дължими лихви	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
(1) Дългосрочен заем	1,003,777	1,003,777	127,015	1,130,792
(2) Дългосрочен заем	1,047,685	1,037,632	217,277	1,254,909
(3) Споразумение за разсрочване на лихви	112,158	112,158		112,158
(4) Търговски задължения	28	28		28
	2,163,648	2,153,595	344,292	2,497,887

Задължения към БЕХ ЕАД	31 декември 2018 г.			
	Номинална стойност	Балансова стойност	Дължими лихви	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
(1) Дългосрочен заем	1,003,777	1,003,777	62,764	1,066,541
(2) Дългосрочен заем	1,047,684	1,032,148	158,868	1,191,016
(3) Споразумение за разсрочване на лихви	150,613	150,613	-	150,613
(4) Търговски задължения	41	41	-	41
	2,202,115	2,186,579	221,632	2,408,211

Доклад за дейността
За годината приключваща на 31 декември 2019 г.

Задълженията по падежи са както следва:

	Падеж	31 декември 2019 г.	31 декември 2018 г.
		'000 лв.	'000 лв.
Дългосрочни задължения			
(1) Заем от БЕХ ЕАД	31.03.2024 г.	466,148	596,445
(2) Заем от БЕХ ЕАД	28.07.2021 г.	1,037,632	1,037,632
(3) Споразумение за разсрочване на лихви	30.11.2022 г.	73,704	112,158
		1,577,484	1,746,235
Краткосрочни задължения и текуща част на дългосрочни задължения			
(1) Дългосрочен заем	31.03.2024 г.	664,644	470,096
(2) Дългосрочен заем	28.07.2021 г.	217,277	153,384
(3) Споразумение за разсрочване на лихви	30.11.2022 г.	38,454	38,455
(4) Търговски задължения		28	41
		920,403	661,976

Получени заеми

(1) На 21 август 2014 г. е подписано кредитно споразумение, с което се консолидират заемите на НЕК ЕАД към БЕХ ЕАД и цедираното вземане от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД от 1 април 2014 г. в общ размер на 1,209,148 хил. лв. Срокът на кредита е 10 години, с четири месеца гратисен период и годишен лихвен процент 4.49%. Към 31 декември 2019 г. задължението по кредита е в размер на 1,130,792 хил. лв., в това число просрочена главница и лихва в размер 530,937 хил. лв.

(2) На 25 април 2016 г. е подписан договор за предоставяне на целеви заем в размер на 521,625 хил. евро (1,020,210 хил. лв.) за погасяване на дължимите от НЕК ЕАД просрочени суми към „Ей И Ес 3С Марица изток 1“ ЕООД и „КонтурГлобал Марица изток 3“ АД, което е необходимо условие за влизане в сила на подписаните споразумения за изменение на дългосрочните договори за изкупуване на електрическа енергия от двете централи. Срокът на кредита е дванадесет месеца и при годишен лихвен процент 6.65%. В договора се съдържа клауза за предоговаряне на условията при успешно пласиране на облигационната емисия. На 30 декември е направена промяна на условията на договор за предоставяне на целеви заем на НЕК ЕАД от 25 април 2016 г., както следва:

Размер на главницата – 535,672,538 евро (1,047,684,419 лв.);

Лихвен процент по заема – 5.575% на годишна база;

Срок на действие на договора – 59 месеца и 26 дни;

Падеж на главницата – 28 юли 2021 г.;

Дата на влизане в сила – 2 август 2016 г.

Към 31 декември 2019 г. размерът на задължението по кредита е 1,254,909 хил. лв., а размерът на отсрочените финансови разходи – 10,053 хил. лв.. Просрочените задължения по заема са лихви в размер на 207,542 хил. лв.

Споразумения за разсрочване на задължения

(3) На 22 януари 2018 г. е подписано споразумение за разсрочване на лихвени задължения на „Национална електрическа компания“ ЕАД към БЕХ ЕАД за минал период, с падеж 30 ноември 2022 г., погасявани на 60 равни месечни вноски, считано от 31 декември 2017 г. Към 31 декември 2019 г. размерът на задължението е 112,158 хил. лв.

Към 31.12.2019 г. заемите от БЕХ ЕАД не са обезпечени.

Движението на заемите е както следва:

	2019 г. ‘000 лв.	2018 г. ‘000 лв.
Задължение на 1 януари	2,408,170	2,353,221
Плащания по заеми	(38,454)	(66,659)
Начислени разходи за лихви	122,659	116,452
Амортизация на финансови разходи	5,484	5,156
Задължение на 31 декември	2,497,859	2,408,170

Гаранции

Салдото на издадените банкови гаранции по нареждане на НЕК ЕАД в полза на други дружества /трети лица/ към 31 декември 2019 г. е в размер на 225 хил.лв., в т. ч. към свързани лица от групата на БЕХ - ЕСО ЕАД в размер на 100 хил.лв. и към други свързани лица - Българска независима енергийна борса в размер на 125 хил. лв. (31.12.2018 г. е в размер на 225 хил. лв., в т.ч. към свързани лица ЕСО ЕАД в размер 100 хил. лв. и към Българска независима енергийна борса в размер на 125 хил. лв).

Записи на заповед

Към 31 декември 2019 г. НЕК ЕАД е издал записи на заповед по инвестиционни проекти в полза на банките, предоставящи кредити по договорите за изграждане на тези обекти, и други проекти в общ размер на 190,855 хил.лв., в т. ч. към свързани лица КонтурГлобал Марица Изток 3 в размер на 108,316 хил. лв. към ЕСО ЕАД в размер на 110 хил. лв. и към Българска независима енергийна борса в размер на 137 хил. лв. (към 31.12.2018 г. НЕК ЕАД е издал записи на заповед по инвестиционни проекти в полза на банките, предоставящи кредити по договорите за изграждане на тези обекти, и други проекти в общ размер на 368,294 хил. лв., в т.ч. към свързани лица КонтурГлобал Марица Изток 3 в размер на 90,172 хил. лв. към ЕСО ЕАД в размер 110 хил. лв. и към Българска независима енергийна борса в размер на 137 хил. лв.)

- 9) Информация относно сключените от Дружеството, от негово дъщерно дружество или дружество майка, в качеството им на заемодатели, договори за заем, включително предоставяне на гаранции от всякакъв вид, в това число на свързани лица, с посочване на конкретните условия по тях, включително на крайните срокове за плащане, и целта, за която са били отпуснати;

Национална електрическа компания ЕАД не е сключвала договори за заем в качеството ѝ на заемодател през 2019 г.

- 10) Информация за използването на средствата от извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период.

През отчетния период няма извършена емисия ценни книжа.

- 11) Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-рано публикувани прогнози за тези резултати.

Дружеството не е публикувало прогнозни финансови резултати

12) Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които Дружеството, е предприело или предстои да предприеме с оглед отстраняването им.

Целите на Дружеството във връзка с управлението на финансовите ресурси са да осигури способността му да продължи да съществува като действащо предприятие, както и да осигури възвращаемост на едноличния собственик, стопански ползи на други заинтересовани лица. Управлението на риска се осъществява текущо от оперативното ръководство под надзор на Съвета на Директорите и Едноличния собственик.

През 2019 година в основната дейност на НЕК ЕАД настъпиха изменения във връзка с промените в ЗЕ и съгласно новия пазарен модел в сила от 01.07.2018 година и последващите промени във връзка с отпадане на задължения на обществения доставчик за закупуване и продажба на енергия. С измененията в ЗЕ и ценовото решение на КЕВР за регулаторния период 2018 – 2019 година и 2019-2020 г. дейността на НЕК ЕАД е силно зависима от определените ценови нива и регулаторни условия, както и от компенсаторните механизми на Фонд СЕС във връзка с възстановяването на направените от Обществения доставчик разходи. В тази връзка е от особена важност навременното възстановяване от Фонд СЕС на разходите на НЕК ЕАД по задължителното изкупуване на електроенергията, за да бъде осигурена нормална ликвидност на компанията.

Рисковете пред НЕК ЕАД на пазара на електроенергия са свързани основно с участието на дружеството на регулирания пазар, където изпълнява вменени му от ЗЕ задълженията към обществото, както и рискове от влияние на външни фактори, на които дейността на НЕК е изложена. Един от най-важните външни фактори са климатичните условия, свързани със състоянието на водните ресурси, както и способността на НЕК ЕАД да успее да реализира свободните количества електрическа енергия на свободния пазар. Тук влияние оказва и достигнатата цена на борсата, която може да не покрива себестойността на енергията.

В последните ценови решения на КЕВР се предвидени значителни количества електроенергия, която НЕК задължително изкупува по чл.93а и чл.94 от Закона за енергетиката да бъде реализирана на свободния пазар, което представлява над 450 МВт мощност във всеки един час на денонощието. Тази прогноза на КЕВР е оптимистична на фона на променената търговска конюнктура на свободния и регионалния пазар, които през последните 2-3 години се характеризират с периоди, в които пазарната среда и търсенето на електроенергия са с динамични промени и липса на предвидимост, както и с влошена икономическа среда в съседните страни, които са вносители на електроенергия. Влияние оказва и съществуващата аварийност в тецовете с дългосрочни договори и ВЕЦ на НЕК, както и извършваната рехабилитация в хидротехническите съоръжения. Освен това на тези пазари значителни количества електроенергия продават АВЕЦ Козлодуй, ТЕЦ Марица изток 2 и други търговски участници, с които дружеството се конкурира. При невъзможност да се реализира определеното от КЕВР количество електроенергия на свободния пазар ще се влоши прогнозираната структура на закупуваната електроенергия за Крайните снабдителите, която е ценообразуващ елемент, и ще повлияе негативно върху конкурентоспособността на компанията на електроенергийния пазар.

13) Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на Дружеството, и на неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството.

През 2019 г. няма настъпили промени в основните принципи за управление на Дружеството.

14) Информация за основните характеристики на прилаганите от Дружеството, в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рисковете.

Финансовото управление и контрол е цялостен процес, интегриран в дейността на Дружеството, който се осъществява от ръководството и служителите. То е съвкупност от дейности и процедури, въведени от ръководството с оглед осигуряване на разумна увереност, че целите на Дружеството ще се постигнат чрез:

1. съответствие със законодателството, вътрешните актове и договори;
2. надеждност и всеобхватност на финансовата и оперативна информация;
3. икономичност, ефективност и ефикасност на дейностите;
4. опазване на активите и информацията.

Системата за финансово управление и контрол е структурирана в следните взаимосвързани елементи:

1.Контролна среда. Включва личната почтеност и професионалната етика на ръководството и служителите на организацията; управленската философия (подход) и стил на работа; организационната структура, осигуряваща разделение на отговорностите, йерархичност и ясни правила, права, задължения и нива на докладване; политиките и практиките по управление на човешките ресурси; компетентността на персонала

2.Управление на риска; идентифициране, оценяване и мониторинг на рисковете и въвеждането на необходимите контролни дейности, с цел ограничаване на рисковете до едно приемливо равнище. Управлението на риска изисква и осъществяване на систематично наблюдение и докладване на състоянието му. Така се следи дали рисковете се управляват успешно, дали контролните дейности наистина минимизират съответните рискове и дали се постигат целите, застрашени от тези рискове. По този начин се осигурява прозрачност и отчетност на дейността на Дружеството.

3.Контролни дейности; правилата, процедурите и действията, насочени към намаляване на рисковете за постигане на целите на Дружеството и допринасящи за изпълнение решенията на ръководството. Те биват : превантивни - пречат да възникнат нежелани събития; разкриващи- установяват възникнали нежелани събития и се сигнализира на непосредствения ръководител за тях; коригиращи - контролните дейности, които целят да бъдат поправени последиците от настъпили нежелани събития.

В Дружеството функционират система от вътрешни нормативни актове за финансово управление и контрол и стратегия и политики за управление на риска, които осигуряват надеждност по отношение на ефективното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация. Тези системи са изградени и функционират и с оглед идентифициране на рисковете, съпътстващи дейността на Дружеството и подпомагане на тяхното ефективно управление. Висшият мениджмънт носи основна отговорност и роля по отношение на изграждането на системи за финансово управление и контрол и за управление на риска. Той изпълнява както управляваща и насочваща функция, така и текущ мониторинг.

Системата за финансово управление и контрол в Дружеството е разработена при спазване изискванията на Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор. Тя е задължителна при разходването на всички финансови средства от Дружеството, с цел осигуряване на съответствие със законовите разпоредби и спазване на принципите за законосъобразност, целесъобразност, ефективност, ефикасност, икономичност, прозрачност и публичност.

Финансовото управление и контрол се извършва посредством Системата за финансово управление и контрол за осигуряване на разумна увереност, че целите на Дружеството са постигнати чрез:

- съответствие със законодателството, вътрешните актове на Български енергиен холдинг ЕАД и Дружеството от една страна, и от друга страна, сключените договори или поети задължения/извършени разходи с първични счетоводни документи;

- надеждност и всеобхватност на финансовата и оперативната информация;
- икономичност, ефективност и ефикасност на дейностите;
- съхранение и опазване на активите и информацията.

В обхвата на Системата за финансово управление и контрол попада финансовото управление на разходите в Дружеството.

Дружеството има разработени и утвърдени вътрешни правила и процедури, по отношение на системите за вътрешен контрол и отчет.

Текущият мониторинг се осъществява от Вътрешния одит и се състои в оценяване дали системите за финансово управление и контрол и за управление на риска са подходящи все още за Дружеството в условията на променлива среда, дали действат, както се очаква и дали се адаптират периодично към променените условия. Оценяването на избрани области, извършено в този контекст, като отговорност на Висшия мениджмънт се съобразява с приоритетите на Дружеството. Оценяването също е съразмерно с характеристиките на Дружеството и влиянието на идентифицираните рискове.

Вътрешният одит докладва на Висшия мениджмънт и на Одитния комитет, относно основните характеристики на системите за финансово управление и контрол и за управление на риска. Вътрешният одит разглежда ключови въпроси, включително и установени основни инциденти и съответно приетите или приложени корективни действия, като отново докладва на Ръководството и Одитния комитет.

Политики на управление на риска

Политиката на Дружеството за управление на риска е развита така, че да идентифицира и анализира рисковете, с които се сблъсква Дружеството, да установява лимити за поемане на рискове и контроли, да наблюдава рисковете и съответствието с установените лимити. Тези политики подлежат на периодична проверка, с цел отразяване на настъпили изменения в пазарните условия и в дейността. Дружеството, чрез своите стандарти и процедури за обучение и управление, цели да развие конструктивна контролна среда, в която всички служители разбират своята роля и задължения.

В Дружеството има назначен Съвет за управление на риска, с определен Председател на съвета по управление на риска и риск експерти във всяко едно структурно звено на Дружеството. Приета е Стратегия за управление на риска, Политика за управление на риска, Правила и процедури за управление на риска и Риск регистър в НЕК ЕАД, с период на действие 2019-2021 г., която е утвърдена на 14.11.2019 г. от СД на НЕК ЕАД Съветът за управление на риска, в зависимост от своите задължения и отговорности, следи как ръководството осигурява съответствие с политиките за управление на риск и преглежда адекватността на рамката за управление, по отношение на рисковете, с които се сблъсква Дружеството.

Съветът за управление на риска на Дружеството използва помощта на Вътрешния одит. Вътрешният одит извършва, както планирани, така и извънредни прегледи на контролите и процедурите за управление на риска, резултатите от които се докладват на Съвета за управление на риска. В дружеството има създадени риск регистри на всяко едно структурно звено, които се актуализират текущо, но не по-малко от веднъж годишно.

Дружеството е изложено на различни рискове, включително регулаторен/ценови риск, произтичащ от решенията на КЕВР при утвърждаване на пределните цени на електрическа енергия за вътрешния пазар, ликвиден, пазарен, кредитен, лихвен и валутен риск.

Ценови/регулаторен риск

Ценовият/регулаторният риск за Дружеството е във връзка с дейността обществена доставка на електрическа енергия. Действащата ценова/регулаторна рамка, съгласно постановените административни актове на КЕВР, оказва съществено влияние върху финансовото състояние на Дружеството.

През 2019 година са действали две основни решения на КЕВР, имащи най-голямо влияние по отношение към цените, по които Обществения доставчик закупува/продава електрическа енергия по регулирани цени – Ц-19 от 01.07.2019 година; и Ц-11 от 01.07.2018 година. Утвърдените от КЕВР регулирани цени, заедно с реализираните количества пряко определят приходите от дейността на Дружеството.

Цената на електрическата енергия, закупувана от производителите с определени квоти, се определя от КЕВР, за регулаторен период и формира част от микса на Обществения доставчик. Други компоненти от него са количествата електрическа енергия, изкупувани по Дългосрочни договори за изкупуване на електрическа енергия, сключени с „Ей И Ес Марица Изток 1“ ВООД и „КонтурГлобал Марица Изток 3“ АД, както и количествата, изкупувани по преференциални цени от ВЕИ производители, съгласно чл. 93а и чл. 94 от ЗЕ до размера на определената им годишна квота.

Себестойността на енергията в микса на Обществения доставчик е по-висока от определената от КЕВР цена на електрическата енергия от Обществения доставчик към Крайните снабдителни, като разликата се компенсира от Фонд СЕС, което е съществен риск върху дейността на Дружеството.

НЕК ЕАД осъществява дейността си през 2019 година в съответствие с последните две решение на КЕВР за регулаторните периоди 2018-2019 година и 2019-2020 година и е силно зависима от определените ценови нива и регулаторни условия в тях. От 01.07.2019 г. задълженията на НЕК ЕАД по изкупуването на електроенергия намаляха и компанията вече изкупува електроенергия само от ВЕИ и ВЕКП централи, които са до 1 МВт инсталирана мощност. В тази връзка съгласно последните промени в ЗЕ, от 01.07.2019 г. на БНЕБ ще продават своята електроенергия ВЕИ и ВЕКП производителите с инсталирана мощност 1 МВт и над 1 МВт, с което количествата предлагана електроенергия на БНЕБ нарастват допълнително като на тази платформа реализират своята електроенергия и централите на ВЕИ и ВЕКП с мощност 4 МВт и над 4 МВт, които продават произведената от тях електроенергия в сила от 01.07.2018 година. Компанията продължава да изкупува разполагаемост и електроенергия по дългосрочните договори с ТЕЦ Ей И Ес Марица изток 1 и ТЕЦ КонтурГлобал Марица изток 3. Цена Задължение към Обществото се администрира от Фонд СЕС, с което функциите и отговорностите на Фонда нараснаха значително.

За нормалното функциониране и поддържане на адекватна ликвидност на НЕК ЕАД е от особена важност за навременното възстановяване на извършените от Обществения доставчик разходи.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се състои във вероятността Дружеството да не е в състояние да изпълни своите задължения, когато те станат изискуеми. Дружеството прилага подход, който да осигури необходимия ликвиден ресурс да се посрещнат настъпилите задължения при нормални и кризисни условия, без да се реализират неприемливи загуби.

Тъй като дейността на Дружеството е свързана с регулярна доставка и постоянни плащания от страна на клиентите, то контролът на ликвидния риск се състои главно в три посоки:

- Внимателно планиране на всички изходящи парични потоци, базирано на месечни прогнози;
- Условия на плащане на клиенти, които се извършват в рамките на един месец – договарят се графици на плащане, като в случай на просрочване е договорено плащане на неустойки;
- Овърдрафт споразумения с банки, които осигуряват управление на ликвидния риск в краткосрочен план.

Основната дейност на дружеството /над 80%/ е регулирана, поради което решенията на КЕВР и определената от Комисията ценова рамка водят до определени ликвидни рискове, изразяващи се в невъзможност за заплащане на задължения към доставчици на електрическа енергия и извършване на

разходи за инвестиции и ремонт, спрямо генерираните приходи на електрическа енергия по регулирани цени.

Пазарен риск

Пазарният риск е рискът, който при промяната на пазарни цени, валутни курсове, лихвени проценти или цени на капиталови инструменти, доходът на Дружеството от финансови инструменти или стойността на инвестициите ѝ ще бъдат засегнати. Целта на управлението на пазарния риск е да се управлява и контролира експозиция на пазарния риск, с приемливи параметри при оптимизиране на възвращаемостта.

Дружеството предприема периодични анализи върху макроикономическата среда в страната и задълбочен анализ на специфичните макро-показатели, които се представят на Съвета на директорите. По-голяма част от основната дейност е регулирана и ръководството на Дружеството не може да влияе върху цените, които се определят от КЕВР.

Кредитен риск

Кредитният риск на Дружеството се състои от риск от финансова загуба в ситуация, при която клиент или страна по финансов инструмент не успее да изпълни своите договорни задължения. Кредитният риск произтича от вземанията от клиенти и инвестиции във финансови инструменти.

Вземания от клиенти

Експозицията към кредитен риск е в резултат на индивидуалните характеристики на отделните клиенти, като се влияе също от характеристиките на индустрията или на страната.

В дружеството са установени и се прилагат политики и процедури, целящи да минимизират рисковете от неплащане от страна на клиенти. За всеки клиент се извършва оценка на неговата кредитоспособност, като текущо се следи неговата експозиция. За сделки, при които рискът е значителен, се изисква представяне на обезпечение под формата на паричен депозит или банкова гаранция.

ЛИХВЕН РИСК

Дружеството е изложено на риск от промяна в пазарните лихвени проценти, основно, по отношение краткосрочните и дългосрочните си финансови пасиви с променлив (плаващ) лихвен процент. Към 31 декември 2019 г. финансовите активи и пасиви на дружеството са с фиксирани лихвени проценти или безлихвени, поради което към 31 декември 2019 г. Дружеството не е изложено на риск от промяна в пазарните лихвени проценти.

ВАЛУТЕН РИСК

Преобладаващата валутна експозиция на Дружеството е деноминирана в евро (EUR). Поради това, че курсът на лева е фиксиран към курса на еврото в България (1.95583 лв. = 1 евро), Дружеството не е изложено на значителен валутен риск за тези валутни позиции.

15) Информация за промените в управителните и надзорните органи през отчетната финансова година.

В периода от 01.01.2019 г. до 09.08.2019 г. Дружеството се управлява от Съвет на директорите с членове: Петър Асенов Илиев - член на СД и изпълнителен директор;

Момчил Векилов Ванов - член на СД.
Христо Величков Георгиев – Председател на СД;

Към 31 декември 2019 г. Дружеството се управлява от Съвет на директорите с членове:
Иван Тодоров Йончев - член на СД и изпълнителен директор;
Момчил Векилов Ванов - член на СД.
Христо Величков Георгиев – Председател на СД;

16) Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от Дружеството, и негови дъщерни дружества, независимо от това, дали са били включени в разходите на Дружеството, или произтичат от разпределение на печалбата, включително:

а) получени суми и непарични възнаграждения

Дружеството има отношение на свързано лице с изпълнителен директор и членове на Съвет на Директорите (СД).

Дружеството е изплатило възнаграждения в отчетната 2019 г., както следва:

на Петър Асенов Илиев в периода от 01.01.2019 г. до 08.08.2019 г.,
като Изпълнителен директор:

Възнаграждения 60 213.20 лв.

като член на СД:

Възнаграждения 22 913.64 лв.

на Иван Тодоров Йончев в периода от 09.08.2019 г. до 31.12.2019 г.,
като Изпълнителен директор:

Възнаграждения 18 357.24 лв.

като член на СД:

Възнаграждения 10 436.36 лв.

на Момчил Векилов Ванов в периода от 01.01.2019 г. до 31.12.2019 г.,
като Член на СД:

Възнаграждения 46 137.28лв.

на Христо Величков Георгиев в периода от 01.01.2019 г. до 31.12.2019 г.,
като Член на СД:

Възнаграждения 46 137.28 лв.

б) условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината, дори и ако възнаграждението се дължи към по-късен момент

Към 31 декември 2019 г. НЕК ЕАД няма условни и разсрочени възнаграждения.

в) сума, дължима от емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, или негови дъщерни дружества за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения.

Към 31 декември 2019 г. НЕК ЕАД няма начислени такива суми.

17) Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на Дружеството, в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал; ако общата стойност на задълженията или вземанията на Дружеството, по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения му капитал, се представя информация за всяко производство поотделно.

Към 31.12.2019 г. няма заведен иск към Дружеството, който да надвишава 10 на сто от собствения капитал

Към 31.12.2019 г. са предявени иски към Дружеството с различни правни основания: за балансираща енергия, за забавени плащания, за прихванати суми и изравнителни плащания. Производствата по тези иски не са приключили с окончателни съдебни решения. Сумите по исковите в по-голямата си част са отразени във финансовия отчет на Дружеството. Считаме че сумата на тези иски не надвиша 10% собствения капитал

18) Друга информация по преценка на Дружеството.

Дружеството преценява, че не е налице друга информация, която би била важна за потребителите.

НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА НЕК ЕАД към 31 ДЕКЕМВРИ 2019 ГОДИНА

Обща информация за дружеството

Национална електрическа компания ЕАД (НЕК ЕАД) е самостоятелно юридическо лице със седалище в гр. София, район Оборище, ул. Триадица № 8. Едноличен собственик на капитала на НЕК ЕАД е Български енергиен холдинг ЕАД.

Дружеството е еднолично акционерно дружество, вписано в търговския регистър към Агенция по вписванията с ЕИК 000649348.

Основни дейности на дружеството са:

- производство на електрическа енергия;
- централизираните покупки и продажби на електрическа енергия;
- снабдяване с електрическа енергия на потребителите, присъединени към преносната мрежа;
- внос и износ на електрическа енергия;
- строителна и ремонтна дейност в областта на електропроизводство;
- инвестиционна дейност;
- внедряване и популяризиране на енергийната ефективност при производството на енергия.
- Дейностите, извършвани от “Национална Електрическа Компания” ЕАД, подлежат на лицензиране, съгласно чл. 39, ал. 1 във връзка с чл. 21 от Закона за енергетиката. Дружеството притежава лицензии, издадени от Държавната Комисия за енергийно и водно регулиране, както следва:
 - Лицензия за обществена доставка на електрическа енергия - № Л-147-13/17.12.2004 г., за срок от 35 години, допълнена с координатор на специална балансираща група;
 - Лицензия за производство на електрическа енергия от ВЕЦ и ПАВЕЦ - № Л-073-01/14.02.2001 г. за срок от 35 години;
 - Лицензия за търговия с електрическа енергия - № 1-230-15/04.06.2007 г. за срок от 10 години, допълнена с координатор на стандартна балансираща група. С решение на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) № И2-Л-230 от 15 септември 2016 г. е продължен срока на лицензията за дейността „търговия с електрическа енергия“ с включени права и задължения на координатор на стандартна балансираща група за 10 години до 4 юни 2027 г.
 - Лицензия за дейността „доставка на електрическа енергия от доставчик от последна инстанция” - №Л-408-17 /01.07.2013 г., за срок от 26 години; (Решение № И1-Л-408/29.01.2014 г. за изменение/допълнение на лицензия № Л-408-17/01.07.2013 г. издадена за дейността „доставка на електрическа енергия от доставчик от последна инстанция” с правата и задълженията, свързани с дейността на координатор на специална балансираща група)
- внос и износ на електрическа енергия;
- строителна и ремонтна дейност в областта на електропроизводството и внедряване и популяризиране на енергийна ефективност при производството на енергия;
- търговия с електроенергия

Собственост и управление

Национална електрическа компания ЕАД е еднолично акционерно Дружество от структурата на „Български енергиен холдинг“ ЕАД.

Доклад за дейността

За годината приключваща на 31 декември 2019 г.

Регистрираният капитал е разпределен в 1,063,766,192 броя поименни акции. Целият размер на капитала на Дружеството е записан и изцяло внесен от „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД. Всички акции са с номинал от 1 лев. Акциите на Дружеството са обикновени, поименни, непривилегирани акции, с право на глас. Акцията дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съизмерими с номиналната стойност на акцията.

Краен собственик на капитала на „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД е българската държава чрез Министерство на енергетиката.

Национална електрическа компания ЕАД се управлява чрез едностепенна система на управление. Органи на управление на Дружеството са:

- Едноличният собственик на капитала, който решава въпросите от компетентността на Общото събрание;
- Съвет на директорите.

От 01.01.2019 г. до 09.08.2019 г. Дружеството се управлява от Съвет на директорите с членове:

Петър Асенов Илиев - член на СД и изпълнителен директор;

Момчил Векилов Ванов - член на СД.

Христо Величков Георгиев – Председател на СД;

Към 31 декември 2019 г. Дружеството се управлява от Съвет на директорите с членове:

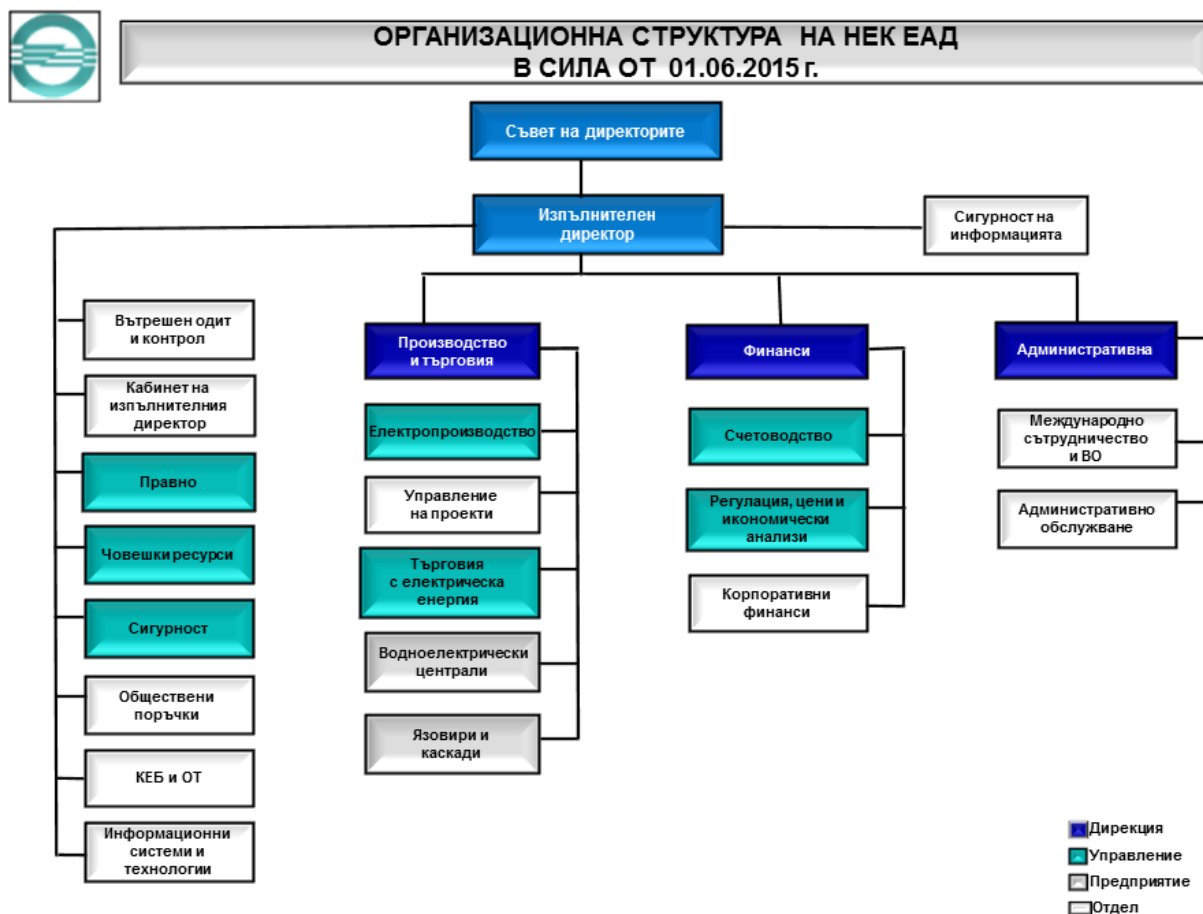
Иван Тодоров Йончев - член на СД и изпълнителен директор;

Момчил Векилов Ванов - член на СД.

Христо Величков Георгиев – Председател на СД;

Към 31 декември 2019 г. вътрешно структурни единици в НЕК ЕАД са следните предприятия:

- НЕК ЕАД, Предприятие "Водноелектрически централи", град Пловдив – извършва производство на електрическа енергия, строителна и ремонтна дейност в областта на електропроизводството от ВЕЦ, и инвестиционна дейност
- НЕК ЕАД, Предприятие “Язовири и каскади”, град София – извършва техническа експлоатация и поддръжане на язовири и хидроенергийни обекти.

Екологични въпроси

НЕК ЕАД осъществява стопанисване на ХТС (43 язовирни стени, 671 км тунели и канали и над 500 водохващания) и експлоатация на съоръжения за производство на електрическа енергия (30 водно-електрически централи и помпено-акумулиращи водно-електрически централи), във връзка с което една от дългосрочните стратегически цели на Дружеството е опазването и възстановяването на околната среда.

Идентифицирани са следните по-значими аспекти на околната среда:

- Използване на енергийния потенциал на водата;
- Водохващане;
- Акумулиране на водни обеми;
- Разходи на природни ресурси – вода, ел. енергия, горива и др.
- Емисии – във водите и почвата вследствие на разливи на масла и горива и в околната среда – шум в отделни обекти;
- Генериране на отпадъци – опасни и отпадъци от строителни материали и др.

Политиката на ръководството е насочена към постигане и поддържане на пълно съответствие с нормативните изисквания и други поети ангажименти касаещи околната среда, както и намаляването на въздействията и тежестта на събитията имащи отношение към околната среда.

В съгласие с това, за всеки нов проект който попада в обхвата на ДИРЕКТИВА 2011/92/ЕС се разработва ОВОС, по най-добрите международни практики.

Управлението на генерираните в дружеството производствени отпадъци, както и на отпадъците от ремонта на сгради и съоръжения се осъществява в съответствие с действащите нормативни уредби, при стриктно предварителното съхранение и сключен договор за предаване на генерираните отпадъци на фирма, притежаваща необходимите по чл. 35 от ЗУО документи.

Въведен и прилаган е строг контрол и отчетност по отношение на флуорираните парникови газове и озоноразрушаващите вещества.

Всички налични в Дружеството опасни химични вещества и смеси се съхраняват в съответствие с нормативните изисквания.

Поддържат се актуални всички разрешителни за водовземане и ползване на водни обекти за производство на електроенергия и за питейно-битови или други цели.

Ежегодно се прогнозира и усвояват финансови средства за изпълнението на програмите касаещи мониторинга на води.

През календарната година могат да бъдат отбелязани някои по-значими мероприятия, свързани с устойчивото управление по отношение на околната среда като:

- Внедряване и ресертификация на „Интегрирана система по качество, околна среда и здраве и безопасност при работа“, със сертификат за съответствие по отношение на околната среда № TRBA 110 0178
- Участие в проект „Създаване на Система за управление на водите в басейна на река Искър (СУБ-БРИ) като първа фаза на Национална система за управление на водите в реално време (НСУВРВ) като асоцииран партньор. Изпълнението на този проект ще подпомогне предотвратяването и управлението на рисковете от неблагоприятни последици за околната среда, като едновременно с това ще осигури мониторинг на водите.
- Получаване на безвъзмездни средства от Международен фонд за подпомагане извеждането от експлоатация на блокове от АЕЦ Козлодуй, администриран от Европейската банка за възстановяване и развитие по проект за рехабилитация на ПАВЕЦ „Чаира“ и „Рехабилитация на ОРУ 110 KV на ВЕЦ Вьча 1 и част от системите на ВЕЦ под общ контрол“, посредством което ще се подобри експлоатационната сигурност и ефективност на централите и по отношение на околната среда.

Социални въпроси и въпроси, свързани със служителите и правата на човека

Равенството между мъжете и жените е основно право, обща ценност на Европейския съюз (ЕС) и необходимо условие за постигане на целите на Съюза за растеж, заетост и социално сближаване. Голям брой европейски законодателни текстове са посветени на равенството между жените и мъжете. Това са предимно различни директиви и разпоредби, които се отнасят до достъпа до заетост, равното заплащане, защитата на майчинството, родителския отпуск, социалното осигуряване и др.

В Национална електрическа компания ЕАД /НЕК ЕАД не се допуска каквато и да е форма на дискриминация въз основа на пола, като са осигурени равни възможности и равнопоставено третиране за мъжете и жените. На всички работници и служители, независимо от пола, са предоставени възможности за работа, социален просперитет и професионално развитие.

При списъчен състав 2061 човека към края на 2019 г. – 546 са жени което е 26.5 процента. По категории персонал информацията е следната :

- ръководители - 128 човека в т.ч. 29 жени
- специалисти – 402 човека в т.ч. 189 жени
- техници и приложни специалисти - 479 човека в т.ч. 64 жени
- помощен административен персонал – 116 човека в т.ч. 90 жени
- персонал зает с услуги на населението, търговията и охраната – 85 човека в т.ч. 65 жени
- квалифицирани работници и сродни на тях - 405 човека в т.ч. 15 жени
- машинни оператори и монтажници – 203 човека в т.ч. 16 жени
- професии не изискващи специална квалификация- 243 човека в т.ч. 78 жени

В дружеството не се допуска дискриминация и неравностойно третиране на мъжете и жените при определяне и договаряне на техните индивидуални работни заплати. В НЕК ЕАД са осигурени равни възможности за всички работници и служители, независимо от расова принадлежност, вероизповедание, етнически произход, сексуална ориентация, увреждания, възраст и т.н. /Конвенция №111 относно дискриминация в труда и професиите на МОТ/.

В НЕК ЕАД са осигурени условия за трудова заетост на работниците и служителите, работещи по трудов договор. Осигуряват се технически съоръжения, суровини и материали, енергия, инструменти, работно и специално работно облекло, лични предпазни средства и други условия, достатъчни за нормалното изпълнение на трудовите задължения на работниците и служителите, с които през установеното работно време те да заработват договореното с индивидуалните трудови договори възнаграждение.

Всички работници и служители имат право на равен достъп до свободните работни места, равни възможности за професионално обучение, повишаване на професионалната квалификация и преквалификация, свързани със служебните задължения, еднакво зачитане на човешкото достойнство на работното място, здравословни и безопасни условия на труд.

НЕК ЕАД, в качеството си на работодател информира и консултира както работниците и служителите, така и синдикалните организации /страна по КТД на дружеството/ по всички въпроси свързани и произтичащи от реструктуриране на работната сила, като елемент от социалния мир в дружеството, предпоставка за ефективното водене на преговори и форма на предотвратяване на конфликти.

Предимство за заемане на ново разкрити или вакантни длъжности, при равни други условия, имат работниците и служителите, работещи в Дружеството. Политиката по подбора на НЕК ЕАД е ориентирана към задържане на човешкия ресурс, като приоритет при запълването на свободни места е чрез вътрешен подбор.

Ръководството на НЕК ЕАД определя дейностите с временен, сезонен или краткотраен характер, за които се сключват срочни трудови договори при спазване на разпоредбите на чл. 68 от Кодекса на труда.

Срочни трудови договори се сключват и за определен срок но не по-дълъг от 3 години, за заместване на работник или служител отсъстващ от работа, до завършване на определена работа и други. От общия брой на работниците и служителите в НЕК ЕАД само 31 души са на срочни трудови договори или 1,5 процента.

Отношенията със синдикатите следват принципа на открития диалог, като ръководството на НЕК ЕАД поддържа прозрачна комуникация с представителите на същите. Преговори със синдикатите се водят във връзка с уреждане въпросите на трудовите отношения, трудовата заетост, условията на труд, доходите, социалното обслужване, осигурителните отношения, социалното партньорство, механизма на компенсиране на инфлацията и всички други въпроси на трудовите и социалните отношения в НЕК ЕАД.

Следвайки договореностите в Колективния трудов договор, в НЕК ЕАД са приети план сметки за изразходване на средствата за социално-битово и културно обслужване.

Всички работници и служители, независимо дали са синдикални членове или не, се ползват равнопоставено от социални разходи. Приоритети в тази област са допълнителното пенсионно осигуряване, здравно застраховане и т.н. Част от средствата се изплащат ежемесечно, под формата на средства за поевтиняване на храната, плащания за разходи за рехабилитация и др. Изплащат се средства за професионални празници, Великден, Коледа и др. Социалната политика е специфична част от политиката на дружеството. Изключителната роля и особеното място на социалната политика се обуславя от обстоятелството, че тя е насочена непосредствено към хората и следва принципа на равни възможности и справедливо разпределяне на средствата от социалния фонд.

Развитието на човешките ресурси е насочено не само към гарантиране на двете основни човешки потребности – добро възнаграждение и сигурност на работното място, но и към осигуряване на различни възможности за развитие и израстване в кариерата. Стремехът е НЕК ЕАД да се превърне в Работодател, който открива перспективи за себеутвърждаване, както по отношение на реализацията, така и на чувството за принадлежност към уважавана компания.

Целта на обучението и развитието на работниците и служителите е да се усъвършенстват техните знания, умения и личностни качества и да се осигурят възможности за развитието им така, че служителите в максимална степен да отговарят на изискванията на заеманата длъжност и на променящата се външна за дружеството среда.

Обучението на персонала е системен процес, който се провежда по инициатива на организацията в зависимост от нейните конкретни нужди. Пред всички заети се предоставя възможността да работят в условия на намаляване ролята на прекия контрол, и нарастване на участието на служителите при вземане на решения. Това допълнително стимулира персонала по отношение на професионалното и служебното му израстване в организацията. Крайната цел е свързана с интереса на дружеството заетите лица непрекъснато да актуализират и обогатяват знанията и уменията си с цел усъвършенстване на професионалните си качества. С оглед на по-доброто планиране и отчетност на

проведените обучения, разходвани средства и брой обучени хора има разработен и обобщен Годишен план за обучение на работниците и служителите от всички предприятия и поделения на дружеството.

Видовете провеждани обучения са: въвеждащи обучения, обучения за служебно развитие, обучения за поддържане и повишаване на професионалната квалификация (специализирани обучения), задължително-периодични, извънредни обучения и др.

През изтеклата година са проведени 71 обучения. Обученият персонал за 2019 г е в размер на 1749 работници и служители на НЕК ЕАД.

Политиката по обучение и развитие на човешките ресурси в компанията е тясно свързана със стратегията на дружеството за растеж, обновяване и навлизане в нови пазари.

Политиката по трудовите възнаграждения има за цел да дефинира основните принципи за заплащане на труда на всеки служител, като се отчита най-вече признание на неговия опит, квалификация и личен принос за дейността на дружеството. Макар, че развитието и възможността за израстване в кариерата са основните мотивиращи фактори, значението на трудовото възнаграждение не бива да се пренебрегва, когато става дума за привличане и задържане на квалифициран персонал. НЕК ЕАД се стреми да се позиционира на пазара на труда и стриктно да спазва законовите изисквания по отношение на трудовите възнаграждения, на данъчното и осигурителното право.

Политиката по трудовите възнаграждения на НЕК ЕАД е ориентирана към осигуряване на справедливо и равнопоставено заплащане, при отчитане на индивидуалния принос. В основата са следните принципи:

- осигуряване на справедливо заплащане, отразяващо изискванията за квалификация, сложността на труда, степента на отговорност и рисковете, свързани с конкретната длъжност;
- недопускане на различия, породени от мястото, където се полага трудът;
- гарантиране на равнопоставеност при заплащането, без да се допуска дискриминация на каквито и да е основания;
- осигуряване на равни възможности за всички служители;
- признаване и справедливо компенсиране на индивидуалния принос, след обективна оценка на представянето;
- поощряване и трудово възнаграждаване на допълнителните усилия, подобряващи резултатите на бизнеса;
- стриктно спазване на законовите изисквания.

В НЕК ЕАД се прилага повременно-премиалната система на заплащане на труда. Индивидуалната месечна брутна заплата на работниците и служителите от НЕК ЕАД, включва: полагащата се основна месечна заплата за действително отработено време;

допълнителните трудови възнаграждения съгласно КТ, КТД, вътрешните правила за работна заплата и действащото трудово законодателство;

Чрез политиката по възнагражденията през 2019 г. се гарантира справедливо и достойно заплащане на труда на работниците и служителите в НЕК ЕАД. Диференцира се работната заплата в зависимост от изпълняваната длъжност, образование и професионално равнище и се мотивираха работниците и служителите за ефективно изпълнение на служебните им задължения. Стимулира се изпълнението на възложените допълнителни задачи от съответните работници и служители

В структурите на НЕК ЕАД през 2019 г. са станали шест трудови злополуки – 2 бр. по чл.55, ал.2 и 4 бр. по чл.55, ал.1 от КСО.

Загубените календарни дни за възстановяване на пострадалите от трудова злополука през 2019 г. са 300 (триста), от които 35 (тридесет и пет) дни са от злополука, станала през 2018 г.

Две трудови злополуки (по чл.55, ал.2) са станали извън територията на предприятието, където не може да се окаже въздействие върху факторите, които са ги причинили. Останалите 4 (четири) са станали в работно време и на работното място. Изпълнени са всички предписани мерки (в протоколите от разследване на трудовите злополуки) за повторно недопускане на подобни злополуки.

За предотвратяване и ограничаване на трудовите злополуки в НЕК ЕАД за 2019 г. са прилагани следния комплекс от мерки:

- налична е утвърдена декларация за политиката по околна среда и ЗБР на дружеството;
- набелязани са цели и показатели по ЗБР, чието изпълнение се следи периодично.
За 2019 г. като цяло има изпълнение на набелязаните цели и показатели. При поставена цел за големина на индекса на честотата на трудовите злополуки – $I_{ч}=1,1$ и индекс на тежест на трудовите злополуки $I_{т} = 70$ са отчетени съответно $I_{ч}= 1,7258$ и $I_{т} = 86, 2892$ което е на база станалите злополуки;
- има създадени органи по безопасност и здраве съгласно чл.2 от Наредба № 3/27.07.1998 г. за функциите и задачите на длъжностните лица и на специализираните служби в предприятията за организиране изпълнението на дейностите, свързани със защитата от професионалните рискове и превенция на тези рискове (Загл. изм. - ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.);
- има създадени КУТ / ГУТ съгласно чл.27 от ЗЗБУТ, на които се обсъждат всички въпроси със здравословните и безопасни условия на труд;
- извършват се инструктажи съгласно Наредба РД-07-2 от 16.12.2009 г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;
- през 2019 г. са извършени обучения на длъжностните лица по чл. 24 на Закона за здравословни и безопасни условия на труд, лицата провеждащи инструктажи, членове на КУТ и ГУТ в НЕК ЕАД;
- редовно и в срок са организирани и провеждани обучения и проверка на знанията по „Правилник за безопасност и здраве при работа в електрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по електрически мрежи“, „Правилник за безопасност и здраве

при работа в неелектрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по топлопреносни мрежи и хидротехнически съоръжения“, „Правилник за безопасност и здраве при работа в електрообзавеждането до 1000 V“ и „Наредба №9 за техническа експлоатация на електрически централи и мрежи и Наредба № 16-116 от 08 февруари 2008 г. за техническа експлоатация на енергообзавеждането“ свързани с дейността на НЕК ЕАД;

- Разработени са и са утвърдени вътрешни контролирани документи (инструкции, правила, програми и други), свързани със здравето и безопасността при работа. Персоналът е запознат и спазва тези документи;
- През 2019 г. е осигурено обслужване на дружеството от Служба по трудова медицина;
- Извършва се периодична оценка на риска във връзка с Наредба 5 от 11.05.1999 за реда, начина и периодичността на извършване на оценката на риска и запознаване на съответният служител с оценката на риска. Периодично се замервани факторите на работната среда;
- анализирани са резултатите от проведените задължителни периодични медицински прегледи на работниците и служителите на НЕК ЕАД за 2019 г.;
- с комисия са определени подходящите работни места за трудоустрояване на лицата с намалена работоспособност и лицата с трайни увреждания;
- съоръженията с повишена опасност (СПО), намиращи се на територията на дружеството редовно преминават през технически прегледи;
- на работниците и служителите от НЕК ЕАД се осигуряват лични предпазни средства.
- през 2019 г. са проведени 14 вътрешни одита в 20 обекта на внедрената интегрирана система по OHSAS 18001:2007 и разширени с БДС EN 45001:2018., БДС EN ISO 140001:2015 и БДС EN ISO 9001:2015 в НЕК ЕАД.;
- През месец октомври 2019 г. беше извършен външен надзорен одит по внедрената интегрирана система от сертифициран одитор при който дружеството се представи отлично.

Предприети мерки с борбата против корупцията

За гарантиране на прозрачно управление и отчетност на дейността на Дружеството и изпълнение на мерките заложи в Секторния антикорупционен план в Енергетиката, е създадена организация за превенция и противодействие с корупцията.

Със заповед на Изпълнителния директор на НЕК ЕАД – ЗАП-854 от 14.12.2015 г., изменена и допълнена със ЗАП-854(1) от 26.09.2016 г. са определени длъжностни лица от структурата на НЕК ЕАД, които да разглеждат постъпили сигнали за нередности и корупция.

В утвърдената със заповед на Изпълнителния директор на НЕК ЕАД – ЗАП-1117 от 19.12.2016г. „Процедура за регистриране и работа по сигналите за корупция, нередности, измами и злоупотреби и/или конфликт на интереси и за защита на лицата подали такива сигнали“, са регламентирани условията и редът за работа в НЕК ЕАД при получаване, регистриране и проверка на сигнали, мерките за предотвратяване на корупцията, както и правилата и процедурите за работа по тях.

Подаването на сигнали става по някой от следните начини:

- ✓ Чрез поставена на партерния етаж в административната сграда на „НЕК” ЕАД нарочна пощенска кутия.
- ✓ Чрез електронна поща signalikorupcia@nek.bg;
- ✓ Чрез деловодството на НЕК ЕАД;
- ✓ Чрез „гореща телефонна линия” - +359 2 9263702 или факс - +359 2 9263597
- ✓ В Дружеството е открита за постъпване на информация за сигнали за корупция
- ✓ На видно място в интернет страницата на „НЕК” ЕАД (началната страница) са посочени горещата телефонна линия, факсът и електронната поща.

Одобрение на годишния финансов отчет и годишния доклад за дейността

Годишният доклад за дейността е одобрен на 28 април 2020 година от:

..... Иван Йончев – член на СД и изпълнителен директор

**ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР
ДО ЕДНОЛИЧНИЯ СОБСТВЕНИК
НА "НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ" ЕАД**

Доклад относно одита на финансовия отчет

Квалифицирано мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на „НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ“ ЕАД („Дружеството“), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2019г. и отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, с изключение на възможните ефекти от въпросите, описани в раздела от нашия доклад „База за изразяване на квалифицирано мнение“, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2019г. и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на квалифицирано мнение

1. Дружеството е сключило споразумение за изграждане на атомна електроцентрала, оповестено в бележка 17 „Имоти, машини и съоръжения“ от финансовия отчет. Правителството на Република България е взело решение за прекратяване изграждането на тази ядрена електроцентрала и с решение от 27 февруари 2013г. 41-то Народно събрание подкрепя това решение. В изпълнение решение на Народното събрание от 7 юни 2018 г., правителството на Република България отмени решението от 2012г. за прекратяване изграждането на Ядрена централа на площадка „Белене“, с цел провеждане на преговори с потенциални инвеститори и производители на оборудване

Към 31 декември 2019 г. представените в пояснително приложение 17 „Имоти, машини и съоръжения“ от финансовия отчет, включват имоти, машини и съоръжения, отнасящи се до проект изграждане на атомна електроцентрала „Белене“ с обща балансова стойност 2,349,474 хил. лв. (31 декември 2018г.: 2,301,952 хил. лв., от които активи в процес на изграждане 2,273,205 хил. лв. (31 декември 2018г.: 2,223,404 хил. лв.). Съгласно счетоводната си политика, Дружеството е приело да капитализира всички разходи, пряко отнасящи се до проекта, като активи на имоти машини и съоръжения в процес на изграждане, до окончателно решение за бъдещето на проекта.

Дружеството не е в състояние да направи надеждна оценка на признатите активи, свързани с проекта и съответно във финансовия отчет към 31 декември 2019г. не е призната загуба от обезценка на активите, както и провизии за възможни бъдещи задължения на Дружеството,

свързани с изграждането на атомната електроцентрала „Белене“. Ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства относно възстановимата стойност на посочените по-горе активи на Дружеството и пълнотата на признатите задължения, свързани с този проект, съответно ние не бяхме в състояние да определим дали са необходими някакви корекции на тези суми и техният ефект върху финансовия отчет към 31 декември 2019г.

2. Както е оповестено в пояснително приложение 17 „*Имоти, машини и съоръжения*“ от финансовия отчет, за активи в процес на изграждане с балансова стойност 37,994 хил. лв. към 31 декември 2019г. (31 декември 2018 г.: 37,939 хил. лв.) реализацията е преустановена от Дружеството и отложена за период надвишаващ пет години. Ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства за възстановимата стойност на тези активи, за да се убедим с достатъчна степен на сигурност относно стойността им и да определим дали са необходими корекции в размера на тези активи и евентуалната стойност за обезценка към 31 декември 2019г.

3. Така както е оповестено в пояснително приложение 32 „*Задължения към свързани лица*“, от финансовия отчет към 31 декември 2019г., Дружеството не е признало задължение във връзка с ангажимент към контрагент, съгласно Споразумение от 7 март 2016г. за възстановяване на извършени разходи за капиталова инвестиция в размер на 23,470 хил. лв. Поради липсата на механизъм съгласно действащата, към датата на изготвяне на финансовия отчет, нормативна уредба за възстановяване на тези разходи на НЕК ЕАД, Дружеството не е признало това задължение към датата на отчета. През 2019 г. контрагентът е започнал арбитражна процедура срещу НЕК ЕАД и е предявил иск за сумата от 23,470 хил. лв., представляваща непогасена главница и 1,269 хил. лв. представляваща договорна лихва за забава, считано до датата на връчване на известието за арбитраж.

Вследствие на това, ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства относно пълнотата на признатите задължения във финансовия отчет и свързаните с тях вземания към 31 декември 2019 г.

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето квалифицирано мнение.

Съществена несигурност, свързана с предположението за действащо предприятие

Обръщаме внимание на пояснително приложение 2 „*Основа за изготвяне на финансовия отчет*“, в което се посочва, че за текущия период Дружеството отчита нетна загуба 1,260 хил.лв., непокритата загуба от предходни периоди е в размер на 1,288,110 хил. лв. Стойността на текущите пасиви на Дружеството надвишава стойността на текущите активи с 989,238 хил.лв. Текущите пасиви включват текущи задължения към едноличния собственик на капитала в това число просрочени задължения. Дружеството е с нарушена ликвидност за

отчетния и предходни периоди, изпитва затруднения с погасяването на задълженията си към едноличния собственик на капитала, като съществена част от тях са просрочени. Поради влошените си финансови резултати и финансово състояние финансовите показатели на Дружеството не са в съответствие с изискванията на банките кредитори за поддържане на определени финансови показатели за обслужването на дълга и съотношението на текущите активи спрямо текущите пасиви.

Посочените по-горе обстоятелства, са индикатор, че е налице съществена несигурност, която би могла да породи значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие.

„Български Енергиен Холдинг“ ЕАД е потвърдил своята финансова и оперативна подкрепа за Национална електрическа компания ЕАД, съобразно приетата национална стратегия за развитие в електроенергетиката. Ръководството на Дружеството и Едноличният собственик са предприели мерки за стабилизиране финансовото състояние на Дружеството и очакванията им са, че то ще има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и ще продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовите си отчети.

Нашето мнение не е модифицирано по отношение на този въпрос.

Обръщане на внимание

1. Към 31 декември 2019 г. Дружеството експлоатира имоти и съоръжения (бележка 17 „Имоти, машини и съоръжения“) с балансова стойност в размер на 892,867 х хил. лв., които попадат под регулацията на Закона за водите и са публична държавна собственост. Законът предвижда отделно стопанисване на тези активи от юридически лица със сто процента държавно участие или от юридически лица със смесено държавно и общинско участие, в които държавата има мажоритарен дял, или от търговски дружества, чийто капитал е собственост на други търговски дружества с държавно участие.

2. Обръщаме внимание, че в представените стойности на „Имоти, машини и съоръжения“ (бележка 17), са включени земи и сгради с балансова стойност 17,097 хил. лв., за които към 31 декември 2019 г. Дружеството няма безспорно право на собственост и които са в неприключила процедура по издаване на актове за собственост.

Нашето мнение не е модифицирано във връзка с тези въпроси.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, в т.ч. нефинансова декларация, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад, върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В

случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Както е описано в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ въпроси от 1 до 3 по-горе, ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства относно оценката на активи и задължения, свързани с проект АЕЦ Белене, оценката на други активи в процес на изграждане с балансова стойност 37,994 хил. лв., пълнотата на признатите задължения и свързаните с тях вземания във връзка с разходи за капиталова инвестиция в размер на 23,470 хил. лв., представляващи непогасена главница и 1,269 хил. лв. представляващи договорна лихва за забава, считано до датата на връчване на известието за арбитраж. Съответно, ние не сме в състояние да достигнем до заключение дали другата информация не съдържа във връзка с тези въпроси съществено неправилно докладване на финансовите показатели и съпътстващите оповестявания за тези обекти.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

С изключение на въпросите, описани в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ и раздела „Съществена несигурност, свързана с предположението за действащо предприятие“ по-горе ние решихме, че няма други ключови одиторски въпроси, които да бъдат комуникирани в нашия одиторски доклад.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Дружеството.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи

се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността и нефинансовата декларация, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа (чл. 100(н), ал. 7, т. 2 от ЗГПЦК), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- a) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет, върху който сме изразили квалифицирано мнение в „Доклад относно одита на финансовия отчет“ по-горе.
- b) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100(н), ал. 7, т. 2 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.
- в) Нефинансовата декларация за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- Одиторско дружество „Ейч Ел Би България“ ООД е назначено за одитор на финансовия отчет за периода, завършващ на 31 декември 2019 г. на „НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ“ ЕАД („Дружеството“) с протокол № Е-РД-21-16 на Министъра на енергетиката от 15 юни 2018 г. за период от три години.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2019 г. на Дружеството представлява пети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от нас.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Дружеството, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Дружеството.

Одиторско дружество

„ЕЙЧ ЕЛ БИ БЪЛГАРИЯ“ ООД

Вероника Ревалска

Управител

Регистриран одитор, отговорен за одита

07 май 2020 г.

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД
 За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

	Бележки	2019 г. '000 лв.	2018 г. '000 лв.
Приходи от продажби	5,7	1,458,672	2,135,922
Приходи от Фонд СЕС	8,23	1,308,267	1,037,075
Други оперативни приходи от дейността	6	14,267	9,393
		2,781,206	3,182,390
Разходи за електрическа енергия	9	(2,481,758)	(2,884,952)
Разходи за материали	10	(6,284)	(5,948)
Разходи за външни услуги	11	(40,412)	(40,246)
Разходи за персонала	13	(83,529)	(77,182)
Разходи за амортизация	17,18	(56,871)	(56,569)
Приходи/разходи от оценка на ИМС		-	(477)
Възстановена / начислена обезценка на вземания от продажби	12	500	(31,665)
Разходи за и възстановяване на провизии	34	1,118	(60,266)
Други приходи / разходи с корективен характер	14	997	650
Други разходи	14	(15,666)	(19,669)
Печалба/ (загуба) от оперативна дейност		99,301	6,066
Финансови разходи	15	(132,831)	(127,757)
Приходи от дивиденди от асоциирани и съвместни предприятия	20	35,176	44,164
Печалба/ (загуба) преди данъци		1,646	(77,527)
Приходи от данъци върху дохода	16,30	(2,906)	3,733
Нетна печалба/ (загуба) за годината		(1,260)	(73,794)
Друг всеобхватен доход/ (загуба)			
Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата:			
Преоценка/обезценка на имоти машини и съоръжения	17	-	15,039
Данък върху дохода отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход	30	-	(1,504)
Преоценка на задълженията по планове с дефинирани приходи	33	(1,990)	(996)
Данък върху дохода, отнасящ се до компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата	30	199	100
Друг всеобхватен доход / (загуба) за година, нето от данъци		(1,791)	12,639
Общ всеобхватен доход / (загуба) за годината		(3,051)	(61,155)

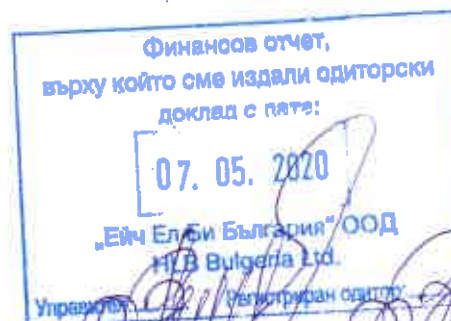
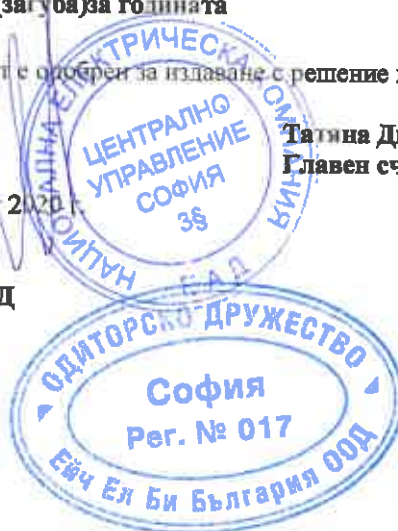
Годишният финансов отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите от 28 април 2020г.

Иван Йончев
 Изпълнителен директор

Дата на съставяне: 31 март 2020 г.

Татяна Димитрова
 Главен счетоводител/Съставител

Одиторско дружество:
 Ейч Ел Би България ООД

Отчетът за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от годишния финансов отчет, представени на страници от 7 до 78.

	Бележки	31 декември '2019 '000 лв.	31 декември '2018 '000 лв.
АКТИВИ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	17	4,813,919	4,807,914
Нематериални активи	18	1,846	2,144
Инвестиции в дъщерни, асоциирани и други предприятия	19	57,894	57,894
Сума на нетекущите активи		4,873,659	4,867,952
Текущи активи			
Материални запаси	21	10,107	9,723
Търговски и други вземания	22	131,048	146,066
Вземания от Фонд СЕС	23	124,862	157,730
Вземания от свързани лица	24	31,636	21,571
Аванси и предплатени услуги	25	18,826	17,335
Парични средства	26	28,032	33,061
Сума на текущите активи		344,511	385,486
ОБЩО АКТИВИ		5,218,170	5,253,438

Годишният финансов отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите от 28 април 2020г.

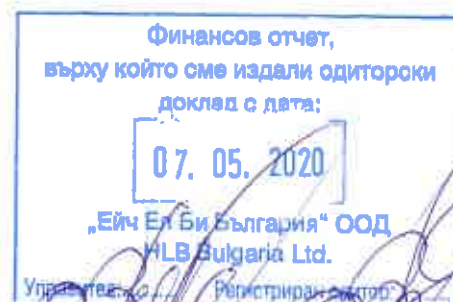
Иван Йончев
 Изпълнителен директор

Гатяна Димитрова
 Главен счетоводител/Съставител

Дата на съставяне: 31 март 2020 г.

Одиторско дружество:
 Ейч Ел Би България ООД

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 Към 31 декември 2019 г.

Бележки	31 декември '2019 '000 лв.	31 декември '2018 '000 лв.	
Собствен капитал и пасиви			
Собствен капитал			
Акционерен капитал	27.1	1,063,766	1,063,766
Преоценъчен резерв на нефинансови активи	27.2	1,358,776	1,360,553
Резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи	27.3	(5,081)	(3,290)
Други резерви	27.4	63,491	63,491
Натрупана загуба / неразпределена печалба		(1,288,110)	(1,216,093)
Финансов резултат от текущия период		(1,260)	(73,794)
Сума на собствения капитал	1,191,582	1,194,633	
Пасиви			
Нетекущи пасиви			
Задължения по заеми от банки	28	12,737	28,542
Отсрочено финансиране	29	17,449	12,497
Задължения за обезщетения при пенсиониране	33	11,782	9,799
Дългосрочни задължения към свързани лица	32	1,577,484	1,754,085
Задължение към МЕ по предоставена възмездна финансова помощ	35	947,124	897,110
Пасиви по отсрочени данъци	30	125,884	123,177
Провизии	34	103	117
Други нетекущи задължения	36	276	293
Сума на нетекущите пасиви	2,692,839	2,825,620	
Текущи пасиви			
Задължения по заеми от банки	28	16,317	35,634
Търговски задължения	31	173,192	177,568
Краткосрочни задължения към свързани лица	32	1,094,328	916,508
Задължения по получени аванси и други предплащания		15	513
Отсрочено финансиране	29	725	802
Задължения за обезщетения при пенсиониране	33	1,512	1,458
Провизии	34	3,260	78,942
Други задължения	36	44,400	21,760
Сума на текущите пасиви	1,333,749	1,233,185	
Обща сума на пасивите	4,026,588	4,058,805	
Общо собствен капитал и пасиви	5,218,170	5,253,438	

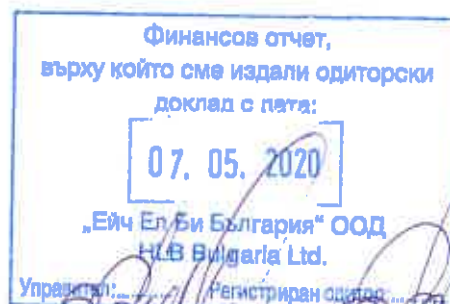
Годишният финансов отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите от 28 април 2020г.

Иван Йончев
 Изпълнителен директор

Гатяна Димитрова
 Главен счетоводител/Съставител

Дата на съставяне: 31 март 2020 г.

Одиторско дружество:
 Ейч Ел Би България ООД

Отчетът за финансовото състояние следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от годишния финансов отчет, представени на страници от 7 до 78.

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
 За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

Бележки	2019 г. '000 лв.	2018 г. '000 лв.
Парични потоци от оперативна дейност		
<i>Парични постъпления от продажби, в т.ч.:</i>		
Парични постъпления от продажби на електроенергия, в т.ч.:	2,792,989	2,844,045
Клиенти електроенергия – ЕРП	1,444,969	1,835,151
Клиенти електроенергия – продажби на свободния пазар и износ	1,144,346	1,015,569
Клиенти – други	195,522	331,924
Парични постъпления от други продажби	105,101	487,658
Парични постъпления от Фонд СЕС	6,748	21,805
<i>Парични плащания на доставчици и персонал, в т.ч.:</i>	1,341,272	987,089
Парични плащания на доставчици на електроенергия	(2,838,974)	(2,794,084)
Парични плащания на други доставчици	(2,749,017)	(2,709,297)
Парични плащания на персонал	(25,345)	(23,093)
<i>Парични наличности от оперативна дейност</i>	(64,612)	(61,694)
Нетен размер от промени в обменни курсове	(45,985)	49,961
Платени такси, комисионни и други	--	(1)
<i>Нетен размер на други плащания, в т.ч.:</i>	(24)	(21)
Възстановени данъци и осигуровки	120,431	74,847
Други плащания от оперативна дейност	195,777	166,842
Нетни парични потоци от оперативна дейност	(75,346)	(91,995)
Парични потоци от инвестиционна дейност	74,422	124,786
Придобиване на имоти, машини и съоръжения	(10,544)	(9,617)
Постъпления от продажби на имоти, машини и съоръжения	79	207
Постъпления от финансираня по инвестиционни проекти	594	-
Получени дивиденди	7,402	10,204
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност	(2,469)	794
Парични потоци от финансова дейност		
Изплащане на задължения по заеми	28 (35,811)	(35,811)
Платени лихви	28 (2,711)	(4,284)
Изплащане на задължения към БЕХ ЕАД	32 (38,454)	(66,659)
Нетни парични потоци от финансова дейност	(76,976)	(106,754)
Нетно увеличение на парични средства	(5,023)	18,826
Парични средства към началото на годината	33,093	14,267
Брутна сума на пари и парични еквиваленти в края на годината	28,070	33,093
Ефект от очаквани кредитни загуби	(38)	(32)
Парични средства в края на годината	26 28,032	33,061

Годишният финансов отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите от 28 април 2020г.

Иван Йончев
 Изпълнителен директор

Татяна Димитрова
 Главен счетоводител/ Съставител

Дата на съставяне: 31 март 2020 г.

Одиторско дружество:
 Ейч Ел Би България ООД

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от годишния финансов отчет, представени на страници от 7 до 78.

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
 За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

	Акционерен капитал (бележка 27.1)	Преоценъчен резерв на нефинансови активи (бележка 27.2)	Дефинирани приходи (бележка 27.3)	Резерв от преоценки по планове с приходи	Други резерви (бележка 27.4)	Натрупана загуба	Общо собствен капитал
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Салдо към 1 януари 2019г.	1,063,766	1,360,553	(3,290)	63,491	(1,289,887)	1,194,633	
Загуба за годината	-	-	-	-	(1,260)	(1,260)	
Друг всеобхватен доход	-	-	(1,791)	-	-	(1,791)	
Общ всеобхватен доход за годината	-	-	(1,791)	-	(1,260)	(3,051)	
Преоценъчен резерв на отписани имоти, машини и съоръжения	-	(1,777)	-	-	1,777	-	
Салдо към 31 декември 2019г.	1,063,766	1,358,776	(5,081)	63,491	(1,289,370)	1,191,582	

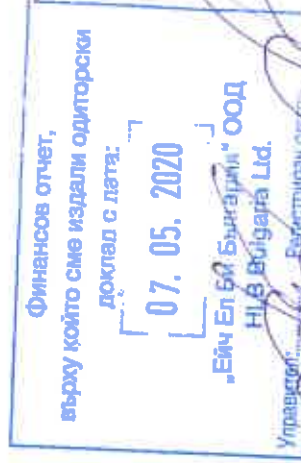
Годишният финансов отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите от 28 април 2020 г.

Иван Йончев
 Изпълнителен директор

Татяна Димитрова
 Главен счетоводител/ Състанител

Дата на съставяне: 31 март 2020 г.

Одиторско дружество:
 Ейч Ел Би България ООД

Отчетът за промените в собствения капитал следва да се разглежда заедно с бележките към него, представяващи неразделна част от годишния финансов отчет, представени на страници от 7 до 78.

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНЕТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

	Акционерен капитал (бележка 27.1)	Преоценъчен резерв на нефинансови активи (бележка 27.2)	Резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи (бележка 27.3)	Други резерви (бележка 27.4)	Натрупа на загуба	Общо собствен капитал
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Салдо към 1 януари 2018 г.	1,063,766	1,347,261	(2,394)	62,804	(1,185,683)	1,285,754
Корекции от първоначалното прилагане на МСФО 9, нетно от данъци (бележка 3.2)	-	-	-	-	(29,966)	(29,966)
Салдо на 1 януари 2018 г. (презчислено)	1,063,766	1,347,261	(2,394)	62,804	(1,215,649)	1,255,788
Загуба за годината	-	-	-	-	(73,794)	(73,794)
Друг всеобхватен доход	-	13,535	(896)	-	-	12,639
Общ всеобхватен доход за годината	-	13,535	(896)	-	(73,794)	(61,155)
Преоценъчен резерв на отписани имоти, машини и съоръжения	-	(243)	-	-	243	-
Разпределение на печалба в резерви	-	-	-	687	(687)	-
Салдо към 31 декември 2018 г.	1,063,766	1,360,553	(3,290)	63,491	(1,289,887)	1,194,633

Годишният финансов отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите от 28 април 2020 г.

Иван Йончев
 Изпълнителен директор

Татяна Димитрова
 Главен счетоводител/ Съставител

Дата на съставяне: 31 март 2020 г.

Одиторско дружество:
 Ейч Ел Би България ООД

Отчетът за промените в собствения капитал следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от годишния финансов отчет, представени на страниците от 7 до 78.

1 Корпоративна информация

„Национална Електрическа Компания“ ЕАД (НЕК ЕАД, Дружеството), с БИК 000649348, седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Триадича“ № 8, е създадена като еднолично търговско дружество със 100% държавно участие, регистрирано в България. До 17 септември 2008 г. правата на едноличен собственик на капитала се упражняват от Министъра на икономиката и енергетиката. На 18 септември 2008 г. е създаден „Български енергиен холдинг“ ЕАД, в капитала на който е апортирана инвестицията на държавата в НЕК ЕАД. От този момент НЕК ЕАД е дъщерно дружество на „Български енергиен холдинг“ ЕАД, който е едноличен собственик на капитала. Едноличен собственик на капитала на БЕХ ЕАД е Българската държава чрез Министъра на енергетиката.

Органи на управление на НЕК ЕАД са едноличния собственик на капитала и тричленен Съвет на директорите.

Към 31 декември 2019 г. членове на Съвета на директорите са: Иван Тодоров Йончев - член на СД и Изпълнителен директор, Момчил Векилов Ванов - член на СД, Христо Величков Георгиев – председател на СД.

Към 31 декември 2019 г. Дружеството се представлява от Иван Тодоров Йончев, Изпълнителен директор.

Основни дейности на дружеството са:

- производство на електрическа енергия;
- централизирани покупки и продажби на електрическа енергия;
- снабдяване с електрическа енергия на потребителите, присъединени към преносната мрежа;
- внос и износ на електрическа енергия;
- строителна и ремонтна дейност в областта на електропроизводство;
- инвестиционна дейност;
- внедряване и популяризиране на енергийната ефективност при производството на енергия.

Дейностите, извършвани от „Национална Електрическа Компания“ ЕАД, подлежат на лицензиране, съгласно чл. 39, ал. 1 във връзка с чл. 21 от Закона за енергетиката. Дружеството притежава лицензии, издадени от Държавната Комисия за енергийно и водно регулиране, както следва:

- Лицензия за обществена доставка на електрическа енергия - № Л-147-13/17.12.2004 г., за срок от 35 години, допълнена с правата и задълженията, свързани с дейността на координатор на специална балансираща група;
- Лицензия за производство на електрическа енергия от ВЕЦ и ПАВЕЦ - № Л-073-01/14.02.2001 г. за срок от 35 години;
- Лицензия за търговия с електрическа енергия - № 1-230-15/04.06.2007 г. за срок от 10 години, допълнена с координатор на стандартна балансираща група. С решение на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) № И2-Л-230 от 15 септември 2016 г. е продължен срока на лицензията за дейността „търговия с електрическа енергия“ с включени права и задължения на координатор на стандартна балансираща група за 10 години до 4 юни 2027 г.)
- Лицензия за дейността „доставка на електрическа енергия от доставчик от последна инстанция“ - №Л-408-17/01.07.2013 г., за срок от 26 години; (Решение № И1-Л-408/29.01.2014 г. за изменение/допълнение на лицензия № Л-408-17/01.07.2013 г. издадена за дейността „доставка на електрическа енергия от доставчик от последна инстанция“ с правата и задълженията, свързани с дейността на координатор на специална балансираща група)

Към 31 декември 2019 г. вътрешноструктурни единици в НЕК ЕАД са следните предприятия:

НЕК ЕАД, Предприятие „Водноелектрически централи“, град Пловдив – извършва производство на електрическа енергия, строителна и ремонтна дейност в областта на електропроизводството от ВЕЦ, и инвестиционна дейност

НЕК ЕАД, Предприятие „Язовири и каскади“, град София – извършва техническа експлоатация и поддържане на язовири и хидроенергийни обекти.

2 Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2019 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация за 2018 г.), освен ако не е посочено друго.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

За текущия период 2019 г. НЕК ЕАД отчита нетна загуба за периода 1,260 хил.лв. Непокритата загуба от предходни периоди е в размер на 1,288,110 хил. лв. Стойността на текущите пасиви на Дружеството надвишава стойността на текущите активи с 989,238 хил.лв. (31 декември 2018 г.: 847,699 хил.лв.) Текущите пасиви включват текущи задължения към едноличния собственик на капитала и други свързани лица в размер на 1,094,328 хил.лв. (31 декември 2018 г.: 916,508 хил. лв.). Дружеството е с нарушена ликвидност за отчетния и предходния периоди, изпитва затруднения с погасяването на задълженията по получени заеми, търговски и други задължения към БЕХ ЕАД и други свързани лица от Групата, като съществена част от тях са просрочени. Тези обстоятелства са индикатор, че е налице съществена несигурност, която би могла да породи значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие без подкрепата на едноличния собственик и други източници на финансиране.

Едноличният собственик на капитала се е ангажирал с подкрепа за НЕК ЕАД в съответствие с изискванията на Закона за Енергетиката и европейското законодателство с основна цел: постигане на устойчив финансов и бизнес модел на развитие, в условията на променящи се регулаторна рамка и правила за търговия с електроенергия, които уреждат взаимоотношенията на балансиращия пазар.

Ръководството счита, че с финансовата подкрепа от едноличния собственик, Дружеството ще успее да продължи своята дейност и да погасява своите задължения, без да се продават активи и без да се предприемат съществени промени в неговата дейност.

3 Счетоводна политика и промени през периода

3.1. Общи положения

За текущата финансова година Дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и разяснения, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от ЕС и съответно от Международния комитет за разяснения на МСФО (КРМСФО).

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, приложими за годишни отчетни периоди, започващи най-рано на 1 януари 2019 г., са настъпили промени в счетоводната политика на Дружеството относно принципите, правилата и критериите за отчитане на лизинговите договори, както и на представянето и оповестяванията на финансова информация за тях.

Дружеството прилага първоначално МСФО 16 Лизинг на 1 януари 2019 г. Дружеството е избрало да приложи модифициран ретроспективен подход първи вариант, при който активът с право на ползване се признава към датата на първоначално прилагане (1 януари 2019 г.) в размер, равен на сумата на лизинговия пасив, като се използва текущият допълнителен инкрементен лихвен процент по кредита на предприятието. Сравнителните цифри не се преизчисляват.

Значителните промени в счетоводната политика са описани в Бележка 3.2. „Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2019г.

За първи път през 2019 година се прилагат и някои други изменения и разяснения, но те не оказват ефект върху финансовия отчет на Дружеството. Дружеството не е приело стандарти, разяснения или изменения, които са публикувани, но все още не са влезли в сила.

3.2 Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2019 г.

Дружеството прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), които имат ефект върху финансовия отчет на НЕК ЕАД и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2019 г.:

МСФО 16 „Лизинг“

Този стандарт заменя указанията на МСС 17 „Лизинг“ и въвежда значителни промени в отчитането на лизинги особено от страна на лизингополучателите.

Съгласно МСС 17 от лизингополучателите се изискваше да направят разграничение между финансов лизинг (признат в баланса) и оперативен лизинг (признат извънбалансово). МСФО 16 изисква лизингополучателите да признават лизингово задължение, отразяващо бъдещите лизингови плащания, и „право за ползване на актив“ за почти всички лизингови договори. СМСС е включил право на избор за някои краткосрочни лизинги и лизинги на маловални активи; това изключение може да бъде приложено само от лизингополучателите.

Счетоводното отчитане от страна на лизингодателите остава почти без промяна.

Съгласно МСФО 16 за договор, който е или съдържа лизинг, се счита договор, който предоставя правото за контрол върху ползването на актива за определен период от време срещу възнаграждение.

Дружеството е приело МСФО 16 Лизинг от 1 януари 2019 г.,

Новите счетоводни политики са оповестени в бележка Лизинг.

Към 01.01.2019 г. Дружеството е прегледало и извършило анализ на дългосрочните си договори за изкупуване на електрическа енергия и лизинговите споразумения, в светлината на новия МСФО 16. На база на тези анализи то е достигнало до следното заключение относно прилагането на стандарта по своите дългосрочни договори за изкупуване на електрическа енергия:

- Целта и начинът на използване на актива е определен предварително в договор и от трета независима страна (КЕВР), която и текущо продължава да има значително влияние върху направляването на ползването на въпросния актив;

- Оперативното ръководство на електроцентралите има свобода за оперативни решения за ежедневното управление на електроцентралата;

- НЕК не е участвал в процеса на проектиране на актива, и активът е проектиран и построен по начин, който да ограничава използването на актива само за целите на НЕК

Следователно, дългосрочните договори за изкупуване на електрическа енергия са извън обхвата на МСФО 16.

Дружеството е приложило следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2019 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Дружеството:

МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) – Предплащания с отрицателно компенсиране, в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС.

МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменен) – Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС.

МСС 19 „Доходи на наети лица“ (изменен) – Промяна в плана, съкращаване или уреждане - в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС.

КРМСФО 23 „Несигурност относно отчитането на данък върху дохода“ - в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС.

Годишни подобрения на МСФО 2015-2017 г., в сила от 1 януари 2019 г., все още не са приети от ЕС. Тези изменения включват незначителни промени в:

- МСФО 3 „Бизнес комбинации“ - дружеството преоценява предишния си дял в съвместно контролирана дейност, когато придобие контрол върху дейността;

- МСФО 11 „Съвместни предприятия“ - дружеството не преоценява предишния си дял в съвместно контролирана дейност, когато придобие съвместен контрол върху дейността;

- МСС 12 „Данъци върху дохода“ - дружеството отчита всички данъчни последици от плащанията на дивиденди по същия начин както самите тях;

- МСС 23 „Разходи по заеми“ - дружеството третира като част от общите заеми всеки заем първоначално взет за разработване на актив, когато активът е готов за планираната употреба или продажба.

3.2 Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2019 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Информация за тези стандарти и изменения, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството, е представена по-долу.

Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

МСФО 17 „Застрахователни договори“, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г. - МСФО 17 е публикуван през май 2017 г. и замества МСФО 4 Застрахователни договори. Той изисква прилагането на модел за текущо оценяване, когато преценките се преразглеждат през всеки отчетен период. Договорите са оценяват, като се използват:

- дисконтирани парични потоци с претеглени вероятности

- изрична корекция за риск, и
- надбавка за договорени услуги, представляваща нереализираната печалба по договора, която се признава като приход през периода на покритие.

Стандартът позволява избор при признаването на промени в нормата на дисконтиране или в печалбата или загубата, или в другия всеобхватен доход. Изборът вероятно отразява как застрахователите отчитат своите финансови активи съгласно МСФО 9. Новите правила ще се отразят на финансовите отчети и на основните показатели на всички дружества, които издават застрахователни договори.

Изменения в МСС 1 и МСС 8: Определяне на същественост (издадени на 31 октомври 2018 г.), в сила от 1 януари 2020 г. - СМСС е направил промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети и МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните оценки и грешки, които използват последователно определение на съществеността в Международните стандарти за финансово отчитане и в Концептуалната рамка за финансово отчитане, изяснявайки кога информацията е съществена и включва някои от насоките в МСС 1 относно несъществената информация. По-специално, измененията поясняват:

- че позоваването на скрита информация се отнася до ситуации, при които ефектът е подобен на пропускането или неправилното извеждане на тази информация и че предприятието оценява съществеността в контекста на финансовите отчети като цяло, и
- значението на „първичните потребители на финансови отчети с общо предназначение“, към които са насочени тези финансови отчети, като ги определят като „съществуващи и потенциални инвеститори, заемодатели и други кредитори“, които трябва да разчитат на финансовите отчети с обща цел за голяма част от финансовата информация, която им трябва.

Изменения в МСФО 3 „Бизнес комбинации“ (издадени на 22 октомври 2018 г.), в сила от 1 януари 2020 г. - Изменената дефиниция на бизнес изисква придобиването да включва вход и съществен процес, които заедно допринасят значително за способността за създаване на резултати. Дефиницията на понятието „продукция“ се изменя, за да се съсредоточи върху стоките и услугите, предоставяни на клиентите, генерирайки инвестиционен доход и друг доход, и изключва възвръщаемостта под формата на по-ниски разходи и други икономически ползи. Измененията вероятно ще доведат до повече придобивания, които се отчитат като придобивания на активи.

Промени в Концептуалната рамка за финансово отчитане – (в сила за годишни периоди от 1 януари 2020 г.) - СМСС е издал преработена концептуална рамка, която ще бъде използвана при решения за определяне на стандарти с незабавно действие. Ключовите промени включват:

- увеличаване на известността на управлението като цел на финансовото отчитане;
- възстановяване на предпазливостта като компонент на неутралитет;
- определяне на отчитащо се предприятие, което може да бъде юридическо лице или част от предприятие;
- ревизия на определенията на актив и задължение;
- премахване на прага на вероятността за признаване и добавяне на насоки за отписване;
- добавяне на насоки за различна основа за измерване и
- посочване, че печалбата или загубата е основният показател за ефективност и че по принцип приходите и разходите в друг всеобхватен доход трябва да бъдат преценени, когато това повишава уместността или върното представяне на финансовите отчети.

Няма да се правят промени в нито един от действащите счетоводни стандарти. Предприятията обаче, които разчитат на Рамката при определяне на своите счетоводни политики за трансакции, събития или условия, които по друг начин не са разгледани съгласно счетоводните стандарти, ще трябва да прилагат преработената рамка от 1 януари 2020 г. Тези субекти ще трябва да разгледат дали тяхното счетоводство политиките все още са подходящи съгласно ревизираната рамка.

Изменения в МСФО 10 и МСС 28 - Продадени или внесени активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие - СМСС е направил промени в обхвата на МСФО 10 Консолидиран финансов отчет и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия. Измененията разясняват счетоводното третиране на продажбите или приноса на активи между инвеститор и неговите асоциирани или съвместни предприятия. Те потвърждават, че счетоводното третиране зависи от това дали непаричните активи, продадени или внесени в асоциирано или съвместно предприятие, представляват „бизнес“ (както е дефинирано в МСФО 3 Бизнес комбинации). Когато непаричните активи представляват бизнес, инвеститорият ще признае пълната печалба или загуба от продажбата или внасянето на активи. Ако активите не отговарят на дефиницията на бизнес, печалбата или загубата се признава от инвеститора само до степента на интересите на другия инвеститор в асоциираното или съвместното предприятие. Измененията се прилагат перспективно.

През декември 2015 г. СМСС реши да отложи датата на прилагане на това изменение до момента, в който СМСС приключи своя изследователски проект по метода на собствения капитал.

Реформа на показателя за лихвен процент (изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7) (издадени на 26 септември 2019 г.), в сила от 1 януари 2020 г. - СМСС планира да направи промени в МСФО, за да отразява изискванията за оповестяване, въведени от реформата на показателя за лихвен процент - част I (Изменения на МСФО 9, Финансови инструменти, МСС 39, Финансови инструменти: признаване и оценяване и МСФО 7, Финансови инструменти: оповестявания). Измененията в реформата на лихвения рейтинг поясняват, че предприятията ще продължат да прилагат определени изисквания за отчитане на хеджирането, като приемат, че показателят за лихвен процент, върху който са базирани хеджираните парични потоци и паричните потоци от хеджиращия инструмент няма да бъде променен въз основа на Реформата на лихвения процент.

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2019 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила. Промените са свързани със следните стандарти:

- Промени в Концептуалната рамка за финансово отчитане, в сила за годишни периоди от 1 януари 2020 г.);
- МСФО 17 „Застрахователни договори“, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г.;
- Изменения в МСФО 3 „Бизнес комбинации“ (издадени на 22 октомври 2018г.), в сила от 1 януари 2020 г.;
- Изменения в МСС 1 и МСС 8: Определяне на същественост (издадени на 31 октомври 2018г.), в сила от 1 януари 2020 г.;
- Реформа на показателя за лихвен процент (изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7) (издадени на 26 септември 2019 г.), в сила от 1 януари 2020 г.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към края на отчетния период. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към края на отчетния период, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях. Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност на изчисления, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в Приложение № 4.23

4 Счетоводна политика

4.1 Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните във финансовия отчет и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

4.2 Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“. Дружеството прие да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството прилага счетоводна политика ретроспективно, преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет или прекласифицира позиции във финансовия отчет и това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

4.3 Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на Дружеството. Налице е контрол, когато Дружеството е изложено на, или има права върху, променливата възвръщаемост от неговото участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. Във финансовия отчет на Дружеството инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойност.

Дружеството признава дивидент от дъщерно предприятие в печалбата или загубата, когато бъде установено правото му да получи дивидента.

4.4 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия

Съвместно предприятие е договорно споразумение, по силата на което Дружеството и други независими страни се заемат със стопанска дейност, която подлежи на съвместен контрол и страните притежаващи съвместен контрол върху предприятието имат право на нетните активи на предприятието. Във финансовия отчет на Дружеството инвестициите в съвместни предприятия се отчитат по себестойност.

Асоциирани са тези предприятия, върху които Дружеството е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместни предприятия. Във финансовия отчет на Дружеството инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат по себестойност.

Дружеството признава дивидент от съвместно предприятие или асоциирано предприятие в печалбата или загубата в своя финансов отчет, когато бъде установено правото му да получи дивидента.

4.5 Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.6 Приходи

А Приходи по договори с клиенти

4.6.1. Признание и оценка на приходите от договори с клиенти

Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху обещаните в договора стоки и/или услуги се прехвърли на клиента в размер, който отразява вознаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги.

Контролът се прехвърля на клиента, когато (или като) удовлетвори задължението за изпълнение, съгласно условията на договора, като прехвърли обещаната стока или услуга на клиента. Даден актив (стока или услуга) е прехвърлен, когато (или като) клиентът получи контрол върху този актив.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти дружеството извършва преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и дали обещаните стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение.

Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора), се отчита като едно задължение за изпълнение.

Дружеството признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор. При договори със сходни характеристики приходите се признават на портфейлна база само ако групирането им в портфейл не би имало съществено различно въздействие върху финансовите отчети.

Договорите с клиенти обичайно включват едно единствено задължение за изпълнение.

Оценяване

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката.

При определяне на цената на сделката Дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на прехвърлянето на клиента на обещаните стоки или услуги, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни (например данък върху добавената стойност). Обещаното в договора с клиента възнаграждение може да включва фиксирани суми, променливи суми, или и двете.

Когато (или като) бъде удовлетворено задължение за изпълнение, Дружеството признава като приход стойността на цената на сделката (което изключва приблизителни оценки на променливото възнаграждение, съдържащо ограничения), която е отнесена към това задължение за изпълнение.

Дружеството разглежда дали в договора съществуват други обещания, които са отделни задължения за изпълнение, за които трябва да бъде разпределена част от цената на сделката.

При определяне на цената на сделката се взема предвид влиянието на променливо възнаграждение, наличието на значителни компоненти на финансирането, непаричното възнаграждение и възнаграждението, дължими на клиента (ако има такива).

Задължения за изпълнение и подход за признаване на основни видове приходи по договори с клиенти

Продажба на електрическа енергия

Приходите от продажба на електрическа енергия включват следните:

- обществена доставка, включително координатор на специална балансираща група;
- търговия с електрическа енергия, включително координатор на стандартна балансираща група;
- доставка на електрическа енергия като доставчик от последна инстанция, включително координатор на специална балансираща група

Приходите от продажбата на електрическа енергия се признават, с течение на времето, тъй като доставките са поредица от отделна стока, което представлява обещание за доставка на електрическа енергия, която по същество е еднаква и има еднороден модел на прехвърляне към клиента.

Приход се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход когато електроенергията е доставена през електропреносната и електроразпределителните мрежи на крайните снабдители, на електроразпределителните дружества, на оператора на преносната мрежа (ЕСО ЕАД), на доставчика от последна инстанция, на клиенти на доставчика от последна инстанция и на свободния пазар. Приходите от продажби се признават на базата на показанията на електромерите за консумирана електрическа енергия или на регистрирани графици.

Продажните цени на електрическата енергия, реализирана от НЕК ЕАД могат да бъдат – продажба на регулирана цена, продажба на фиксирана цена по договор, продажба на борсов пазар (фиксирана цена по определена сделка). Цената на сделката може да се определи като фиксирано възнаграждение за доставката на отделните количества от поредицата стоки (ел. енергия).

Разпределяне на цената на сделката спрямо задълженията за изпълнение се извършва на база единични продажни цени (нормативни, договорни или пазарни).

В края на всеки таксуващ период Дружеството измерва своя напредък към пълно уреждане на задължението за изпълнение, удовлетворено с течение на времето. Измерването се извършва чрез потвърждаване на графиците за търговия. Т.е. извършва се оценка на доставените количества енергия, за които Дружеството признава приходи от доставка на електрическа енергия, с изключение на ситуациите, при които дружеството оперира като агент.

Продажните цени са фиксирани (регулирана цена, фиксирана цена по договор, фиксирана цена по определена сделка). Обичайният кредитен период е от 10 до 30 дни. В определени случаи Дружеството събира краткосрочни аванси от клиенти, които нямат съществен компонент на финансиране. Събраните авансово плащания от клиента се представят в отчета за финансовото състояние като пасиви по договори с клиенти.

Приходи от услуги

Приходите от предоставяне на услуги се признават в счетоводния период, през който са предоставени услугите. Дружеството прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Ако към края на отчетния период услугата по договора не е изцяло извършена приходите се признават въз основа на действителната услуга, предоставена до края на отчетния период, като пропорционална част от общите услуги, които трябва да бъдат предоставени, тъй като клиентът получава и консумира ползите едновременно. Това се определя въз основа на действително вложено време за извършена работа, спрямо общото очаквано време за извършване на услугата.

Клиентът заплаща предоставените услуги въз основа на клаузите, заложи в конкретния договор. Обичайният кредитен период е от 10 до 30 дни след предоставяне на услугите. В случаи, че предоставените от Дружеството услуги, надвишават плащането, се признава актив по договора. Ако плащанията надвишават предоставените услуги, се признава пасив по договор.

Приходи от продажби на краткотрайни активи

Приходите от продажби на краткотрайни активи и материали се признават в момента, в който е прехвърлен контрола върху продаваните активи. Доставка възниква, когато активите са били изпратени на клиента, рисковете от потенциални загуби са прехвърлени на купувача и или той е приел активите в съответствие с договора за продажба. Обичайният срок за плащане е до 30 след доставката.

Принципал или агент

Когато трета страна участва в предоставянето на стоки или услуги на клиент, Дружеството определя дали естеството на неговото обещание е задължение за изпълнение, свързано с предоставяне на конкретните стоки или услуги (принципал), или с уреждане третата страна да предостави тези стоки или услуги (агент).

Дружеството е принципал, когато контролира обещаната стока или услуга преди да я прехвърли на клиента. Въпреки това, Дружеството не действа непременно като принципал, ако получава правото на собственост върху даден актив само временно, преди правото на собственост да бъде прехвърлено на клиента.

Дружеството е агент, ако задължение за изпълнение на Дружеството е да уреди предоставянето на стоките или услугите от трета страна. Когато дружеството-агент, удовлетворява задължение за изпълнение, то признава приход в размер на такса или комисиона, на които очаква да има право в замяна на това, че е уредило стоките и услугите да бъдат предоставени от друга страна. Таксата или комисионата на Дружеството може да бъде нетният размер на възнаграждението, който Дружеството запазва след като заплати на другата страна възнаграждението, получено в замяна на стоките или услугите, които трябва да бъдат предоставени от тази страна.

Основната дейност на НЕК ЕАД е свързана с производство и продажба на електрическа енергия в условията на различни пазари. Независимо дали сделките се извършват на база отделен договор или по силата на общите условия за доставка на електрическа енергия, НЕК ЕАД, в качеството си на обществен доставчик, доставчик последна инстанция или търговец, носи основната отговорност за изпълнението на договора и за осигуряване на заявените количества.

По силата на договорите за доставка на електрическа енергия, Дружеството е изложено на следните рискове на материалните запаси:

- недостиг на входящи количества електрическа енергия;
- свръх резервирани количества електрическа енергия;
- срив в системата на доставките (макар за последното отговорност да се носи от ЕСО и мрежовите оператори, подобно нарушение в електроразпределителната или електропреносната мрежа може да доведе до загуби за Дружеството).

При някои от своите договори, НЕК ЕАД не разполага с правомощия за определяне на цените на стоките на своите клиенти и, следователно, ползата, която Дружеството може да получи от тези стоки и услуги, е ограничена. Това обаче се дължи не на агентската функция на Дружеството като посредник между производители и потребители/търговци на електрическа енергия, а на вменената му от законодателството функция да регулира цените при наличие на обществена доставка и в качеството му на доставчик последна инстанция.

В резултат на свързаните продажби на Дружеството се дължи пълното възнаграждение за доставените количества електрическа енергия, а при възникване на вземането НЕК ЕАД е изложен на кредитен риск за вземането от клиента в замяна на стоките.

Дружеството е агент при следните сделки:

- такса/компонент задължение към обществото (извън обхвата на МСФО 15, тъй като няма характеристики на задължение за изпълнение.
- консумативи по договори за наем;
- изкупуването и реализирането на електрическа енергия от производители на възобновяеми източници с обща инсталирана електрическа мощност до 4 MW до 01 юли 2019г. и след 01 юли 2019 г. до 1 MW.

Значимите счетоводни преценки, оценки и допускания, свързани с приходи от договори с клиенти, са представени в бележка 4.23.

Салда по договори

Търговски вземания и активи по договори

Вземането представлява правото на Дружеството да получи възнаграждение в определен размер, което е безусловно (т.е., преди плащането на възнаграждението да стане дължимо е необходимо единствено да изтече определен период от време).

Активът по договор е правото на дружеството да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които е прехвърлило на клиента, но което не е безусловно (начисление за вземане). Ако чрез прехвърляне на стоките и/или предоставянето на услугите дружеството изпълни задължението си преди клиента да заплати съответното възнаграждение и/или преди плащането да стане дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение (което е под условие). Признатите активи по договор се рекласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно.

Пасиви по договори

Като пасив по договор дружеството представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора. Пасивите по договор се признават като приход, когато (или като) удовлетвори задълженията за изпълнение.

Активите и пасивите, произтичащи от един договор се представят нетно в отчета за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни договорни задължения по изпълнението на договора.

След първоначалното признаване, търговските вземания и активите по договора се подлежат на преглед за обезценка в съответствие с правилата на МСФО 9 Финансови инструменти.

Б Други приходи/ доходи

Други приходи, включват операции, които са инцидентни спрямо основните дейности на Дружеството и са приходи или доходи, които се признават по силата на други стандарти и са извън обхвата на МСФО 15.

	Подход за признаване
Нетна печалба от продажба на имоти, машини и съоръжения	Печалбите или загубите, възникващи при отписването на имот, машина, съоръжение или нематериален актив, в резултат на продажба, се включват в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан. Активът се отписва в момента, в който е прехвърлен контрола върху продавания актив.
Приход от преоценка на имоти, машини и съоръжения	Приход от преоценки се отчитат като приход до размер на начислени преди това разходи.
Приходи от наеми	Наемният доход от договори за оперативен лизинг се признава съгласно МСФО 16. Приходите, свързани с краткосрочните лизингови договори и лизингови договори, основният актив по които е с ниска стойност се признават като доход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен в случаите, в които ръководството на дружеството прецени, че друга системна база отразява по-точно времеви модел, при чието използване е намалена извлечената полза от наетия актив.
Излишъци на активи и ликвидация на активи	Приходите от излишъци на активи се признават в момента на установяване на излишъците.
Приходи от финансиране	Когато дарението (финансирането) е свързано с разходна позиция, то се признава като приход за периодите, необходими за съпоставянето му на

	систематична база с разходите, които то е предвидено да компенсира. Когато дарението (финансирането) е свързано с актив, то се представя като пасив и се включва в доходите през периода на полезния живот на свързания с него актив.
Приходи от застрахователни събития	Приходът се признава, когато се установи правото на дружеството да получи плащането.
Приходи от неустойки	Приходът се признава, когато се установи правото на дружеството да получи плащането.
Приходи от отписване на задължения	Приходите от отписване на задължения се признават, когато изтече срокът на задължението или кредиторът се откаже от правата си.

В. Финансови приходи

Финансовите приходи се включват в отчета за печалбата и загубата и другия всеобхватния доход, когато възникнат, и включват приходи от лихви по предоставени заеми и срочни депозити, приходи от дивиденди от асоциирани и съвместно контролирани предприятия.

Финансовите приходи се представят отделно от финансовите разходи на лицевата страна на отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен.

Признаване на приходи от лихви

Приходите от лихви се изчисляват чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху брутната балансова стойност на финансовите активи, с изключение на финансовите активи, които са кредитно обезценени (Фаза 3), за които приходите от лихви се изчисляват чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху тяхната амортизирана стойност (брутната балансова стойност, коригирана с провизията за очаквани кредитни загуби).

Приходите от дивиденди се признават, когато се установи правото за тяхното получаване.

4.7 Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

Разходите се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост (до степента, до която не би довело до признаване на актив или пасив, неотговарящ на определенията за активи и пасиви в Общата (концептуална) рамка към и в самите МСФО).

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, за който се отнасят.

4.8 Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Дружеството. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“.

Когато са получени заеми без конкретно целево предназначение и те са използвани за придобиването на един отговарящ на условията актив, размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират, се определя чрез прилагане на процент на капитализация към разходите по този актив. Процентът на капитализация е среднопретеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите на Дружеството, които са непогасени през периода, като се изключат заемите, получени специално за целите на придобиване на един отговарящ на условията актив.

4.9 Нематериални активи

Нематериални активи включват лицензи, софтуер и други. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация.

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезния живот на нематериалните дълготрайни активи се преразглеждат при приключване на всяка финансова година и ако очакванията се различават от предишните приблизителни оценки, то те се отчитат като промяна в счетоводните приблизителни оценки.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

Лицензии	2 - 35 години
Софтуер	2 - 10 години
Други	5 - 7 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизации“.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други оперативни доходи от дейността“.

4.10 Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

След първоначалното признаване имотите, машините и съоръженията се оценяват при използване модел на преоценка и модел на цена на придобиване по отношение на класовете еднотипни активи, както следва:

№	Клас имоти, машини и съоръжения	Модел за последваща оценка
1	Земи	Модел на преоценка
2	Подобрения върху земи и терени	Модел на преоценка
3	Сгради и конструкции	
	• Масивни	Модел на преоценка
	• Немасивни	Цена на придобиване
4	Машини, съоръжения и оборудване	Модел на преоценка
5	Компютърни системи	Цена на придобиване
6	Транспортни средства	
	• товарни превозни средства	Модел на преоценка
	• леки автомобили	Цена на придобиване
	• специални превозни средства	Модел на преоценка
7	Обзавеждане и стопански инвентар	Цена на придобиване
8	Резервни части, отчитани като имоти, машини и съоръжения	Модел на преоценка
9	Други имоти, машини и съоръжения	Цена на придобиване

Съгласно модела на преоценка след първоначалното признаване, имотите, машините, съоръженията се оценяват по справедлива стойност, намалена с натрупаните амортизации и обезценките, признати след датата на преоценката. Преоценките се извършват достатъчно често, така, че да се гарантира, че справедливата стойност на даден преоценен актив не се различава съществено от неговата балансова стойност.

Съгласно счетоводната политика имотите, машините и съоръженията се преоценяват на 3 години или на по-кратки срокове. Активите, които са публична държавна собственост и активи в процес на изграждане, не се преоценяват. Активите, публична държавна собственост са водностопански системи и съоръжения, определени

като такива със Закона за водите. Те се стопанисват от НЕК ЕАД. В бележка 17 са оповестени методите и подходите, използвани при преоценката.

Имоти, машини и съоръжения, които се отчитат по модела на преоценката, се оценяват последващо по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните впоследствие амортизации и загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в другия всеобхватен доход и се отчитат за сметка на собствения капитал (преоценъчен резерв), ако не се предждат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценъчен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба.

Преоценките се извършват при спазване на следната периодичност на преоценката:

- когато справедливата стойност на активите търпи само незначителни промени, преоценката се прави на всеки три години;
- когато справедливата стойност на имоти, машини и съоръжения се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката им се извършва на по-кратки интервали от време, така че балансовата стойност на актива да не се различава съществено от справедливата му стойност.

Честотата на последващите преоценки на имоти, машини и съоръжения при прилагане на модела на преоценка зависи от това дали балансовата стойност съществено се различава от справедливата стойност на даден преоценен актив към края на отчетния период.

В тази връзка, при извършване на годишната инвентаризация в края на отчетния период (края на финансовата година) Дружеството преглежда имоти, машини и съоръжения за индикации, че тяхната балансова стойност значително се различава от справедливата им стойност.

Като съществено отклонение се приема отклонение на балансовата стойност от справедливата стойност на актива към дата на изготвяне на финансовия отчет с над 5%. Съществено е отклонението и ако то е под 5%, но разликата между балансовата стойност и справедливата стойност като кумулативна величина на имоти, машини и съоръжения е съществена за целите на изготвяне на финансовия отчет.

Съгласно модела на цена на придобиване след първоначалното признаване имоти, машини и съоръжения се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за всеобхватния доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезния живот на имоти, машини и съоръжения се преразглеждат при приключване на всяка финансова година и ако очакванията се различават от предишните приблизителни оценки, то те се отчитат като промяна в счетоводните приблизителни оценки.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Сгради	5 – 80 години
• Машини и съоръжения	2 – 40 години
• Стопански инвентар	2 – 15 години
• Транспортни средства	2 – 20 години

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други оперативни доходи от дейността“.

4.11 Отчитане на лизинговите договори

4.11.1 Счетоводна политика, приложима от 1 януари 2019 г.

Дружеството като лизингополучател

За всички нови договори, сключени на или след 1 януари 2019 г., Дружеството преценява дали договорът е или съдържа лизинг. Лизингът се дефинира като „договор или част от договор, който носи правото да се използва

актив (основният актив) за период от време в замяна на заплащане“. За да приложи това определение, Дружеството оценява дали договорът отговаря на три ключови оценки, които са дали:

- договорът съдържа определен актив, който или е изрично идентифициран в договора, или неявно е посочен, като бъде идентифициран в момента, в който активът е предоставен на Дружеството;
- Дружеството има право да получи по същество всички икономически ползи от използването на определения актив през целия период на използване, като се вземат предвид неговите права в определения обхват на договора;
- Дружеството има право да насочва използването на определения актив през целия период на използване. Дружеството оценява дали има право да насочва „как и с каква цел“ активът да се използва през целия период на използване.

Оценяване и признаване на лизинг като лизингополучател

На датата на започване на лизинга Дружеството признава актив за право на ползване и задължение за лизинг в баланса. Активът с право на ползване се оценява по себестойност, която се състои от първоначалната оценка на пасива по лизинга, всички първоначални преки разходи, направени от Дружеството, оценка на всички разходи за демонтаж и отстраняване на актива в края на лизинг и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинга (без всякакви получени стимули).

Дружеството амортизира активите с право на ползване на линейна база от датата на започване на лизинга до по-ранния от края на полезния живот на актива с право на ползване или края на срока на лизинга. Дружеството, също така извършва преглед за обезценка на актива с право на ползване, когато има такива показатели.

Към датата на започване, Дружеството оценява лизинговото задължение по настоящата стойност на неизплатените към тази дата лизингови плащания, дисконтирани, като използва лихвения процент, който е включен в лизинговия договор. Ако този процент не може да бъде непосредствено определен, дружеството използва лихвения процент, който то би трябвало да плаща, за да заеме за сходен период от време при сходно обезпечение средствата, необходими за получаването на актив със сходна стойност в сходна икономическа среда.

Лизинговите плащания, включени в оценяването на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания, променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат платими съгласно гаранция за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, разумно сигурни за да се упражняват.

След началната дата Дружеството оценява пасива по лизинга като увеличава балансовата стойност, за да отрази лихвата по пасива по лизинга и намалява балансовата стойност, за да отрази извършените лизинговите плащания, и преоценява балансовата стойност на пасива, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Дружеството е изложено на потенциални бъдещи увеличения в променливите лизингови плащания въз основа на индекс или лихвен процент, които не са включени в лизинговия пасив до влизането им в сила. Когато влязат в сила корекциите в лизинговите плащания, въз основа на индекс или лихва, лизинговото задължение се преоценява и коригира спрямо актива с право на ползване.

Когато лизинговият пасив се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или в печалбата и загубата, ако активът с право на ползване вече е намален до нула.

Дружеството е избрало да отчита краткосрочните лизингови договори и лизингови договори, основният актив по които е с ниска стойност, като използва освобождавания от изискванията за признаване. Вместо признаване на актив с право на ползване и задължение за лизинг, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата на линейна линия през срока на лизинга.

В отчета за финансовото състояние, активите с право на ползване са включени в имоти, машини и съоръжения, а задълженията за лизинг са включени в търговски и други задължения.

Дружеството като лизингодател

Счетоводната политика на Групата, по МСФО 16 не се е променила от сравнителния период.

Като лизингодател Дружеството класифицира лизинговите си договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизингът се класифицира като финансов лизинг, ако прехвърля по същество всички рискове и ползи, свързани със собствеността върху основния актив, и се класифицира като оперативен лизинг, ако не го прави.

4.11.2 Счетоводна политика, приложима преди 1 януари 2019 г.

Определянето дали дадено споразумение представлява или съдържа лизинг се базира на същността на споразумението в неговото начало и изисква оценка относно това дали изпълнението на споразумението зависи от използването на конкретен актив или активи и дали споразумението прехвърля правото за използване на актива.

Като лизингополучател

В съответствие с изискванията на МСС 17 „Лизинг“ правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които лизингополучателят понася съществените рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху наетия актив.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива. В отчета за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“.

Лихвената част от лизинговата вноска представлява постоянен процент от непогасеното задължение и се признава в печалбата или загубата за периода на лизинговия договор.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

Като лизингодател

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се отразяват в отчета за финансовото състояние на Дружеството и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи на Дружеството, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“. Доходът от оперативни лизингови договори се признава директно като приход в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния отчетен период.

Активите, отдадени при условията на финансови лизингови договори, се отразяват в отчета за финансовото състояние на Дружеството като вземане, равно на нетната инвестиция в лизинговия договор. Доходът от продажба на активите се включва в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период. Признаването на финансовия приход се основава на модел, отразяващ постоянен периодичен процент на възвращаемост върху остатъчната нетна инвестиция.

4.12 Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на

последния одобрен бизнес план на Дружеството, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Дружеството.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Дружеството ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.13 Материални запаси

Материалните запаси включват материали и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.14 Търговски вземания

Търговските вземания представляват правото на Дружеството да получи възнаграждение в определен размер, което е безусловно.

Търговските вземания се представят и отчитат първоначално по справедлива стойност по цената на сделката, на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), освен ако те съдържат съществен финансиращ компонент. В този случай те се признават по сегашната им стойност, определена при дисконтова норма в размер на лихвен процент, присъщ на длъжника.

Дружеството държи търговските вземания единствено с цел събиране на договорни парични потоци и ги оценява последващо по амортизирана стойност, намалена с размера на натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби.

Обезценка

По отношение на търговските вземания, активите по договори, произтичащи от сделки в обхвата на МСФО 15, които не съдържат съществен компонент на финансиране, Дружеството прилага опростен подход, в съответствие с МСФО 9, като признава провизия за очаквани кредитни загуби (ОКЗ) за целия срок на инструмента към всяка отчетна дата. За целта е приложена практически целесъобразна мярка по МСФО 9 и е създадена матрица на провизиите, чрез която се изчисляват очакваните кредитни загуби по търговски вземания и активи по договори с клиенти. За целите на определяне на очакваните кредитни загуби се извършва моделиране на ниво индустрия на клиента. Моделирането представлява присъщото извеждане на финансовия риск, който клиентите носят на дружествата в Дружеството. Вземанията се категоризират по просрочие и се групират по вид и клиентски сегменти с различни модели на кредитни загуби (Бележка 4.23).

Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят

4.15 Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, депозити в банки с матуритет до три месеца.

Паричните средства и еквиваленти в банки се представят последващо по амортизирана стойност намалена с натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби

4.16 Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда финансов актив на едно предприятие и финансов пасив или инструмент на собствения капитал на друго предприятие.

Финансов актив е всеки актив, който представлява: парични средства, капиталов инструмент на друго предприятие, договорно право да се получат или разменят при потенциално благоприятни условия парични средства или финансови инструменти с друго предприятие, както и договор, който ще бъде уреден с инструменти на собствения капитал на Дружеството и е недериватив, при който то може или ще получи променлив брой от своите капиталови инструменти, или дериватив, който може или ще бъде уреден, чрез размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов активи, срещу фиксиран брой собствени капиталови инструменти.

Финансов пасив е всеки пасив, който представлява: договорно право да се предоставят или разменят при потенциално неблагоприятни условия парични средства или финансови инструменти с друго предприятие, както и договор, който ще бъде уреден с инструменти на собствения капитал на издателя и е недериватив, при който Дружеството може или ще получи променлив брой от капиталовите инструменти на предприятието, или дериватив, който може или ще бъде уреден, по начин, различен от размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов активи, срещу фиксиран брой капиталови инструменти на предприятието.

4.16.1 Финансови активи

Първоначално признаване и класификация

Дружеството първоначално признава финансов актив в момента, в който стане страна по договорно споразумение, и го класифицира съгласно бизнес модела за управление на финансови активи и характеристиките на договорените парични потоци.

Дружеството класифицира своите финансови активи, съобразно последващото им оценяване в три категории: „финансови активи, оценявани по амортизирана стойност“, „финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход“, или „финансови активи, оценявани по справедлива стойност пред печалба или загуба“, както това е уместно, съгласно договорните условия по инструментите и установените бизнес модели в Дружеството, в съответствие с МСФО 9.

Бизнес моделът на Дружеството за управление на финансови активи се отнася до начина, по който управлява финансовите си активи, за да генерира парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще бъдат резултат от събирането на договорните парични потоци, продажбата на финансовите активи или и двете.

Ръководството на Дружеството е преценило, че финансовите активи представляващи парични средства в банки, търговски вземания, други вземания, съдебни и присъдени вземания и вземания от свързани лица, се държат от Дружеството с цел получаване на договорените парични потоци и се очаква да доведат до парични потоци, представляващи единствено плащания на главница и лихви (прилаган бизнес модел). Тези финансови активи се класифицират и оценяват последващо по амортизирана стойност.

Първоначално оценяване

Първоначално всички финансови активи, с изключение на търговските вземания, се оценяват по тяхната справедлива стойност, плюс преките разходи по транзакцията, в случай, че не се отчитат по справедлива стойност в печалбата и загубата, когато се признават първоначално нето от разходите по сделката. Търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране и за които Дружеството прилага практически целесъобразната мярка по МСФО 15 в това отношение, се оценяват първоначално по съответната цената на сделката, в съответствие с МСФО 15. (Бележка 4.6 Приходи по договори с клиенти).

Последващо оценяване и представяне

За целите на последващото оценяване и представяне финансовите активи се класифицират в една от следните категории: „финансови активи, оценявани по амортизирана стойност“ (дългови инструменти), „финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с рекласифициране на натрупаните печалби и загуби (дългови инструменти), „финансови активи, определени по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, без рекласифициране на натрупани печалби и загуби при отписване“ (капиталови инструменти) или „финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата“ (дългови и капиталови инструменти).

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Тази категория включва парични средства в банки, търговски вземания, други вземания, съдебни и присъдени вземания и вземания от свързани лица и предоставени заеми. Тази категория финансови активи е най-съществена за Дружеството.

Дружеството оценява и измерва финансовите активи по амортизирана стойност, ако са изпълнени и двете от следните условия:

- Финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел с цел да се държат финансови активи с цел събиране на договорни парични потоци;
- Договорените условия на финансовия актив водят до определени дати на паричните потоци, които са единствено плащания на главници и лихви върху неизплатената главница.

Последващото оценяване се извършва, по метода на „ефективната лихва“, чрез който приходите от лихви се изчисляват, като ефективният лихвен процент се прилага към брутната балансова стойност на инструментите. За закупени или създадени активи, с първоначална кредитна обезценка и такива с призната впоследствие кредитна обезценка, се прилага, съответно, коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент и ефективния лихвен процент, но по амортизираната стойност на актива.

Финансовите активи в тази категория се подлагат на преглед за обезценка към датата на всеки финансов отчет на Дружеството, като промените се отразяват в печалбата или загубата.

Печалбите и загубите се признават в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан, променен или обезценен.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (капиталови инструменти)

При първоначално признаване Дружеството класифицира инвестициите в капиталови инструменти в тази категория когато отговарят на определенията за собствен капитал съгласно МСС 32 „Финансови инструменти: Представяне“ и не се държат за търгуване.

Последващото оценяване на тази категория инструменти се извършва по справедлива стойност, като промените се признават в друг всеобхватен доход. Справедливите стойности се определят въз основа на котирани цени на активен пазар, а когато няма такъв на база техники за оценяване, обикновено анализ на дисконтираните парични потоци.

Печалбите и загубите от тези финансови активи никога не се рекласифицират в печалбата или загубата. Дивидентите се признават в статия „финансови приходи“ в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, когато правото на плащане е установено. Капиталовите инструменти, определени по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, не подлежат на обезценка.

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

Дружеството оценява всички останали финансови активи, различни от тези, които са определени като оценявани по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, по справедлива стойност през печалбата и загубата.

В случай, че по този начин се елиминирала или намалява значително несъответствието в оценяването или признаването на даден финансов актив, което би произтекло от признаване на резултати и промени въз основа на различни бази, Дружеството може да приложи изключенията, съгласно МСФО 9 и при първоначално признаване да неотменимо да определи финансов актив, като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загуба, вкл. договори за доставка на нефинансова позиция. Такива финансови активи се представят в пояснителните бележки към финансовия отчет отделно от другите инструменти, за които задължително се прилага този подход на оценяване.

Отписване

Финансов актив (или, където е приложимо, част от финансов актив или част от група подобни финансови активи) се отписват в случаи когато договорните права върху паричните потоци от актива са изтекли или Дружеството е прехвърлило правата си за получаване на парични потоци от актива или е поело задължението да изплати изцяло получените парични потоци без съществено забавяне на трета страна по споразумение "прехвърляне".

При отписване на финансов актив в неговата цялост разликата между 1) балансовата стойност (измерена към датата на отписване) и 2) полученото възнаграждение (включително всеки нов актив, получен без новото поемане на нов пасив), се признават в печалбата или загубата.

Когато Дружеството е прехвърлило правата си за получаване на парични потоци от актив или е сключила споразумение за прехвърляне, то оценява дали и в каква степен са запазени рисковете и ползите от собствеността. Когато нито прехвърли, нито запази съществено всички рискове и ползи от актива, нито прехвърли контрола върху актива, Дружеството продължава да признава прехвърления актив до степента на продължаващото му участие. В този случай Дружеството признава свързан пасив. Прехвърленият актив и свързаният с него пасив се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Дружеството е запазило.

Обезценка на финансови активи

Дружеството признава провизии за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, като прилага подход, представен в таблицата по долу:

	Тип на финансовия актив	Категория по МСФО 9	Подход за обезценка
1	Краткосрочни търговски вземания	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход
2	Търговски вземания с компонент на финансиране	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
3	Краткосрочни вземания от свързани лица	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход
4	Вземания от свързани лица с компонент на финансиране	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
5	Вземания по предоставени заеми	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
6	Парични средства и еквиваленти	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
7	Други финансови, съдебни и присъдени вземания	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход

Очакваните кредитни загуби представляват вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби (т.е. сегашната стойност на всеки недостиг на пари) за очаквания срок на финансовия инструмент. Паричен дефицит е разликата между паричните потоци, дължими на Дружеството в съответствие с договора, и паричните потоци, които Дружеството очаква да получи. Тъй като очакваните кредитни загуби отчитат размера и сроковете на плащанията, очаквана кредитна загуба се признава дори ако Дружеството очаква активът да бъде изплатен изцяло, но по-късно от срока, в който се дължи плащането.

Обезценката и загубите по финансовите инструменти се разглеждат на три етапа – на първите два като очаквани кредитни загуби за загуби, които могат да възникнат в резултат на неизпълнение, а на третия като кредитна обезценка (загуба), вече въз основа на доказателства за потенциално или фактическо неизпълнение по инструментите.

Очакваните кредитни загуби за експозиции, за които не е налице значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване, се признават за кредитни загуби, които е възможно да възникнат в резултат на събития по неизпълнение през следващите 12 месеца. За кредитни експозиции, за които е налице значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване, се изисква корекция на загубата за очакваните кредитни загуби спрямо оставащия живот на експозицията, независимо от времето на неизпълнението (ОКЗ за целия срок на инструмента).

За търговските вземания и активите по договори, произтичащи от сделки в обхвата на МСФО 15, които не съдържат съществен компонент на финансиране Дружеството прилага опростен подход в съответствие с МСФО 9, като признава провизия за загуба от обезценка за очаквани кредитни загуби въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата. Дружеството прилага матрица, чрез която се изчисляват очакваните кредитни загуби по търговски вземания. Вземанията се категоризират по просрочие и се групират по вид и клиентски сегменти с различни модели на кредитни загуби.

За изходни данни относно търговските вземания, Дружеството използва натрупания си опит в областта на кредитните загуби по такива инструменти, за да оцени очакваните кредитни загуби. Ползваните исторически данни са за периоди от 3 до 5 години назад, групирани по вида и съответните модели на клиентски сегменти, и коригирани с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за съответната индустрия.

За парични средства в банки Дружеството признава обезценка за очаквани кредитни загуби като прилага стандартизирания подход, като за определяне на загубата от неизпълнение в параметрите на модела се използва кредитният рейтинг на финансовите институции, в които Дружеството е депозирало паричните си средства.

Към всяка отчетна дата Дружеството определя стойността на обезценката за всеки инструмент в размер, равен на очакваните загуби през целия живот, ако кредитният риск за този финансов инструмент се е увеличил значително от момента на първоначалното признаване.

В случай, че към отчетната дата, кредитният риск върху даден финансов инструмент не се е увеличил значително спрямо момента на първоначалното признаване, обезценката за този финансов инструмент е в размер равен на очакваните 12-месечни кредитни загуби.

Допълнителни оповестявания, свързани с обезценката на финансови активи, се съдържат и в следните бележки:

- Оповестявания на значими преценки и предположения Бележка 4.23
- Търговски и други вземания Бележка 22
- Вземания от свързани лица Бележка 24
- Парични средства Бележка 26
- Кредитен риск Бележка 37.2

4.16.2 Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценка

Дружеството признава в отчета за финансовото си състояние финансов пасив само когато стане страна по договорни клаузи на финансовия инструмент.

При първоначално им признаване финансовите пасиви се класифицират като: „финансови пасиви, оценявани впоследствие по амортизирана стойност“ (заеми и привлечени средства, търговски и други задължения) или като „финансови пасиви, оценявани по справедлива стойност през печалба или загубата“.

Първоначалното признаване става на датата на уреждане и се извършва по справедлива стойност плюс, в случай на финансови пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата разходи, директно относими към придобиването или издаването на финансовия пасив. Таксите за управление на получените заеми се разсрочват за периода на ползване на заемите, чрез използване на метода на ефективния лихвен процент и се включват в амортизираната стойност на заемите.

Финансовите пасиви на Дружеството включват банкови заеми, търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг.

Според срока им на погасяване финансовите пасиви се класифицират на дългосрочни и краткосрочни.

Последващо оценяване

Последващата оценка на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация, както е описано по-долу:

Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансовите пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, включват финансови пасиви, държани за търгуване, и финансови пасиви, определени при първоначалното им признаване по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансовите пасиви се класифицират като държани за търгуване, ако са направени с цел обратно изкупуване в близко бъдеще.

Печалбите или загубите от пасиви, държани за търгуване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Финансовите пасиви, определени при първоначалното им признаване по справедлива стойност в печалбата или загубата, се определят на първоначалната дата на признаване и само ако са изпълнени критериите в МСФО 9.

Дружеството не е определило финансови пасиви като отчитан по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност

Категория „финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност“ включва получени заеми, търговски задължения и други задължения, при които дружеството е станало страна по договор или споразумение и които следва да бъдат уредени в нетно парични средства. Тази категория е с най-съществен дял за финансовите инструменти на Дружеството и за него като цяло.

Получените заеми са временно привлечени средства срещу престация от български или чуждестранни банки и други финансови институции, търговски заеми и др.

Банковите заеми са взети с цел дългосрочно подпомагане на дейността на Дружеството. Те са отразени в отчета за финансовото състояние на Дружеството, нетно от разходите по получаването на заемите. Преки разходи по сделката се отнасят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на принципа на начислението, като се използва методът на ефективния лихвен процент, и се прибавят към преносната стойност на финансовия пасив до степента, в която те не се уреждат към края на периода, в който са възникнали.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва. Амортизираната стойност се изчислява, като се вземе предвид всяка отстъпка или премия при придобиването, също такси или разходи, които са неразделна част от ефективния лихвен процент. Разходите (изчислени чрез използването на метода на ефективната лихва) се включва като финансови разходи в отчета за печалбата или загубата и други всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“.

За финансовите пасиви, които се отчитат по амортизирана стойност, печалбата или загубата се признава в печалбата или загубата за периода, когато финансовият актив или финансовият пасив се отписва или обезценява и чрез процеса на амортизиране.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на едноличния акционер, се признават, когато дивидентите са одобрени на Общото събрание.

Отписване

Дружеството отписва финансов пасив само когато уреди (изпълни) задължението, изтече срокът на задължението или кредиторът се откаже от правата си.

Когато съществуващ финансов пасив е заменен от друг от същия заемодател при съществено различни условия или условията на съществуващо задължение са съществено променени, такава размяна или промяна се третира като отписване на първоначалното задължение и признаване на нов пасив. Разликата в съответните балансови стойности се признава в отчета за печалбата или загубата.

Разликата между балансовата стойност на финансовия пасив, уреден или прехвърлен на друга страна, и заплатеното за уреждането, включително пари и прехвърляне на непарични активи, се признава в печалби и загуби за периода.

Компенсирани на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират, а нетната сума се отчита в отчета за финансовото състояние, ако има действащо законно право да се компенсират признатите суми и Дружеството има намерение да се уреди на нетна основа, да се реализират активите и уреждат пасивите едновременно.

4.17 Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте бележка 4.23.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход (напр. преценка на земя) или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.18 Нетекущи активи и пасиви, класифицирани като държани за продажба и преустановени дейности

Когато Дружеството възнамерява да продаде нетекущ актив или група активи (група за освобождаване) и ако продажбата е много вероятно да бъде осъществена в 12-месечен срок, активът или групата за освобождаване се класифицират като държани за продажба и се представят отделно в отчета за финансовото състояние.

Пасивите се класифицират като държани за продажба и се представят като такива в отчета за финансовото състояние, само ако са директно свързани с групата за освобождаване.

Активи, класифицирани като държани за продажба, се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност непосредствено след тяхното определяне като държани за продажба и тяхната справедлива стойност, намалена с разходите по продажбата им. Някои активи, държани за продажба, като финансови активи или активи по отсрочени данъци, продължават да се оценяват в съответствие със счетоводната политика относно тези активи на Дружеството. Активите, класифицирани като държани за продажба, не подлежат на амортизация след тяхното класифициране като държани за продажба.

Преустановената дейност е компонент на дружеството, който или е освободен, или е класифициран като държан за продажба или разпределение към собственика, и:

- представлява определен вид основна дейност или обхваща дейности от определена географска област;
- е част от отделен съгласуван план за продажба на даден вид основна дейност или на дейности от определена географска област; или
- представлява дъщерно предприятие, придобито с цел последваща продажба.

Печалбата или загубата от преустановени дейности, както и компонентите на печалбата или загубата от предходни периоди, са представени като една сума в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Оповестяването на преустановените дейности от предходната година е свързано с всички дейности, които са били преустановени към датата на финансовия отчет за последния представен период. В случай че дейности, които са били представени като преустановени в предходен период, бъдат подновени през текущата година, съответните оповестявания за предходния период следва да бъдат променени.

4.19 Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Регистрираният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Преоценъчният резерв включва преценки на имоти, машини и съоръжения и е представен в отчета за финансово състояние нетно от данъци.

Другите резерви включват общи резерви и допълнителни резерви.

Задълженията за плащане на дивиденди на едноличния акционер са включени на ред „Задължения към свързани лица“ в отчета за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от общото събрание преди края на отчетния период.

Всяки транзакции със собствениците на Дружеството са представени отделно в отчета за собствения капитал.

4.20 Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми за уреждане в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналот е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, за периода, в който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки).

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Към датата на всеки финансов отчет Дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за сумите за самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Други задължения“ по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да плати.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Дружеството дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани доходи и по планове с дефинирани вноски.

Планове с дефинирани вноски

Планове с дефинирани вноски са пенсионни планове, по които Дружеството внася фиксирани вноски в държавни фондове.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд „Пенсии“, Допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд „Общо заболяване и майчинство“ (ОЗМ), фонд „Безработица“, фонд „Трудова злополука и професионална болест“ (ТЗПБ) и здравно осигуряване (ЗО).

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от Дружеството в качеството ѝ на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фондове, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Дължимите от Дружеството вноски по плановете с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за печалбата или загубата, освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив и като текущо задължение.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно българското трудово законодателство и Колективния трудов договор (КТД) при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение, както следва:

- брутното му трудово възнаграждение за 2 месеца;
- брутното му трудово възнаграждение за 6 месеца – ако е работил в структурите на енергетиката през последните 10 години от трудовия си стаж.

Дружеството дължи допълнително обезщетение за продължителен трудов стаж в структурите на енергетиката:

- брутното му трудово възнаграждение за 2 месеца – ако е работил в структурите на енергетиката над 10 години;
- брутното му трудово възнаграждение за 3 месеца – ако е работил в структурите на енергетиката над 20 години.

- брутното му трудово възнаграждение за 4 месеца – ако е работил в структурите на енергетиката над 25 години. Планаът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран. Задължението, признато в отчета за финансовото състояние относно плановете с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи към края на отчетния период.

Ръководството на Дружеството оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим актюер. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очаквана промяна на разходите за медицинско обслужване и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на дългосрочни ДЦК.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход.

Разходите за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“. Разходите за трудов стаж са включени в „Разходи за персонала“.

4.21 Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база на най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи. Те са описани заедно с условните задължения на Дружеството в бележка 38.

Провизия за разходи за опазване на околната среда

Към датата на финансовия отчет е признана провизия за разходи за опазване на околната среда, отнасяща се до разходи, които се очаква да бъдат извършени във връзка с обезвреждане на луминисцентни и други съдържащи живак лампи, обезвреждане и рециклиране на акумулаторни батерии, обезвреждане, рециклиране и подмяна на кондензаторни батерии, съдържащи ПХБ с нови и утилизация на белилната пръст, използвана в базата за регенерация на масла.

Провизия за разходи за въглеродни емисии

Към датата на финансовия отчет Дружеството признава провизия за разходите за въглеродни емисии, съгласно условията на дългосрочните договори с централите „Ей и Ес 3С Марица Изток 1“ ЕООД и „КонтурГлобал Марица Изток 3“ АД.

4.22 Финансирания (правителствени дарения и отсрочени финансирания)

Правителствените дарения и отсрочените финансирания се признават, когато съществува разумна сигурност, че дарението/ финансирането ще бъде получено и че всички свързани с него условия ще бъдат изпълнени. Когато дарението/ финансирането е свързано с разходна позиция, то се признава като приход за периодите,

необходими за съпоставяне на дарението/ финансирането на систематична база с разходите, които то е предвидено да компенсира. Когато дарението/ финансирането е свързано с актив, то се представя като отсрочено финансиране (приход за бъдещ период) и се включва в доходите на равни суми за очаквания срок на полезен живот на свързания с него актив.

Когато Дружеството получава непарични правителствени дарения, дарението и актива се отчитат по номинална стойност, като дарението/ финансирането се признава като приход в отчета за печалбата или загубата и другият всеобхватен доход на равни части всяка година, за срока на полезния живот на актива.

Ползата на правителствен заем с лихва под пазарния процент се третира като безвъзмездни средства, предоставени от държавата. Заемът се признава и оценява съгласно МСФО 9 Финансови инструменти: признаване и оценяване. Ползата от лихвата под пазарния процент се оценява като разликата между началната балансова стойност на заема, определена съгласно МСФО 9 и получените постъпления. При отчитане на ползата предприятието взема предвид условията и задълженията, които са били или трябва да бъдат изпълнени при определяне на разходите, които е предназначена да компенсира ползата от заема.

4.23 Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика и несигурност на счетоводните приблизителни оценки

Изготвянето на финансовия отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви, и оповестяването на условни пасиви към датата на баланса, както и върху отчетените приходи и разходи за периода. Несигурностите, свързани с направените предположения и приблизителни оценки биха могли да доведат до фактически резултати, които да изискват съществени корекции в балансовите стойности на съответните активи или пасиви в следващи отчетни периоди.

Значими преценки

При прилагането на възприетите счетоводни политики, ръководството на Дружеството е направило следните преценки, които имат най-съществен ефект върху сумите, признати във финансовия отчет:

Активи с право на ползване и пасиви по лизингови договори

Ръководството прави приблизителни оценки базирани на преценките му относно установяване на елементи на лизинг в договорите, вероятните срокове на лизинговите договори, опциите за удължаване и прекратяване, определяне на диференциален лихвен процент и др. при признаване на „активи с право на ползване” и пасиви по лизингови договори. Тези оценки оказват влияние върху отчетните приходи, разходи, активи и пасиви по лизингови договори и съответстващите оповестявания.

В резултат на несигурността по отношение на тези предположения и приблизителни оценки, е възможно да възникнат промени в балансовата стойност на активи с право на ползване, пасиви по лизингови договори и отчетените разходи и приходи в резултат на промени от преоценки или изменения в лизинговите договори

Дългосрочни договори за изкупуване на електроенергия

Дружеството е сключило дългосрочни договори за изкупуване на електроенергия със следните контрагенти, опериращи топлоелектроцентрали в Маришкия басейн – Ей и Ес-3С Марица Изток 1 ЕООД (за 15 години) и КонтурГлобал Марица Изток 3 АД (за 15 години). Въз основа на сключените дългосрочни споразумения Дружеството има право да заявява количества електроенергия, които всяка една от топлоелектроцентралите да произведе за определен период от време на база инсталираните производствени мощности, като НЕК ЕАД е задължен да изкупува минималните договорени количества произведена електроенергия. Също така изкупува и разполагаемост, която е годишно договорена. При нужда Дружеството има възможност да заявява по-големи количества електроенергия от минимално договорените.

Ръководството счита, че тъй като всички съществени рискове и изгоди от използването упоменатите топлоелектроцентрали не се поемат от Дружеството, не попадат в обхвата на МСФО 16. Допълнителна информация за дългосрочните споразумения за закупуване на електрическа енергия е представена в бележка 38.

Резултатът от направения преглед и анализ на дългосрочните договори за изкупуване на електроенергия е представен в раздел 3.2. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2019 г., МСФО 16 „Лизинг”.

Приходи от договори с клиенти

При признаване на приходите по договори с клиенти ръководството прави различни преценки, приблизителни оценки и предположения, които оказват влияние върху отчетените приходи, разходи, активи и пасиви по

договори. Ключовите преценки и предположения, които оказват съществено влияние върху размера и срока за признаване на приходите от договори с клиенти са оповестени бележка 4.6 Приходи, Задължения за изпълнение и подход за признаване на основни видове приходи по договори с клиенти.

Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

Основните предположения, които са свързани с бъдещи и други основни източници на несигурност в приблизителните оценки към датата на финансовия отчет, и за които съществува значителен риск да доведат до съществени корекции в балансовите стойности на активите и пасивите през следващия отчетен период, са посочени по-долу:

Провизии

Дружеството признава провизия за опазване на околната среда и провизия за въглеродни емисии. Определянето на провизиите изисква ръководството да направи преценка относно очакваните разходи, необходими за покриване на съответните задължения на Дружеството и времевия период. Към 31 декември 2019 г., най-добрата преценка за необходимите провизии е в размер на 3,363 хил. лв. (2018 г.: 79,059 хил. лв.). Допълнителна информация е представена в бележка 34.

Доходи на персонала при пенсиониране

Задължението за доходи на персонала при пенсиониране се определя чрез актюерска оценка. Тази оценка изисква да бъдат направени предположения за нормата на дисконтиране, бъдещото нарастване на заплатите, текучеството на персонала и нивата на смъртност. Поради дългосрочния характер на доходите на персонала при пенсиониране, тези предположения са обект на значителна несигурност. Към 31 декември 2019 г. задължението на Дружеството за доходи на персонала при пенсиониране признато в отчета за финансовото състояние е в размер на 13,294 хил. лв. (2018: 11,257 хил. лв.). Допълнителна информация за доходите на персонала при пенсиониране е представена в бележка 33.

Полезен живот на имоти, машини и съоръжения, и нематериални активи

Финансовото отчитане на имотите, машините и съоръженията, и нематериалните активи включва използването на приблизителни оценки за техните очаквани полезни животи и остатъчни стойности, които се базират на преценки от страна на ръководството на Дружеството. Информация за полезния живот на имоти, машини и съоръжения е представена в бележка 4.10, а на нематериалните активи – в бележка 4.9.

Признаване и оценка за очаквани кредитни загуби на дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

Подход за обезценка на парични средства в банки

Паричните средства и паричните еквиваленти са най-високо ликвидните финансови инструменти. Те не са носители на сетълмент риск, а ликвидният риск, който носят и е ограничен до техническата възможност дадено разпореждане с тях да не бъде изпълнено. Паричните средства, депозирани в банки, обаче са носители на кредитен риск от контрагента (риск от неизпълнение). Рискът от контрагента представлява вероятността насрещната страна по финансова сделка да не изпълни своите договорни задължения. Дружеството прилага стандартизиран подход за изчисление на очакваните кредитни загуби на паричните средства в банки, като за определяне на загубата от неизпълнение в параметрите на модела се използва кредитният рейтинг на финансовите институции, в които Дружеството е депозирало паричните си средства. Към 31 декември 2019 г. най-добрата преценка на ръководството за очакваните кредитни загуби на парични средства в банки възлиза на 38 хил. лв. (31 декември 2018 г. 32 хил.лв.), Бележка 26

Подход за обезценка на краткосрочни търговски и други вземания и вземания от свързани лица

Дружеството прилага опростен подход за изчисляване на очакваните кредитни загуби за търговски вземания, които не съдържат елемент на финансиране.

За целите на определяне на очакваните кредитни загуби се извършва моделиране на ниво индустрия на клиента. Моделирането представлява присъщото извеждане на финансовия риск, който клиентите носят на дружествата в Дружеството.

Очакваните кредитни загуби се изчисляват за всяко единично вземане (фактура, лихвен лист и др.), задължаващо контрагент, коригирано на база дните просрочие и стандартния цикъл на плащане от страна на контрагента. Среден брой дни забава по клиент се определя на база историческа информация за периода на покриване на вземанията от страна на клиентите. Ретроспективният преглед се извършва за период от 3 до 5 години.

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

За целите на изчисляване на очакваните кредитни загуби, за финансови активи, възникнали по договори с контрагенти от индустрия „Енергия“, Дружеството е определило наличието на допълнителен риск. Поради това, търговски вземания, възникнали от контрагенти в горепосочената индустрия се считат за такива с по-висок риск.

Допълнителният риск се идентифицира на база исторически опит за събираемостта на вземанията на Дружеството с контрагенти от тази индустрия, включително и влошено финансово състояние, ликвидни проблеми и други затруднения най-вече за търговци на електрическа енергия.

Така идентифицираните рискови фактори се считат за индикация за възможно нарастване на кредитния риск. Количественият ефект на нарастване на кредитния риск към контрагенти от индустрия „Енергия“ се определя посредством обособяване на допълнителна индустрия – „Енергия – висок риск“, при която е добавен компонентът „специфичен риск“, който участва при определянето на дисконтовия процент, използван за изчисляване на размера на обезценката. Оценката на съотношението между наблюдаваните исторически данни за неизпълнение, прогнозните икономически условия, определяне на риска по индустрии и размера на очакваните кредитни загуби е значителна преценка. Информация за обезценките за очаквани кредитни загуби на Дружеството е представена в бележка 22, 23, 24

Подход за обезценка на предоставени кредити, търговски вземания и вземания от свързани лица с елемент на финансиране

Дружеството прилага индивидуален подход за обезценка на вземания с елемент на финансиране и предоставени кредити. Моделът за обезценка се базира на договорените в условията на финансовия инструмент парични потоци, както и допусканията и преценките за очаквани парични потоци и реализируемостта на финансовия актив, възприети от ръководствата при изготвянето на финансовите отчети.

Очакваните кредитни загуби представляват вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби (т.е. сегашната стойност на всеки недостиг на пари) за очаквания срок на финансовия инструмент. Паричен дефицит е разликата между паричните потоци, дължими на Дружеството в съответствие с договора, и паричните потоци, които Дружеството очаква да получи. Тъй като очакваните кредитни загуби отчитат размера и сроковете на плащанията, очаквана кредитна загуба се признава дори ако Дружеството очаква активът да бъде изплатен изцяло, но по-късно от срока, в който се дължи плащането.

В зависимост от характеристиките на актива и контрагента е възможно очакваните бъдещи парични потоци от актива съществено да се различават от договорените такива. Това би довело и до наличието на съществени равнища на очакваните кредитни загуби от актива.

Преразглеждане на очакваните бъдещи парични потоци по всеки конкретен актив се извършва към всяка отчетна дата.

В случай на наличие на финансово обезпечение се взема предвид вероятността за неизпълнение, изведена от кредитния рейтинг на съответната финансова институция (на база на Average Cumulative Issuer-Weighted Global Default Rates¹, съставен и публикуван от Moody's) или от изпълнението на капиталовите изисквания (като в случай на финансова застраховка се прилагат очакваните коефициенти за неизпълнение, определени от Рамка на Платежоспособност).

През 2019 г. Дружеството е извършило преглед на методологията и предположенията, използвани за приблизителна оценка на очакваните кредитни загуби през предходния отчетен период, за да намали разликите между приблизителните оценки и фактическите кредитни загуби. Във връзка с прегледа, Дружеството е променило своя модел за обезценка при изчисление на очаквани кредитни загуби на дългосрочни търговски и други вземания и вземания от свързани лица с финансов компонент.

Подход за обезценка на съдебни и присъдени вземания

В случаите в които Дружеството е предприело съдебни действия за удовлетворяване на своите вземания, то същите се класифицират като Съдебни вземания. Този тип вземания се характеризират с пълно неизпълнение – т.е. нежелание или невъзможност на клиента да уреди своето задължение. Поради тази причина, независимо от наличието на решения на съдебните органи и стартираните изпълнителни процедури, събираемостта на тези вземания и респ. очакваните бъдещи входящи парични потоци са ниски, а вероятността от неизпълнение вече е настъпила спрямо първоначалния актив, т.е. е равна на 100%.

Очакваните кредитни загуби представляват сумата на очакваните кредитни загуби за всяко съдебно и присъдено вземане, основана на историческата събираемост на този клас активи. Допълнителна информация също е предоставена в бележка 22

¹ Exhibit 36 - Average Cumulative Issuer-Weighted Global Default Rates By Alphanumeric Rating, 1998-2017, Source: Moody's Annual Default Study and Recover Rates 1920-2018 and 1926-2017 Excel Data

Обезценка на материални запаси

Дружеството признава обезценка на обездвижени и залежали материални запаси до тяхната нетна реализируема стойност. Ръководството оценява годишно адекватността на тази обезценка и себестойността на материалните запаси се намалява до тяхната очаквана нетна реализируема стойност. Към 31 декември 2019 г., най-добрата преценка за необходимата обезценка на материалните запаси е в размер на 19 хил. лв. (2018 г.: 19 хил. лв.). Допълнителна информация е представена в бележка 21.

Справедлива стойност на имоти, машини и съоръжения

Дружеството отчита последващо основни групи имоти, машини и съоръжения по преоценена стойност, като използва доклади на независими външни оценители и вътрешни специалисти за определяне на справедливата им стойност. Подробна информация относно преоценката, използваните оценителски методи, допускания, и преценки при определяне на справедливата стойност е представена в бележка 17 „Имоти, машини и съоръжения“.

Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Дружеството определя справедливата стойност на финансовите инструменти на база на наличната пазарна информация, или ако няма такава - чрез подходящи модели за оценка. Справедливата стойност на финансовите инструменти, които се търгуват активно на организирани финансови пазари, се определя на база на котираните цени „купува“ в края на последния работен ден на отчетния период. Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на активен пазар. При прилагане на техники за оценяване, ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период. Ръководството счита, че справедливите стойности на финансовите инструменти, включващи пари и парични еквиваленти, търговски и други вземания, предоставени и получени заеми, търговски и други задължения и други финансови активи, не се отличават от техните балансови стойности, особено ако те са с краткосрочен характер или приложимите ликвидни проценти се променят според пазарните условия.

4.24 Значими събития и сделки през периода

Промени в регулаторната рамка и законодателството до 31 декември 2019 г.

На 8 май 2018 и на 21 май 2019 г се извършиха промени в Закона за енергетика, касаещи дейността на НЕК ЕАД, като тяхното действие беше съответно от 01 юли 2018 и 01 юли 2019 г. и са следните:

Електроенергийния системен оператор и електроразпределителните дружества закупуват електроенергията за технологичните разходи по пренос и разпределение чрез платформата за покупко-продажба на електрическа енергия на организиран борсов пазар. До 30.06.2018 г. електроенергията за загуби за ЕСО и ЕРД се осигуряваше от обществения доставчик по регулирани цени;

НЕК остава единствен купувач, само във връзка с производители от ВЕИ и ВЕКП с преференциални цени с инсталирани мощности по-малка от 1 МВт, дългосрочните договори с ТЕЦ Ей И Ес Марица изток 1 и ТЕЦ КонтурГлобал Марица изток 3, както и от централи с определена разполагаемост за регулирания пазар от КЕВР;

Производителите на електроенергия с инсталирани мощности 1 МВт и над 1 МВт от ВЕИ и ВЕКП с преференциални цени съгласно измененията в ЗЕ и ценовото решение на КЕВР от 01.07.2019 г. продават електроенергията си на свободен пазар/БНЕБ/, като за разликата в цените ще подават заявления за компенсиране от Фонд СЕС. За производителите от ВЕИ е допуснат отлагателен период до 30.09.2019 г. За този период страна по договорите остават Крайните снабдителите и Обществения доставчик, като за разликата между покупните и продажните цени НЕК ЕАД подаваха заявление към Фонда за компенсиране на разходите;

От 01.07.2018 г. администратор на процеса по цена за задължение към обществото става Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ (Фонд СЕС).

Фонд СЕС става съществен участник в дейността на електроенергийната система на страната, като ще компенсира направени разходи производителите от ВЕИ и ВЕКП, НЕК ЕАД и бенефициери по Наредба No Е-РД-04-06/28.09.2016 г. за намаляване на тежестта, свързана с разходите за енергия от възобновяеми източници. За

изпълняване на тези цели фондът ще формира приходната част от продажба на въглеродни емисии от държавата, приходи от вноса 5% на производителите на електроенергия и от внос, вноски в размер 5% от приходите на оператора на електропреносната мрежа за достъп и пренос на електрическа енергия, вноски в размер 5% от приходите на операторите на газопреносни мрежи за достъп и пренос на природен газ, вноски в размер 5% от приходите на операторите на съоръжения за съхранение на природен газ за достъп и съхранение на природен газ както и от цена за задължение към обществото. За да бъде обезпечено нормално функциониране на дейността на фонда, търговците и производителите трябва да осигурят банкови гаранции или депозити.

Комисията за енергийно и водно регулиране има допълнителни права да събира данни, които позволяват ефективното наблюдение и разследване на задълженията по REMIT регулациите.

От 01 юли 2019 г. НЕК ЕАД в качеството си на производител на електроенергия от ВЕЦ заплаща цена достъп към ВСО ЕАД. Електроцентралите с дългосрочни договори ТЕЦ Ей И Ес Марица изток 1 и ТЕЦ КонтурГлобал Марица изток 3 също заплащат цена достъп в сила от 01.07.2019 г. съгласно решението на КЕВР.

Преходът към свободният пазар на двете дружества с дългосрочни договори (ТЕЦ Ей И Ес Марица изток 1 и ТЕЦ КонтурГлобал Марица изток 3) зависят от развитието на съдебния процес с Европейската комисия, така че те ще бъдат третираны отделно. Досега Българското правителство публично е оповестило подкрепата си и желанието за ускоряване на процеса.

5 Приходи от продажби

	2019 г.	2018 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.
<i>Приходи от продажби на електрическа енергия</i>		
Продажби на крайни снабдители и електроразпределителни дружества	1,182,199	1,364,981
Приходи от продажби на свободния пазар и от износ	165,320	300,251
Продажби на балансираща електрическа енергия	63,000	72,684
Продажби от доставчик от последна инстанция на клиенти средно и високо напрежение	18,265	11,076
Продажби на оператор на преносна мрежа – високо напрежение	-	31,274
Приходи ел.енергия чл.73 ал.1 т.1 от ПТЕЕ	8,389	14,672
	1,437,173	1,794,938
<i>Приходи от други продажби</i>		
Приходи от цена за задължение към обществото	-	318,137
Приходи от продажби на резерв и системни услуги	16,541	17,812
Приходи от услуга „водоподаване“	4,975	4,917
Приходи от добавка към цена пренос за зелена енергия	(36)	-
Приходи от добавка към цена пренос за ВЕКП	(12)	-
Приходи от пренос за невъзстановяеми разходи	(11)	-
Приходи от услуга – координатор на специална балансираща група	42	118
	21,499	340,984
Общо приходи от продажби	1,458,672	2,135,922

6 Други приходи/ доходи от дейността

В други приходи / доходи от дейността Дружеството включва приходи по договори с клиенти, които не са свързани с основната дейност и са инцидентни, също така приходи и доходи, които се оценяват по други стандарти.

	2019 г. ‘000 лв.	2018 г. ‘000 лв.
Други приходи по договори с клиенти, в т.ч.		
<i>Приходи от продажба на текущи активи</i>	39	48
<i>Приходи от продажба на стоки и краткотрайни активи</i>	1,514	1,414
<i>Приходи от продажби на услуги почивни бази</i>	1,120	1,158
<i>Приходи от продажба на такси и услуги</i>	378	418
	3,051	3,038
Други приходи/ доходи, в т.ч.		
<i>Приходи от неустойки за забавени плащания от клиенти</i>	1,597	3,612
<i>Приходи от финансиране (Бележка 29)</i>	572	562
<i>Приходи от неустойки по договори</i>	4,400	1,157
<i>Приходи от застрахователни обезщетения</i>	114	171
<i>Приходи от наеми</i>	97	88
<i>Приходи от излишъци на активи</i>	14	29
<i>Приходи от ликвидация на активи</i>	2	-
<i>Нетна печалба от продажба на имоти, машини и съоръжения</i>	53	278
<i>Приходи от отписани задължения</i>	1,042	23
<i>Други приходи</i>	3,325	435
	11,216	6,355
	14,267	9,393

7 Приходи от договори с клиенти

7.1. Сегментна информация за приходите по договори с клиенти

Основните групи приходи по договори с клиенти включват:

	2019 г. ‘000 лв.	2018 г. ‘000 лв.
Приходи от договори с клиенти, свързани с продажба на електрическа енергия	1,453,697	2,131,005
Приходи от договори с клиенти, свързани с предоставяне на услуги	5,353	5,335
Приходи от продажба на стоки и краткотрайни активи	1,553	1,462
Приходи от продажби на услуги почивни бази	1,120	1,158
Общо приходи по договори с клиенти	1,461,723	2,138,960

7.2. Географски пазари

	2019 г. ‘000 лв.	2018 г. ‘000 лв.
Вътрешен пазар	1,461,723	2,138,960
	1,461,723	2,138,960

7.3. Момент във времето за признаване на приходите

	2019 г.	2018 г.
Продукти и услуги, които се преквърлят с течение на времето	'000 лв. 1,459,050	'000 лв. 2,136,340
Продукти, които се преквърлят в определен момент	2,673	2,620
	1,461,723	2,138,960

Следващата таблица предоставя информация за прилаганата от Дружеството счетоводна политика за признаване на приходите и времето на удовлетворяване на задължения за изпълнение на договорите с клиенти по МСФО 15.

Вид на продукта/услугата	Естество и време на удовлетворяване на задълженията за изпълнение, включително съществени условия за плащане	Признаване на приходи по МСФО 15
Договори за продажба на електрическа енергия	Клиентите получават контрол когато електрическата енергия се достави, което става след регистрацията на графици от Дружеството и клиента. Фактурите са платими обикновено в срок от 30 дни.	Приходите от продажбата на електрическа енергия се признават, с течение на времето. Приходите от продажби се признават при всяко преквърляне на контрол върху електроенергията, когато тя се доставя на купувача и няма останали неизпълнени задължения, на базата на показанията на електромерите за консумирана в размер, който отразява възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право по договор
Приходи от услуги	Контролът се преквърля, когато услугата е извършена. Вземането е дължимо незабавно.	Дружеството преквърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Ако към края на отчетния период услугата по договора не е изцяло извършена приходите се признават въз основа на действителната услуга, предоставена до края на отчетния период, като пропорционална част от общите услуги, които трябва да бъдат предоставени.
Приходи от продажби на услуги почивни бази	Контролът се преквърля, когато услугата е извършена. Вземането е дължимо незабавно.	Приходите от предоставяне на услуги, свързани с предоставяне на нощувки в почивните бази на Дружеството, се признават в счетоводния период, през който са реализирани нощувките.
Приходи от продажби на краткотрайни активи	Доставката възниква, когато активите са били изпратени на клиента, рисковете от потенциални загуби са преквърлени на купувача и или той е приел активите в съответствие с договора за продажба. Обичайният срок за плащане е до 30 след доставката.	Приходите от продажби на краткотрайни активи се признават в момента, в който е преквърлен контрола върху продаваните активи.

7.4. Салда по договори с клиенти

	31 декември '2019	31 декември '2018
	'000 лв.	'000 лв.
Търговски вземания клиенти (бележка 22)	117,624	132,650
Търговски вземания свързани лица (бележка 24)	31,636	21,571
Пасиви по договори	(15)	(513)
	149,245	153,708

Търговските вземания не са лихвоносни и обичайният кредитен срок е до 30 дни.

Търговски вземания, които са лихвоносни, са с обща брутна балансова стойност в размер на 17,306 хил.лв., в т.ч. с кредитен срок над 1 година 4,800 хил.лв.

8 Приходи от Фонд Сигурност на енергийната система (Фонд СЕС)

С измененията в Закон за енергетиката (ЗЕ), ДВ, бр. 56 от 2015 г., се създаде Фонд "Сигурност на електроенергийната система", който е юридическо лице със седалище София. Разпоредбите, с които се регламентира дейността на фонда са разписани в чл.36б до чл.36к на Закон за енергетиката.

Една от целите на фонда е управление на средствата за покриване на разходите, извършени от Обществения доставчик, произтичащи от задълженията му по изкупуване на електрическа енергия от производители присъединени към електропреносната мрежа, по договори за дългосрочно изкупуване на разполагаемост и електрическа енергия, както и тази, произведена от възобновяеми източници, от високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия и количеството електрическа енергия от производители, ползващи местни първични енергийни източници (на гориво), до 15 на сто от цялата първична енергия, необходима за производството на електрическа енергия. Други разходи на Обществения доставчик, които могат да бъдат покрити от Фонда, са такива определени с решение на комисията, включително за минали регулаторни периоди. Плащането към обществения доставчик за покриване на разходите със средства от фонда се извършва ежемесечно.

За ценовия период от 1 юли 2018 г. до 30 юни 2019 г. разходите на обществения доставчик, които се покриват от фонда, съгласно решение № Ц-11 от 1 юли 2018 г. на КЕВР са оценени общо на 1 258 346 хил.лв. и включват компенсация на разходи на обществения доставчик от Методиката за зелена енергия от 2012 г. за периода 01.07.2012-31.07.2013 г. 79 530 хил. лв., компенсация на обществения доставчик във връзка с Наредбата за намаляване на тежестта, свързана с разходите за енергия от възобновяеми източници – 4 491 хил. лв., компенсация на обществения доставчик за дължимата вноска по чл. 36е от ЗЕ от производителите със сключени дългосрочни договори за изкупуване на енергия – 54 542 хил. лв., и от цената за задължения към обществото за компенсиране на разходи между прогнозната пазарна цена и преференциалните цени по дългосрочни договори – 548 317 хил.лв, ВЕИ – 556 679 хил.лв (в т.ч. до 4 МВт инсталирана мощност – 380 649 хил.лв. и над 4 МВт – 176 030 хил.лв) и ВЕКП до 4 МВт инсталирана мощност – 14 787 хил.лв. или общо 1 119 783 хил. лв.

За ценовия период от 1 юли 2019 г. до 30 юни 2020 г. разходите на обществения доставчик, които се покриват от фонда, съгласно решение № Ц-19 от 1 юли 2019 г. на КЕВР са оценени общо на 1 300 067 хил.лв. и включват компенсация на разходи за предходен период в размер на 356 487 хил.лв. От цената за задължения към обществото за настоящия период се компенсират разходи между прогнозната пазарна цена и преференциалните цени по дългосрочни договори – 701 657 хил.лв, и 91 842 хил.лв за цена достъп на производители и дължима вноска по чл.36е от ЗЕ, ВЕИ –83 286 хил.лв (до 1 МВт инсталирана мощност) и ВЕКП до 1 МВт инсталирана мощност – 1 578 хил.лв. или общо 878 363 хил. лв. Също така се компенсират и 65 217 хил.лв на ТЕЦ Марица изток 2 през обществения доставчик.

По своята същност предоставените от Фонд СЕС средства, представляват безвъзмездни средства, предоставени от държавата, попадащи в обхвата на МСС 20 „Счетоводно отчитане на безвъзмездни средства, предоставени от държавата и оповестяване на държавна помощ“. Предоставените от Фонд СЕС средства се признават в печалбата или загубата на системна база (месечно) през периодите, през които предприятието признава като разход съответните разходи, които безвъзмездните средства са предназначени да компенсират до изчерпването на бюджета на фонда. В процеса на предявяване на исканията за компенсации, ако разходите на Дружеството надхвърлят регламентираните в ценовото решение на КЕВР за регулаторния период, дори да отговарят на условието за възстановяване, превишението следва да се признава като приход от финансиране след получаване на паричните средства. Това се дължи на факта, че не може да бъде определен моментът на тяхното възстановяване поради изчерпване на бюджета за компенсации на Фонда.

За периода от 1 януари 2019 г. до 31 декември 2019 г. на НЕК ЕАД са признати приходи за компенсиране разходите на обществения доставчик в размер на 1,308,267 хил.лв. (2018 г.: 1,037,075 хил. лв.), оповестени в Бележка 23 Вземания от Фонд Сигурност на електроенергийната система.

9 Разходи за електрическа енергия

	2019 г.	2018 г.
	'000 лв.	'000 лв.
Електрическа енергия от ТЕЦ	1,853,147	1,410,307
Електрическа енергия от АЕЦ „Козлодуй“	131,691	130,868
Електрическа енергия от възобновяеми източници, средно и високо напрежение	431,286	1,067,098
Електрическа енергия от централи с комбинирано производство, средно и високо напрежение	30,187	181,944
Електрическа енергия от заводски централи	5,873	38,752
Електрическа енергия за балансиращ пазар	10,618	34,442
Електрическа енергия чл.73, ал.1, т.1 от ПТТЕ	5,117	20,104
Други доставчици на ЕЕ	13,839	1,437
	2,481,758	2,884,952

10 Разходи за материали

	2019 г.	2018 г.
	'000 лв.	'000 лв.
Разходи за електроенергия	1,355	1,308
Разходи за течни горива	1,143	1,244
Разходи за хранителни продукти	772	754
Разходи за материали за придобиване на машини и съоръжения по стопански начин	668	361
Разходи за работно облекло	143	17
Разходи за резервни части	420	456
Разходи за смазочни материали	75	92
Разходи за инструменти и инвентар	288	153
Разходи за други материали	1,420	1,563
	6,284	5,948

11 Разходи за външни услуги

	2019 г.	2018 г.
	'000 лв.	'000 лв.
Разходи за застраховки	19,222	19,746
Разходи за охрана	9,811	9,025
Разходи за данъци и такси	3,908	6,012
Разходи за системни услуги	2,224	74
Разходи за ремонт на машини и съоръжения чрез възлагане	1,049	1,010
Разходи за услуга водоподаване	1,215	1,215
Разходи за управленски услуги – БЕХ ЕАД	102	122
Разходи за такси и услуги борсов пазар на ЕЕ	489	581
Разходи за други външни услуги	2,392	2,461
	40,412	40,246

12 Начислена/ (възстановена) обезценка на финансови активи

	2019 г.	2018 г.
	'000 лв.	'000 лв.
Вземания от клиенти	(89)	29,143
Съдебни и присъдени вземания	137	1,418
Търговски вземания от свързани лица и ФСЕС	-	(371)
Други вземания	(555)	2
Парични средства и краткосрочни депозити	7	6
Обезценка на инвестиции в съвместно контролирани предприятия	-	1,467
Начислена/ (възстановена) обезценка на финансови активи	(500)	31,665

Обезценката на инвестициите в съвместно контролирани предприятие е оповестена в бележка 19 „Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия“

13 Разходи за персонала

	2019 г.	2018 г.
	'000 лв.	'000 лв.
Заплати и възнаграждения	50,591	46,902
Осигуряване „Социални надбавки и помощи“	15,738	14,842
Осигуровки фонд „Пенсии“	6,440	5,806
Други задължителни осигуровки за фондовете на ДОО	2,777	2,402
Здравни осигуровки	2,936	2,609
Начисления за обезщетение при пенсиониране (Бележка 33)	853	775
Други осигуровки и надбавки	4,194	3,846
	83,529	77,182

14 Други разходи и суми с корективен характер

	2019 г.	2018 г.
	'000 лв.	'000 лв.
Разходи за глоби и неустойки	4,141	6,416
Разходи за местни данъци и такси	1,258	1,232
Разходи за данъци върху разходите	666	633
Разходи за командировки	566	560
Разходи за обучение и квалификация	65	89
Разходи за дарения	-	2
Брак на материални запаси и имоти, машини и съоръжения	-	4
Други	8,970	10,733
	15,666	19,669

Други разходи включват основно разходи по съдебни дела в размер на 7,795 хил. лв. (2018 г.: 8,259 хил.лв.)

Суми с корективен характер

	2019 г.	2018 г.
	'000 лв.	'000 лв.
Промени в наличности на материали собствено производство	271	270
Отчетна стойност на продадени текущи активи	(401)	(361)
Коректив за разходи за придобиване на имоти машини и съоръжения	1,127	741
	997	650

15 Финансови разходи

	2019 г. ‘000 лв.	2018 г. ‘000 лв.
Разходи за лихви по кредити, отчитани по амортизирана стойност	(131,535)	(126,538)
Разходи от дисконт на задължения отчитани по амортизирана стойност	(1,131)	(958)
Общ лихвен разход (изчислени чрез използването на метода на ефективната лихва) за финансови пасиви, които не са оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	(132,666)	(127,496)
Разходи за лихви по доходи на персонала при пенсиониране (Бележка 33)	(121)	(152)
Нетна загуба от курсови разлики	(21)	(3)
Разходи за лихви за данъци, такси и държавни вземания	-	(85)
Разходи за банкови и други такси	(23)	(21)
Финансови разходи	(132,831)	(127,757)
Нетни финансови разходи	(132,831)	(127,757)

16 Приходи от данъци върху дохода

Очакваните приходи/разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка в размер на 10 % (2018г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2019 г. ‘000 лв.	2018 г. ‘000 лв.
Печалба/ (загуба) преди данъчно облагане	1,646	(77,527)
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данък върху дохода	(165)	7,753
Данъчен ефект от:		
Корекции за приходи, освободени от данъчно облагане	17,849	17,266
Корекции за разходи, непризнати за данъчни цели:	(17,684)	(25,019)
Текущ разход за данък върху дохода	-	-
Отсрочени данъчни приходи:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	(2,906)	3,733
Разход за данък върху дохода	(2,906)	3,733
Отсрочени данъчни приходи/(разходи), признати в другия всеобхватен доход	199	(1,404)

Бележка 30 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати директно в другия всеобхватен доход.

17 Имоти, машини и съоръжения

	Земя и сгради	Машини и съоръжения	Транспортни средства	Други	Активи в процес на изграждане	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Отчетна стойност:						
На 1 януари 2018 г.	191,484	2,551,250	8,077	11,434	2,240,754	5,002,999
Придобити	-	-	-	-	71,810	71,810
Трансфери по групи и в нематериални активи	160	4,744	708	132	(5,867)	(123)
Отписани	(156)	(655)	(9)	(174)	(372)	(1,366)
Преоценка	4,668	47,824	96	-	-	52,588
Последваща оценка	(1,137)	(36,882)	(7)	-	-	(38,026)
Отписана амортизация-последваща оценка 31.12.2018	(11,172)	(149,020)	(1,619)	-	-	(161,811)
На 31 декември 2018 г.	183,847	2,417,261	7,246	11,392	2,306,325	4,926,071
На 1 януари 2019 г.	183,847	2,417,261	7,246	11,392	2,306,325	4,926,071
Придобити	-	-	-	-	62,589	62,589
Трансфери по групи и в нематериални активи	310	3,387	981	117	(4,850)	(55)
Отписани	(16)	(1,594)	(264)	(149)	-	(2,023)
Други придобивания	6	-	-	-	-	6
На 31 декември 2019 г.	184,147	2,419,054	7,963	11,360	2,364,064	4,986,588
Амортизация						
На 1 януари 2018 г.	9,617	197,709	7,049	10,512	-	224,887
Начислена амортизация за годината	3,318	51,873	525	222	-	55,938
Отписана	(23)	(653)	(9)	(172)	-	(857)
Отписана амортизация-последваща оценка 31.12.2018	(11,172)	(149,020)	(1,619)	-	-	(161,811)
На 31 декември 2018 г.	1,740	99,909	5,946	10,562	-	118,157
На 1 януари 2019 г.	1,740	99,909	5,946	10,562	-	118,157
Начислена амортизация за годината	3,312	52,411	620	175	-	56,518
Отписана	(1)	(1,593)	(264)	(148)	-	(2,006)
На 31 декември 2019 г.	5,051	150,727	6,302	10,589	-	172,669
Балансова стойност:						
На 31 декември 2018 г.	182,107	2,317,352	1,300	830	2,306,325	4,807,914
На 31 декември 2019 г.	179,096	2,268,327	1,661	771	2,364,064	4,813,919

Преглед за преоценка

Съгласно счетоводната политика имотите, машините и съоръженията се преоценяват на 3 години или на по-кратки срокове. Към 31 декември 2018 г. е извършена оценка на справедливата стойност съгласно изискванията на МСС 16 и МСФО 13. Преоценката е извършена на база на оценка на техните справедливи стойности от независими лицензирани оценители.

Съгласно МСФО 13 „Оценяване по справедлива стойност“, при оценяването на справедливата стойност на нефинансовите активи се отчита способността на даден пазарен участник да генерира икономически ползи чрез използване на актива с цел максимизиране на стойността му или чрез продажбата му на друг пазарен участник, който ще го използва по такъв начин. Активите на НЕК ЕАД, включени в прегледа за преоценка, са специфични, строго свързани с дейността на дружеството и алтернативната употреба на по-голяма част от тях е невъзможна или трудно, т.е. друго използване от страна на пазарните участници, малко вероятно би довело до максимизиране стойността на активите, поради което е прието, че текущото им използване в дейността максимизира стойността.

При прегледа са приложени подходи и оценъчни методи за измерване на справедливата стойност на отделните категории имоти, машини и съоръжения, като е ползвана комбинация от трите базисни подхода, основани на икономическите принципи на равновесие на цените, очаквани ползи или заместване :

- Пазарен подход- извежда индикативна стойност, като сравнява актива, предмет на оценка с идентични или сходни активи, за които е налична ценова информация.
- Приходен подход-извежда индикативна стойност, като привежда бъдещите парични потоци към единна текуща капиталова стойност, т.е разглежда прихода , който актива ще генерира през полезния си живот и извежда индикативна стойност чрез процес на капитализация.
- Разходен подход-извежда индикативна стойност, използвайки икономическия принцип, че купувач не би платил за даден актив повече от разходите за придобиване на актив с равностойна стойност чрез покупка или изграждане.

В рамките на всеки подход , както и при възможните комбинации между тях са ползвани една или няколко техники (методи) за оценяване:

- Метод на пазарните сравнения, представлява анализ на стойността на правата върху актива, основан на сравнение на цени на активен пазар при актуални сделки с идентични права върху активи, имащи сходни характеристики.
- Метод на дисконтираните парични потоци, извежда стойност на базата на поредица от парични потоци за бъдещи периоди, които се преобразуват към настояща стойност, чрез прилагане на подходяща дисконтова норма.
- Метод на амортизираната възстановителна стойност, представлява анализ на стойността на правата върху актива, основан на разходите за неговото създаване или заместване с подобен към момента на оценката, намалени със стойността на физическото, морално и икономическо обезценяване.

Оценката по справедлива стойност към 31 декември 2018 г. е базирана на наблюдаеми и ненаблюдаеми данни, коригирани за специфични фактори като площ, местоположение и настоящо използване. Пряко или косвено наблюдаемите входящи данни използвани в оценката подлежат на корекции. Поради тази причина използваните хипотези се категоризират от ниво 3.

Съществени ненаблюдавани данни са свързани с корекцията за специфичните за активите на Дружеството фактори. Степента и посоката на тази корекция зависи от броя и характеристиките на наблюдаваните пазарни сделки с подобни имоти, които са използвани за целите на оценката. Въпреки че тези данни са субективна преценка, ръководството счита, че крайната оценка не би се повлияла значително от други възможни предположения.

Съгласно счетоводната политика при оценката до справедлива стойност се прилага ниво на същественост за отклонението между балансовата стойност и справедливата стойност до 5%. За съществено се счита и отклонение което е под 5% , ако кумулативния ефект е съществен за целите на изготвяне на финансовия отчет.

Преглед за обезценка

Към 31 декември 2019 г. Дружеството е извършило преглед за наличие на индикации за обезценка. Избраното ниво за тест за обезценка на активите на Дружеството е единица генерираща парични потоци. При прегледа не са настъпили съществени промени спрямо предходния период, свързани с пазарната и икономическата среда, в която функционира дружеството и е преценило, че балансовата стойност на имоти, машини и съоръжения не надвишава възстановимата им стойност.

Активи в процес на изграждане

Активите, в процес на изграждане, включват следните съществени разходи по инвестиционни проекти.

Обект	31 декември 2019 г.	31 декември 2018 г.
	'000 лв.	'000 лв.
Проект АЕЦ Белене	2,273,205	2,223,404
Проект Яденица	42,482	42,265
Каскада Горна Арда	24,513	24,513
Каскада Места	7,118	7,118
Други обекти	16,746	9,025
Общо	2,364,064	2,306,325

В активите в процес на изграждане, са включени разходи по проекти в размер на 37 994 хил. лв. (31.12.2018г. 37,939 хил.лв.), които поради влошеното финансово състояние на НЕК ЕАД, през последните години, ръководството на Дружеството не предвижда финансиране (Каскада Горна Арда, Места и други по-малки проекти). Същите не са включени в инвестиционната програма на Дружеството за следващия пет годишен период.

Проект АЕЦ Белене

Строителството по проект за изграждане на АЕЦ „Белене“ е започнало през 1981 г. През 1991 г. финансирането на проекта е спряно.

През май 2004 г., Правителството на Република България взе решение да се продължат дейностите по изграждането на втора атомна електроцентрала Белене, като на 7 април 2005 г. в съответствие с изискванията на чл. 45 от Закона за безопасно използване на ядрената енергия, взе окончателно решение за изграждане на АЕЦ „Белене“.

На 30 октомври 2006 г. НЕК ЕАД официално обяви за изпълнител ЗАО „Атомстройекспорт“ с вариант А92 за изграждане на два 1,000 мегаватова блока с леководни реактори на площадката в Белене.

На 29 ноември 2006 г. в гр. София ЗАО „Атомстройекспорт“ и НЕК ЕАД подписаха Споразумение за изграждане на АЕЦ „Белене“.

На 29 март 2012 г. Правителството на Република България взе решение за прекратяване изграждането на Ядрена централа на площадка „Белене“. С решение от 27 февруари 2013 г. 41-то Народно събрание подкрепя решението на правителството за спиране на проекта за строителство на нова ядрена електроцентрала на площадката „Белене“ и настоява за окончателното му прекратяване.

На 14.06.2016 г. Арбитражният трибунал към Международната търговска камара – Париж постанови решение, с което осъжда НЕК ЕАД да заплати на АО Атомстройекспорт (АСЕ) сума в размер на 1,176,661 хил.лв. (601,167 хил. евро) .

На 7 юни 2018 г. Народното събрание взе решение за възобновяване на действията по търсенето на възможности за изграждане на АЕЦ "Белене" съвместно със стратегически инвеститор, на пазарен принцип и без предоставяне на държавна гаранция, чрез отделяне на активите и пасивите за проекта АЕЦ "Белене" в отделно проектно дружество.

Министерският съвет отмени Решение №250 от 2012 г. за отмяна на Решение №259 от 2005 г. за прекратяване изграждането на Ядрена централа на площадка „Белене“ и определяне на енергиен обект „Ядрена централа на площадка „Белене“ като обект с национално значение и на Решение №260 на Министерския съвет от 2005 г. за изграждане на ядрена централа на площадка „Белене“

В изпълнение на решения на Народното събрание от 7-ми юни 2018 г. и на Министерския съвет от 29-ти юни 2018 г. "Национална електрическа компания" ЕАД отправи покана за избор на стратегически инвеститор за изграждане на АЕЦ "Белене". В рамките на поканата се дава възможност и за заявяване на интерес за придобиване на миноритарно участие в бъдещата проекта компания, както и/или за закупуване на електрическа енергия от бъдещата електроцентрала. Целта на поканата е да предостави определена информация на страните, които желаят да заявят участие в процедурата.

В рамките на обявения срок тринадесет кандидата са подали заявления..

Министерството на енергетиката изпрати писма до петте компании от "краткия списък" (short list) изготвен от работна група, съобразно с предвижданията на процедурата за избор на стратегически инвеститор за реализацията на АЕЦ "Белене", за потвърждаване на подаването на обвързващи оферти за по-нататъшното си участие в процедурата.

В Министерство на енергетиката до 31 януари 2020г. са получени писма за потвърждение за подаване на обвързващи оферти и от петте компании.

Индикативният срок за подаване на обвързващата оферта се предвижда да бъде 31 май 2020 г.

През 2019 г. изменението в капитализираните разходи по проекта е 49,801 хил.лв., представляващи митнически и други разходи, свързани с доставено оборудване, разходи по съхранение, капитализирани лихви.

Към 31 декември 2019 г. стойността на разходите за проект АЕЦ „Белене“, включени в салдото на активи в процес на изграждане, е в размер на 2,273,205 хил. лв. (31.12.2018 г.: 2,223,404 хил. лв.), свързани с проект

Белене са и имоти, машини и съоръжения с балансовата стойност в размер на 76,269 хил. лв. към (31.12.2018 г.: 78,548 хил. лв.).

Към 31 декември 2019 г. Дружеството не е в състояние да направи надеждна оценка за възстановимата стойност на разходите по проекта, включени в стойността на имоти, машини и съоръжения в процес на изграждане, поради специфичния характер и липсата на яснота относно бъдещата реализация на проекта, която не е изцяло под контрола на ръководството на Дружеството.

На база на гореизложените факти, ръководството на Дружеството счита, че към 31 декември 2019 г. съществува значителна несигурност относно бъдещата реализация на проекта, възстановимата стойност на активите, свързани с проекта за изграждане на АЕЦ „Белене“.

Активи публична държавна собственост

Към 31 декември 2019 г. в имоти, машини и съоръжения са включени активи с балансова стойност 892,867 хил. лв. (2018 г.: 903,067 хил. лв.), които са обявени за публична държавна собственост според Закона за водите. Законът предвижда отделното стопанисване на тези активи от юридически лица със сто процента държавно участие или от юридически лица със смесено държавно и общинско участие, в които държавата има мажоритарен дял, или от търговски дружества, чийто капитал е собственост на други търговски дружества с държавно участие. НЕК ЕАД, чрез предприятие „Язовири и каскади“ извършва всички дейности по стопанисването и поддържане на Комплексните и значими язовири, съгласно & 31 от ПЗР към ЗИД на Закона за водите (ДВ бр. 58/ 2015г.). Съгласно изискванията на същия закон функциите по стопанисване и поддържане на тези обекти следва да се изпълняват от „оператор на язовирна стена“, която функция към датата на съставяне на този финансов отчет все още не е възложена на Дружеството от компетентните органи. Към датата на настоящия финансов отчет, няма промяна в нормативната уредба по отношение на собствеността и експлоатацията на посочените активи.

До уточняване на бъдещи промени относно гореспоменатите водностопански обекти, те се стопанисват от НЕК ЕАД, срещу което Дружеството генерира приходи.

Активи с неустановена собственост

Към 31 декември 2019 г. за земи и сгради с балансова стойност в размер на 17,097 хил. лв. (31.12.2018 г.: 15,456 хил. лв.) тече процедура по издаване на актове за държавна собственост.

Обезпечения по кредити

За обезпечение на експортния и търговските заеми от ИНГ Банк Н.В. – Холандия е вписана ипотека на земите и сградите на ВЕЦ Студен кладенец, ВЕЦ Ивайловград и ВЕЦ Кърджали (каскада „Долна Арда“) с балансова стойност – 16,752 хил. лв. (2018 г.: 17,256 хил. лв.). Заложени са всички текущи и бъдещи активи, включително машини и съоръжения, част от каскада „Долна Арда“, в полза на ИНГ Банк Н.В. Издадени са записи на заповед в полза на Банката.

Към 31 декември 2019г. търговските заеми от Банк Аустрия Кредитанцалт са изцяло погасени и предстои заличаване на ипотеката на активи, свързани с Хидровъзел „Цанков Камък“ с балансова стойност в размер на 99,189 хил. лв. (2018г.: 101,266 хил.лв.).

Други оповестявания

За имотите, машините и съоръженията, отчитани по преоценена стойност, оповестяването на балансовата сума, която би била призната, ако активите се отчитаха съгласно метода на цената на придобиване, е практически неприложимо, поради сложността на притежаваните активи и дългите периоди от време, през които тези активи са собственост на Дружеството.

Всяки разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация“. Приходите и разходите от обезценки са включени на ред „Приходи/разходи от оценка на ИМС“.

18 Нематериални активи

	Лицензи	Софтуер	Други	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Отчетна стойност				
На 1 януари 2018 г.	3,585	19,831	15,059	38,475
Придобити	26	88	9	123
Отписани		(53)	(30)	(83)
На 31 декември 2018 г.	3,611	19,866	15,038	38,515
На 1 януари 2019 г.	3,611	19,866	15,038	38,515
Придобити	26	-	29	55
Отписани	(914)	(1,980)	-	(2,894)
На 31 декември 2019 г.	2,723	17,886	15,067	35,676
Амортизация				
На 1 януари 2018 г.	3,357	19,384	13,082	35,823
Начислена	69	366	196	631
Отписана		(53)	(30)	(83)
На 31 декември 2018 г.	3,426	19,697	13,248	36,371
На 1 януари 2019 г.	3,426	19,697	13,248	36,371
Начислена	68	112	173	353
Отписана	(914)	(1,980)	-	(2,894)
На 31 декември 2019 г.	2,580	17,829	13,421	33,830
Балансова стойност				
На 31 декември 2018 г.	185	169	1,790	2,144
На 31 декември 2019 г.	143	57	1,646	1,846

Дружеството е извършило преглед за обезценка на нематериалните активи към 31 декември 2019 г. Не са установени индикатори за това, че балансовата стойност на активите надвишава тяхната възстановима стойност.

19 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия

	Държава	31 декември 2019 г.		31 декември 2018 г.	
		Дял	Стойност на инвестицията	Дял	Стойност на инвестицията
			'000 лв.		'000 лв.
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД	България	27%	55,289	27%	55,289
Контур Оперейшънс България АД	България	27%	14	27%	14
ЗАД Енергия	България	42%	1,512	42%	1,512
ПОД Алианц България АД	България	34%	1,020	34%	1,020
ХЕК "Горна Арда" АД	България	24%	-	24%	-
Трансболкан Електрик Пауър Трейдинг С.А. – NECO S.A.	Гърция	50%	59	50%	59
			57,894		57,894

Инвестициите са отчетени по себестойност. Датата на финансовите отчети на асоциираните и съвместните предприятия е 31 декември. Акциите на асоциираните предприятия не се търгуват на публична фондова борса и поради тази причина не може да бъде установена справедливата им стойност. Всички трансфери на парични средства към Дружеството, като изплащане на дивиденди, се осъществяват след одобрението на най-малко 51% от всички акционери в асоциираните предприятия.

През 2018 г. акционерният капитал на ХЕК „Горна Арда“ АД чрез издаване на нови акции, като след увеличението, съотношението между броя на акциите, притежавани от акционерите е както следва:

- ЕВН АГ-Австрия - 22 140 броя акции, респективно 76 % от регистрирания капитал

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

- НЕК ЕАД - 6 990 броя акции , респективно 24 % от регистрирания капитал.

През 2018 г. също така капиталът на ХЕК „Горна Арда” АД е намален чрез номиналната стойност на всяка акция от 100 лева на 2 лева, като намаленият капитал е в размер на 58 260 лв.

Предвид обстоятелството, че ХЕК „Горна Арда” не осъществява дейност, не генерира приходи, няма бюджети и прогноза за бъдещо развитие, Ръководството е взело Решение и през 2018 г. инвестицията на НЕК ЕАД в размер на 1 466 850,00 лв. е обезценена на 100 % за сметка на текущите разходи.

Обобщена финансова информация за асоциирани и съвместни предприятия

В таблиците е представена обобщена финансова информация на база на финансовите отчети на асоциираните и съвместните предприятия на НЕК ЕАД

	Общо активи	Общо пасиви	Приходи	Нетна печалба/ (загуба)
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
31 декември 2019 г.				
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД*	1,017,044	675,958	704,359	109,016
Контур Оперейшънс България АД*	18,999	13,765	32,485	5,126
ЗАД Енергия АД	81,266	52,448	13,845	7,654
ПОД Алианс България АД	69,215	4,617	38,818	20,949
„ХЕК Горна Арда” АД*	142			(1)
Трансболкан Електрик Пауър Трейдинг С.А. – NECO S.A.**	4,453	2,108	-	(254)
	1,191,119	748,896	789,507	142,490

* Предварителна финансова информация за периода приключващ на 31 декември 2019 г.

** Финансова информация към 30 юни 2019 г.

	Общо активи	Общо пасиви	Приходи	Нетна печалба/ (загуба)
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
31 декември 2018 г.				
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД	961,968	644,172	634,866	96,501
Контур Оперейшънс България АД	16,992	11,984	30,548	4,900
ЗАД Енергия АД	73,252	42,971	15,215	9,298
ПОД Алианс България АД	62,411	3,960	33,448	15,777
„ХЕК Горна Арда” АД	153	10	-	(13)
Трансболкан Електрик Пауър Трейдинг С.А. – NECO S.A.	4,749	2,151	5,224	(608)
	1,119,525	705,248	719,301	125,855

20 Приходи от дивиденди от асоциирани и съвместни предприятия

	2019 г.	2018 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД	24,840	31,050
ЗАД Енергия	3,982	6,497
ПОД Алианс България АД	5,031	5,321
КонтурГлобал Оперейшънс България АД	1,323	1,296
	35,176	44,164

21 Материални запаси

	31 декември 2019 г.	31 декември 2018 г.
	'000 лв.	'000 лв.
Материални запаси	10,126	9,742
Обезценка до нетна реализуема стойност	(19)	(19)
Материални запаси, нетно от обезценка	10,107	9,723

Изменението на обезценката на материални запаси до нетна реализуема стойност през годината е както следва:

	31 декември 2019 г.	31 декември 2018 г.
	'000 лв.	'000 лв.
Салдо на 1 януари	(19)	(19)
Салдо на 31 декември	(19)	(19)

22 Търговски и други вземания

	31 декември 2019 г.	31 декември 2018 г.
	'000 лв.	'000 лв.
Търговски и други вземания, брутна сума	194,740	194,740
Натрупана обезценка на търговски вземания	(194,740)	(194,740)
Търговски вземания, нетна сума	-	-
Вземания от клиенти електрическа енергия брутно	162,662	176,034
Обезценка на вземания от клиенти за ел.енергия	(45,517)	(44,051)
Вземания от клиенти за ел.енергия, нетно от обезценка	117,145	131,983
Вземания от клиенти други продажби брутно	557	1,089
Обезценка на вземания от клиенти други продажби	(78)	(422)
Вземания от клиенти други продажби нетно	479	667
Съдебни и присъдени вземания, отчетна стойност	33,961	33,060
Обезценка на съдебни и присъдени вземания.	(32,894)	(32,773)
Съдебни и присъдени вземания, нетно от обезценка	1,067	287
Други вземания, брутно	13,608	15,285
Обезценка на други вземания	(13,322)	(13,938)
Други вземания, нетно от обезценка	286	1,347
Финансови активи	118,977	134,284
Данъци за възстановяване в т.ч.:	12,071	11,782
ДДС за възстановяване и митни сборове	12,071	11,782
Търговски и други вземания- текуща част	131,048	146,066
Търговски и други вземания- нетекуща част	-	-

Търговските вземания не са лихвоносни и обикновено са със срок на плащане от 1 до 30 дни.

Към 31 декември 2019 г. дружеството е извършило преглед и е начислило обезценка за очаквани кредитни загуби, в съответствие с приетата счетоводна политика и изискванията на МСФО 9

Движението на обезценката за очаквани кредитни загуби на вземания от клиенти е представени по долу:

Движение на обезценката на търговски и други вземания

Дългови инструменти по амортизирана стойност	2019 г.	2018 г.
	'000 лв.	'000 лв.
Салдо на 1 януари обезценка	(285,924)	(223,746)
Първоначален ефект от прилагането на МСФО 9		(32,435)
Салдо на 1 януари 2018 г. (преизчислено)	(285,924)	(256,181)
Начислена за периода	(5,643)	(35,884)
Реинтегрирана	5,571	5,274
Отписана	(555)	867
Салдо на 31 декември обезценка по МСФО 9	(286,551)	(285,924)

23 Вземания от Фонд СЕС

	31 декември 2019 г.	31 декември 2018 г.
	'000 лв.	'000 лв.
Вземания на 1 януари	157,730	102,679
Признати приходи за компенсиране разходите на обществения доставчик	1,308,267	1,037,075
Признати суми за възстановяване на бенефициери във връзка с Наредба № Е-РД- 04-06 от 28 септември 2016 г. за намаляване на тежестта, свързана с разходите за енергия от възобновяеми източници.	137	4,694
Получени парични средства	(1,341,272)	(987,089)
Обезценка на некомпенсирани от Фонд СЕС разходи поради надхвърляне на заложения лимит в ценовото решение 2016/2017 г.	-	371
Вземания на 31 декември	124,862	157,730

24 Вземания от свързани лица

	31 декември 2019 г.	31 декември 2018 г.
	'000 лв.	'000 лв.
<i>Дружества под общ контрол (Група БЕХ ЕАД)</i>		
Електроенергиен системен оператор ЕАД	13,650	9,069
ТЕЦ Марица Изток 2 ВАД	13,331	9,069
	319	-
<i>Асоциирани и съместни предприятия</i>	160	349
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД	154	343
КонтурГлобал Оперейшънс България АД	6	6
<i>Други свързани лица под общ контрол</i>		
Предприятия от публичния сектор под общ контрол на Министерски съвет в Република България, в т.ч.	17,826	12,153
<i>БНЕБ ЕАД</i>	17,826	12,153
Общо нетен размер на вземанията от свързани лица	31,636	21,571
Брутна сума на вземанията от свързани лица	31,636	22,407
Обезценка	-	(836)
Вземания от свързани лица, нетна сума	31,636	21,571

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

Движение на обезценката свързани лица	2019 г.	2018 г.
	'000 лв.	'000 лв.
Салдо на 1 януари обезценка	(836)	(9,693)
Първоначален ефект от прилагането на МСФО 9	-	(836)
Салдо на 1 януари 2018 г. (преизчислено)	(836)	(10,529)
Отписана	836	9,693
Салдо на 31 декември обезценка по МСФО 9	-	(836)

25 Аванси и предплатени услуги

	31 декември 2019 г.	31 декември 2018 г.
	'000 лв.	'000 лв.
<i>Текущи</i>		
Предплащания по договори за имоти, машини и съоръжения (Бележка 17)	7,001	4,171
Текущи предплатени услуги	11,825	13,164
	18,826	17,335

26 Парични средства

	31 декември 2019 г.	31 декември 2018 г.
	'000 лв.	'000 лв.
Парични средства в банкови сметки	27,991	33,001
Парични средства в брой	79	92
Парични средства в отчета за паричните потоци	28,070	33,093
Ефект от очаквани кредитни загуби	(38)	(32)
Парични средства в отчета за финансовото състояние	28,032	33,061

Паричните средства в банкови сметки се олихвяват с плаващи лихвени проценти, базирани на дневните лихвени проценти по банкови депозити.

27 Собствен капитал

27.1 Акционерен капитал

	31 декември 2019 г.	31 декември 2018 г.
	'000 лв.	'000 лв.
Обикновени акции с номинал от 1 лв. всяка	1,063,766	1,063,766
	1,063,766	1,063,766

Към 31 декември 2019 г. регистрираният капитал на Дружеството е в размер на 1,063,766,192 лв. (2018: 1,063,766,192 лв.), разпределен в 1,063,766,192 броя поименни акции (2018: 1,063,766,192 броя) с номинал от 1 лев всяка. Едноличен собственик на акционерния капитал е Български Енергиен Холдинг ЕАД. Едноличен собственик на капитала на Български Енергиен Холдинг ЕАД е държавата, като правата на едноличния собственик се упражняват от Министъра на енергетиката.

Няма изменение в акционерния капитал през 2019 г.

	Брой обикновени акции	Регистриран и емитиран капитал
	'000 бр.	'000 лв.
На 1 януари 2019 г.	1 063 766	1 063 766
На 31 декември 2019 г.	1 063 766	1 063 766
На 31 декември 2019 г.	1 063 766	1 063 766

27.2 Преоценъчен резерв на нефинансови активи

Преоценъчният резерв на нефинансовите активи отразява увеличението в справедливата стойност на имоти, машини и съоръжения и намаленията до степента, в която тези намаления са свързани с увеличение на същия актив, признато по-рано в друг всеобхватен доход. Натрупаният преоценъчен резерв към 31.12.2019 г. е в размер на 1,358,776 хил. лв. (2018 г.: 1,360,553 хил. лв.). Преоценъчният резерв е представен нетно от данъци.

27.3 Резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи

Резервът от преоценки по планове с дефинирани доходи е отрицателен в размер на 5,081 хил. лв. към 31.12.2019 г. и съдържа признатите преоценки по планове с дефинирани доходи (31.12.2018 г.: резервът е отрицателен в размер на 3,290 хил. лв.).

27.4 Други резерви

Другите резерви на Дружеството се състоят от общи резерви в размер на 63,879 хил. лв. (2018 г.: 63,879 хил. лв.) и отрицателен резерв в размер на 388 хил. лв. (2018 г.: отрицателен в размер на 388 хил. лв.).

28 Задължения по заеми от банки

Тази бележка дава информация за договорените условия на получените от Дружеството лихвени заеми. За повече информация за лихвения и валутния риск, на които Дружеството е изложено, вижте бележка 37.

<i>Дългосрочни задължения</i>	31 декември 2019 г.	31 декември 2018 г.
	'000 лв.	'000 лв.
(1)Банк Аустрия Кредитанщалт	-	-
(3)ЕИБ	12,737	21,182
(2)ИНГ Банк Н.В., Амстердам	-	7,360
	12,737	28,542
<i>Краткосрочни задължения</i>	31 декември 2019 г.	31 декември 2018 г.
	'000 лв.	'000 лв.
(1)Банк Аустрия Кредитанщалт	-	18,843
(3)ЕИБ	8,489	8,492
(2)ИНГ Банк Н.В., Амстердам	7,828	8,299
	16,317	35,634
Общо усвоени заеми по амортизирана стойност	29,054	64,176

	Валута	31 декември 2019 г.		31 декември 2018 г.	
		Номинална стойност	Балансова стойност	Номинална стойност	Балансова стойност
		'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Банкови кредити	EUR	29,411	28,975	65,221	64,059
Начислени лихви	EUR	79	79	117	117
		29,490	29,054	65,338	64,176

1) Дългосрочни заеми от Банк Аустрия Кредитанцалт

Договор за експортен кредит за финансиране изграждането на Хидровъзел "Цанков Камък". Кредитът е отпуснат в два транша, разделени в съотношение Транш А към Транш В 10:90. Всяко теглене се разделя в това съотношение и се преразпределя по двата транша. Общата сума на експортния кредит е 100,000 хил. евро (195,583 хил. лв.).

– Транш А възлиза на 10,000 хил. евро (19,558 хил. лв.) при променлив тримесечен лихвен процент на ОекВ по експортни кредити. Този транш към 31 декември 2016г. е изцяло погасен.

– Транш В възлиза на 90,000 хил. евро (176,025 хил.лв.). Лихвеният процент по този транш е фиксиран и е в размер на 4.10%. Към 31декември 2019 г. заемът е изцяло погасен. Заемът е обезпечен с ипотека върху имуществото и залог върху активи, свързани с ВЕЦ „Цанков камък” с балансова стойност 101,266 хил. лв. Като обезпечение е вписан и залог върху предприятие ВЕЦ „Цанков камък”. Издаден е запис на заповед. Предстои заличаване на обезпеченията по заема.

(2) Дългосрочни заеми от ИНГ Банк – Холандия

През октомври 2006 г. Дружеството е сключило договор за експортен заем за финансиране модернизацията и рехабилитацията на каскада "Долна Арда". Заемът е отпуснат в два транша, разделени в съотношение Транш А към Транш В 10:90. Максималният одобрен лимит по експортния заем е в размер на 42,075 хил. евро (82,292 хил. лв.).

– Транш А възлиза на 4,208 хил. евро (8,230 хил. лв.) при променлив тримесечен лихвен процент на ОекВ по експортни кредити с надбавка 0.45%. Към 31.12.2016 г. траншът е изцяло погасен.

– Транш В възлиза на 37,867 хил. евро (74,062 хил. лв.) при фиксиран годишен лихвен процент 4.75%. Номиналната усвоена и непогасена част по главницата към 31.12.2019 г. възлиза на 4,208 хил. евро. (8,229 хил. лв.). Заемът се погасява на 20 равни шестмесечни погасителни вноски до ноември 2020 г.

За обезпечение на експортния и търговските кредити от ИНГ Банк Н.В. – Холандия е вписана ипотека на земите и сградите на ВЕЦ Студен кладенец, ВЕЦ Ивайловград и ВЕЦ Кърджали (каскада „Долна Арда”) с балансова стойност 16,752 хил. лв. Кредитите са обезпечени и със залог върху всички текущи и бъдещи активи, включително машини и съоръжения, част от каскада „Долна Арда”. Издадени са записи на заповед. Според договора за кредит НЕК ЕАД трябва да спазва определени финансови условия, свързани с показатели по обслужването на дълга и съотношението на текущи активи към текущи пасиви.

(3) Дългосрочен заем от Европейска инвестиционна банка (ЕИБ)

През ноември 2002 г. Дружеството е подписало договор като Бенефициент по държавен инвестиционен заем за финансиране на проект за рехабилитация в електроенергетиката - Енергия II. Одобренията сума по кредита е в размер на 60,000 хил. евро (117,345 хил. лв.), като цялата сума е усвоена.

Номиналната непогасена част на главницата към 31 декември 2019 г. е в размер 10,830 хил. евро (21,182 хил. лв.). Заемът е отпуснат на Република България с Краен Бенефициент – НЕК ЕАД. Заемът е отпуснат на шест транша, като всеки транш е с фиксирана лихва, както следва: 1 транш – 10 млн. евро на 07.06.2004 – 4.69%, 2 транш – 7 млн. евро на 19.05.2006 – 4.285%, 3 транш – 6 млн. евро на 13.11.2006 – 4.026%, 4 транш – 13 млн. евро на 03.07.2007 – 4.844%, 5 транш – 18 млн. евро на 12.03.2008 – 4.341%, 6 транш – 6 млн. евро на 28.10.2008 – 4.555%. Главниците и лихвите се плащат на 15 юни и 15 декември, като окончателното погасяване е на 15.06.2022 г.

28.1 Равнение между началните и крайните салда в отчета за финансовото състояние на пасивите, възникващи от финансови дейности

Изменение на пасиви от:	Пасиви, възникващи от финансови дейности			Общо пасиви от финансови дейности:
	Банкови заеми	Търговски заеми свързани лица	Заем от Министерство на енергетиката	
На 1 януари 2019	64,176	2,408,170	897,110	3,369,456
Парични потоци от финансова дейност- нетно	(38,522)	(38,454)	-	(76,976)
Плащания	(38,522)	(38,454)	-	(76,976)
Промени с непаричен характер - безналични	3,400	128,143	50,014	181,557
Начислени лихви (увеличения)	2,673	122,659		125,332
Амортизация на разходи по заеми	727	5,484	50,014	56,225
На 31 декември 2019	29,054	2,497,859	947,124	3,474,037

31 декември 2018 г. Изменение на пасиви от:	Пасиви, възникващи от финансови дейности			Общо пасиви от финансови дейности:
	Банкови заеми	Търговски заеми свързани лица	Заем от Министерство на енергетиката	
На 1 януари 2018	99,341	2,353,221	849,737	3,302,299
Парични потоци от финансова дейност- нетно	(40,095)	(66,659)	-	(106,754)
Плащания	(40,095)	(66,659)	-	-
Промени с непаричен характер - безналични	4,930	121,608	47,373	173,911
Начислени лихви (увеличения)	4,226	116,452		120,678
Ефект от промени на валутни курсове	-	-	-	-
Амортизация на разходи по заеми	704	5,156	47,373	53,233
На 31 декември 2018	64,176	2,408,170	897,110	3,369,456

29 Отсрочено финансиране

Отсроченото финансиране представлява отложени приходи от финансиране за нетекущи активи.

	31 декември 2019 г. ‘000 лв.	31 декември 2018 г. ‘000 лв.
На 1 януари	13,299	10,737
Получено финансиране през годината	5,537	3,212
Признати приходи от финансиране в отчета за печалбата или загубата (бележка 6)	(572)	(562)
Възстановено ДДС и други	(90)	(88)
На 31 декември	18,174	13,299
Нетекуща част	17,449	12,497
Текуща част	725	802
	18,174	13,299

Отсроченото финансиране на Дружеството е получено по програми на Фонд Енергийни ресурси, Швейцарско правителство, Механизъм за свързаност на Европа и по превантивна програма от ЗАД Енергия за рехабилитация на водноелектроцентрали и други активи.

Към датата на одобрение на финансовия отчет няма неизпълнени условия, свързани с тези финансираня.

30 Пасиви по отсрочени данъци

Признати отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъчни активи и пасиви към 31 декември 2019 г. и 31 декември 2018 г. са възникнали по отношение на следните балансови позиции:

	31 декември 2019 г.		31 декември 2018 г.		31 декември 2019 г.	31 декември 2018 г.
	Активи	Пасиви	Активи	Пасиви	Нетен размер	Нетен размер
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Имоти, машини и съоръжения	-	142,777	-	146,020	142,777	146,020
Финансиране	(273)	-	(322)	-	(273)	(322)
Инвестиции	(217)	-	(217)	-	(217)	(217)
Материални запаси	(2)	-	(2)	-	(2)	(2)
Търговски и други вземания	(14,153)	-	(14,174)	-	(14,153)	(14,174)
Задължения за обезщетения при пенсиониране	(1,329)	-	(1,126)	-	(1,329)	(1,126)
Провизии	(475)	-	(6,556)	-	(475)	(6,556)
Доходи физически лица	(331)	-	(348)	-	(331)	(348)
Неизползвани отпуски и социални осигуровки	(113)	-	(98)	-	(113)	(98)
Общо	(16,893)	142,777	(22,843)	146,020	125,884	123,177

Движение на отсрочените данъци 2019г.

	31 декември 2018 г.	Признати в печалбата или загубата	Признати в друг всеобхватен доход	31 декември 2019г.
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Имоти, машини и съоръжения	146,020	(3,243)	-	142,777
Финансиране	(322)	49	-	(273)
Инвестиции	(217)	-	-	(217)
Материални запаси	(2)	-	-	(2)
Търговски и други вземания	(14,174)	21	-	(14,153)
Задължения за обезщетения при пенсиониране	(1,126)	(4)	(199)	(1,329)
Провизии	(6,556)	6,081	-	(475)
Доходи физически лица	(348)	17	-	(331)
Неизползвани отпуски и социални осигуровки	(98)	(15)	-	(113)
Нетни пасиви	123,177	2,906	(199)	125,884

Движение на отсрочените данъци 2018 г.

	31 декември 2017 г.	Корекция от първоначално прилагане на МСФО 9	Признати в печалбата или загубата	Признати в друг всеобхватен доход	31 декември 2018г.
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Имоти, машини и съоръжения	147,525	-	(3,009)	1,504	146,020
Финансиране	(268)	-	(54)	-	(322)
Инвестиции	(70)	-	(147)	-	(217)
Материални запаси	(1)	-	(1)	-	(2)
Търговски и други вземания	(12,455)	(3,330)	1,611	-	(14,174)
Задължения за обезщетения при пенсиониране	(1,010)	-	(16)	(100)	(1,126)
Провизии	(4,198)	-	(2,358)	-	(6,556)
Доходи физически лица	(590)	-	242	-	(348)
Неизползвани отпуски и социални осигуровки	(97)	-	(1)	-	(98)
Нетни пасиви	128,836	(3,330)	(3,733)	1,404	123,177

Сумата на неизползваните данъчни загуби, за които в отчета за финансовото състояние не е признат отсрочен данъчен актив, възлиза на 238,663 хил.лв. (31 декември 2018 г.: 735 686 хил. лв.), загуби от минали години, които могат да бъдат пренасяни за данъчни цели най-късно до 2023 г.

Към 31 декември 2019 г. не е признат отсрочен данъчен актив в размер на 215,807 хил.лв. (31 декември 2018г.: 112,403 хил. лв.), за непризнати разходи за лихви от прилагане на режима на слаба капитализация (чл.43, ал.1 – 112,403 хил. лв. и чл.43 а 103,404 хил. лв. от ЗКПО).

31 Търговски задължения

	31 декември 2019 г.	31 декември 2018 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.
Доставчици на електрическа енергия	156,977	165,525
Доставчици на имоти, машини и съоръжения, материали и услуги	16,215	12,043
	173,192	177,568

Краткосрочните търговски задължения не са лихвоносни и обичайно се уреждат в десет до тридесет дневен срок.

32 Задължения към свързани лица

	31 декември 2019 г.	31 декември 2018 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.
Не текущи задължения		
<i>Едноличен собственик</i>		
БЕХ ЕАД	1,577,484	1,746,235
<i>Дружества под общ контрол (Група БЕХ ЕАД)</i>		
АЕЦ Козлодуй	-	7,850
	1,577,484	1,754,085
Текущи задължения		
<i>Едноличен собственик</i>		
БЕХ ЕАД	920,403	661,976
<i>Дружества под общ контрол (Група БЕХ ЕАД)</i>		
АЕЦ Козлодуй ЕАД	52,367	92,558
Енергиен Системен Оператор ЕАД	1,030	2,188

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД	47,115	7,398
ВЕЦ Козлодуй ЕАД	28	28
Мивни Марица Изток ЕАД	-	730
<i>Асоциирани предприятия</i>		
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД	59,165	137,380
ЗАД Енергия	11,721	12,987
ПОД Алианс България АД	83	83
<i>Задължения към други свързани лица</i>		
БНЕБ ЕАД	2,411	1,178
В и К Плевен ЕООД	1	1
Български пощи ЕАД	4	1
	1,094,328	916,508
	2,671,812	2,670,593

Към 31 декември 2019 г. и 31 декември 2018 г. НЕК ЕАД има несъгласие в задълженията си към „КонтурГлобал Марица Изток 3“ АД в размер на 23,470 хил.лв. с ДДС, включващо ангажимент за капиталова инвестиция Във връзка с подписаното Споразумение за изменение на СИЕ от 2016 г. между НЕК ЕАД и „КонтурГлобал Марица Изток 3“ АД (централата), е включен ангажимент за възстановяване на капиталова инвестиция към 31.12.2017 г. в размер на 10 000 хил.евро (23 470 хил.лв. с ДДС) не се постигна съгласие за начина на признаване и изплащане. Те са част от извършена инвестиция за намаляване емисиите на серен диоксид (SO₂) и на азотни оксиди (NO_x) в централата. Тъй като за възстановяване на тази инвестиция на централата, съгласно Споразумението, регулаторно няма регламентиран механизъм за възстановяване на разхода на НЕК ЕАД, то това би се отразило директно на финансовото състояние на Дружеството. Във връзка с това са предприети действия по информирание на КЕВР, БЕХ ЕАД и Министерство на енергетиката, както и се проведеха срещи с представители на изброените по-горе, включително и „КонтурГлобал Марица Изток 3“ АД. Също така НЕК ЕАД отрази този разход за възстановяване към централата в заявлението за цени за регулаторния период от 01.07.2019 г. и 01.07.2020 г. Следва да се има предвид, че „КонтурГлобал Марица Изток 3“ АД е подало жалба срещу мълчалив отказ на КЕВР да се произнесе за одобряването на тарифен модел. В мотивите на КЕВР към ценовото решение от 01.07.2019 г. е цитирано решението на съдът, който е изложил мотиви, че доколкото както в Споразумение за изменение на Споразумение за изкупуване на енергия от 07.03.2016 г., така и в Решение № Р-236 от 22.04.2016 г. на КЕВР, липсва правна регламентация и предвидена процедура за одобряване на тарифния модел, то се касае за служебно производство, което започва по инициатива на КЕВР, която единствено може да прецени кога и по какъв ред следва да бъде одобрен този модел. Към момента административното производство в тази връзка не е приключило поради необходимост от анализ на представения от „КонтурГлобал Марица Изток 3“ АД модел. Одобрението от страна на КЕВР на заявлението за цени на НЕК ЕАД с включен такъв разход ще даде сигурност, за предприемане на действия по извършване на плащанията към централата.

През м.юни 2019 г. в НЕК ЕАД е получено Известие за арбитраж за започването на арбитражна процедура от „КонтурГлобал Марица изток 3“ АД по чл.21.5 от Споразумение за изкупуване на енергия. Претенцията е с цел упражняване правата на „КонтурГлобал Марица изток 3“ АД срещу НЕК ЕАД във връзка с компенсирани на разходите направени за модернизацията на ТЕЦ „КонтурГлобал Марица изток 3“ съгласно изискванията на европейското законодателство и Закона за чистотата на атмосферния въздух за намаляване емисиите на азотни оксиди и на серен диоксид.

Размерите на предявените суми с Известието за арбитраж са както следва:

- 23,470 хил. лв. (12 000 000 евро), представляваща непогасена главница с ДДС по издадена фактура от 21.12.2017 г.
- 1,269 хил. лв. (648 874,12 евро), представляваща договорна лихва за забава на главницата считано от 01.01.2018 г. до 04.06.2019 г. (датата на връчване на Известието за арбитраж).
- договорна лихва за забава от датата на връчване на Известието за арбитраж до окончателното погасяване на задължението.
- всички разноски в производството.

Изрично „КонтурГлобал Марица изток 3“ АД е посочило, че си запазва правото да допълва или изменя искането си за осъждане на НЕК ЕАД.

33 Задължения за обезщетения при пенсиониране

Съгласно българското трудово законодателство и Колективния трудов договор на Дружеството, то е задължено да изплати на служителите си при пенсиониране определен брой брутни месечни заплати, в зависимост от прослужения стаж в предприятието. Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран. Настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране е:

	31 декември 2019 г.	31 декември 2018 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.
Настояща стойност на задължението към 1 януари	11,257	10,099
Разход за лихви	121	152
Разход за текущ стаж	853	775
Актюерска загуба/(печалба), призната в друг всеобхватен доход	1,990	996
Изплатени обезщетения на пенсионирани лица	(927)	(765)
Настояща стойност на задължението към 31 декември	13,294	11,257

Настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране е представена по-долу:

	31 декември 2019 г.	31 декември 2018 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.
Настояща стойност на задължението в края на периода	13,294	11,257
Задължение, признато в отчета за финансовото състояние	13,294	11,257
Нетекущи задължения за обезщетения при пенсиониране	11,782	9,799
Текущи задължения за обезщетения при пенсиониране	1,512	1,458

Към 31 декември 2019 г. и 31 декември 2018 г. при изчисляване на настоящата стойност на задълженията за изплащане на дефинирани доходи и свързаните с тях разходи по текущия трудов стаж Дружеството прилага кредитния метод за прогнозираните единици. Този метод разглежда всеки период от трудовия стаж като пораждащ допълнителна единица право на доходи и измерва всяка такава единица поотделно, за да се пресметне окончателното задължение.

	2019 г.	2018 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.
Разходи за текущ и минал трудов стаж (Бележка 13)	853	775
Разходи за лихви (Бележка 15)	121	152
Разход, признат в отчета за печалбата или загубата	974	927

Актюерски предположения

	31 декември 2019 г.	31 декември 2018 г.
Дисконтов процент към 31 декември	0.6	1
Нарастване на заплатите за следващата година	3%	3%
Нарастване на заплатите за годините след следващата година	3%	3%

Актюерските предположения за смъртност се базират на публикуваните от Националния статистически институт таблици за обща смъртност на населението в България за периода 2016-2018г.

За целите на дисконтирането е използван ефективен годишен лихвен процент $i = 0.6\%$ (1.0-2018г.). Той се основава на доходността на емисиите дългосрочните ДЦК (с 10 годишен матуритет) в съответствие с

препоръките на Параграф 83 от МСС 19. Като се има предвид, че средният срок до пенсиониране е по-дълъг от 10 години, се налага ефективният годишен лихвен процент за дисконтиране да бъде определен чрез екстраполация на данните за ефективната годишна доходност на дългосрочните ДЦК, следвайки изискванията на Параграф 86 на МСС 19.

Ефект от увеличение и ефект от намаление с 1% на ръста на заплатите и на лихвения процент върху общата сума на разходите за текущ стаж и лихви и върху настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране:

	Увеличение с 1% на ръста на заплатите	Намаление с 1% на ръста на заплатите
	'000 лв.	'000 лв.
Промяна на разхода за лихви и текущ стаж ("+" увеличение, "-" намаление)	124	(108)
Промяна на настоящата стойност на задължението към 31.12.2019 г. ("+" увеличение, "-" намаление)	1,077	(963)
	Увеличение с 1% на лихвения процент	Намаление с 1% на лихвения процент
Промяна на разхода за лихви и текущ стаж ("+" увеличение, "-" намаление)	(24)	27
Промяна на настоящата стойност на задължението към 31.12.2019 г. ("+" увеличение, "-" намаление)	(975)	1,115

34 Провизии

	31 декември 2019 г.	31 декември 2018 г.
	'000 лв.	'000 лв.
Нетекуща част		
Провизия за опазване на околната среда	103	117
	103	117
Текуща част		
Провизия за опазване на околната среда и други провизии	114	118
Други провизии	396	72,928
Провизия за въглеродни емисии	2,750	5,896
	3,260	78,942
	3,363	79,059

Изменението на провизиите през годината е представено по-долу:

	Провизия за опазване на околната среда	Провизия за въглеродни емисии	Други провизии	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Салдо към 1 януари 2018 г.	193	36,677	-	36,870
Използвана	(6)	(36,677)	-	(36,683)
Капитализирана в имоти, машини и съоръжения	-	-	18,606	18,606
Призната провизия	48	5,896	54,322	60,266
Салдо към 31 декември 2018 г.	235	5,896	72,928	79,059
Използвана	(7)	(1,643)	(72,928)	(74,578)
Призната провизия	(11)	(1,503)	396	(1,118)
Балансова стойност на 31 декември 2019 г.	217	2,750	396	3,363

Провизия за опазване на околната среда

Към отчетната дата е призната провизия за разходи за опазване на околната среда, отнасяща се до разходи, които се очаква да бъдат извършени във връзка с обезвреждане на луминисцентни и други съдържащи живак лампи, обезвреждане и рециклиране на акумулаторни батерии, обезвреждане, рециклиране и подмяна на кондензаторни батерии, съдържащи ПХБ с нови, и утилизация на белилната пръст, използвана в базата за регенерация на масла.

Провизия за въглеродни емисии

Към датата на отчета за финансовото състояние е призната провизия за въглеродни емисии в размер на 2,750 хил. лв., отнасящи се за разходи през 2020 г.

Други провизии

Към датата на отчета за финансовото състояние е призната провизия за условно задължение в размер на 396 хил. лв. по приключило на първа инстанция Гражданско дело №2628/2015г. на Окръжен съд Пловдив на фирма ЕТ НИК-60-Недялко Колакъзов.

На 13 септември 2018 г. Арбитражния трибунал към Международната търговска камара по Дело № 20351/МНМ постанови решение, с което осъди НЕК ЕАД да заплати на „Уорли Парсънс Нюклиър Сървисис“ ЕАД претендирани суми включващи главници по договор, ескалация, разходи за демобилизация, обезщетения за прекратяване на договор, разходи за такси по делото и лихви, сума в общ размер на 60,971 хил. лв. представляваща левовата равностойност на 31,174 хил. евро. Задължението включва също и начислени лихви от датата на арбитражното решение до 31 декември 2018 г.

На 12 декември 2018г. НЕК депозира искова молба във Върховен касационен за отмяна на арбитражното решение на основание чл. 47, ал.1, т.2 от ЗМТА, поради което задължението е признато като провизия към 31 декември 2018г.

На 26.07.2019 г. Върховният касационен съд, Търговска колегия, Второ отделение, постанови решение, с което отхвърля предявения от “Национална Електрическа Компания“ ЕАД, иск с правно основание чл. 47, ал. 1, т. 2 ЗМТА за отмяна на решението на Арбитражен съд при Международната търговска камара, Париж от 06.09.2018 г. по дело № 20351/М и провизията е усвоена.

На 04.11.2019 г. е подписано Споразумение за окончателно уреждане на отношенията, съгласно решението по Арбитражно Дело № 20351/МНМ, между НЕК ЕАД и „Уорли Парсънс Нюклиър Сървисис“ ЕАД и за разсрочено плащане на задължението до 01 октомври 2020 г.

35 Задължение към Министерство на енергетиката по предоставена възмездна финансова помощ

Дългосрочни задължения към МЕ	Номинална	Балансова
	стойност	стойност
	‘000 лв.	‘000 лв.
31 декември 2019 г.	1,176,661	947,124
31 декември 2018 г.	1,176,661	897,110

На 28 септември 2016 г. Българският парламент прие Закон за предоставяне на помощ за изплащане на задълженията на НЕК ЕАД, по решение на арбитражно дело № ICC Case 18086/GZ/МНМ. Законът е обнародван в Държавен вестник на 30 септември 2016 г. и предвижда Министерският съвет да осигури по реда на чл. 109, ал. 4, т. 2 от Закона за публичните финанси чрез бюджета на Министерство на енергетиката възмездна финансова помощ на НЕК ЕАД за изплащането на присъдените суми на АСЕ.

В изпълнение на чл. 3 от Закона за предоставяне на помощ за изплащане на задълженията на НЕК, на 29 септември 2016 г. е изпратено уведомление до Европейската комисия по реда на чл.108, ал. 3 от Договора за функциониране на Европейския съюз. Решението на Европейската комисия е, че в конкретния случай не е

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

налице държавна помощ, респ. не са налице основанията по чл. 108 от Договора за функциониране на Европейския съюз.

На 5 декември 2016 г. е подписано Споразумение за предоставяне на възмездна финансова помощ между Министерство на енергетиката и НЕК ЕАД, съгласно което:

- Министерство на енергетиката ще предостави на НЕК ЕАД възмездна финансова помощ в размер на 601,617,133 евро (1,176,660,837 лв.);
 - НЕК ЕАД се задължава в срок до 14 декември 2016 г. да изплати присъдените суми по арбитражното дело № ICC Case 18086/GZ/MHM при условията и реда на Споразумението за окончателно уреждане на отношенията с АСЕ;
 - НЕК ЕАД се задължава да възстанови по бюджета на Министерство на енергетиката получената възмездната финансова помощ в срок от 7 (седем) години. Погасяването се извършва еднократно на падежа на заема (м. декември 2023 г.);
 - НЕК ЕАД няма да заплаща лихви върху получената финансова помощ и не предоставя обезпечения;
- На 08.12.2016 г. сума в размер на 596,617 хил. евро е платена от НЕК ЕАД на АСЕ АД.

Първоначално и последващо оценяване и представяне на възмездната безлихвена финансова помощ във финансовите отчети на Дружеството

Предоставената възмездна безлихвена финансова помощ за изплащане задълженията на НЕК ЕАД за присъдените суми по арбитражното дело № ICC Case 18086/GZ/MHM относно проект АЕЦ Белене, по своята същност представлява финансов пасив (кредит) и при отчитането му се прилагат разпоредбите на МСФО 9 „Финансови инструменти“.

Дружеството е признало първоначално получената възмездна безлихвена помощ по справедлива стойност, оценена по настоящата стойност на всички бъдещи парични плащания, дисконтирани с преобладаващия пазарен лихвен процент (или проценти) за сходен инструмент (сходен по отношение на паричната единица, срока, вида лихвен процент и други фактори) със сходен кредитен рейтинг.

В допълнение в съответствие с разпоредбите на МСС 20 „Счетоводно отчитане на безвъзмездни средства, предоставени от държавата, и оповестяване на държавна помощ“, ползата от лихвата под пазарния процент се оценява като разлика между справедливата (настоящата) стойност на заема и получените парични постъпления.

Дружеството е анализирано и е взело предвид условията и задълженията, които е изпълнило при определяне на разходите, които компенсира ползата от заема и е преценило, че преференциалният заем може да се разглежда като компенсация от българската държава за НЕК ЕАД за търговските щети, понесени от дружеството от изпълнението на държавната политика във връзка с проекта АЕЦ „Белене“, с цел оказване на финансова подкрепа за изплащане на задължението по присъдените суми по арбитражното дело № ICC Case 18086/GZ/MHM, при условията и реда на Споразумението за окончателно уреждане на отношенията с АСЕ. Компенсацията се отнася до разходи и загуби, които вече са понесени от Дружеството и разликата между настоящата стойност и паричните постъпления от тази възмездна безлихвена помощ е признатата в печалбата или загубата за периода в съответствие с МСС 20.

Последващо възмездната безлихвена помощ се оценява по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, разликата до настоящата стойност се признава като финансов разход, който се капитализира в стойността на активи в процес на изграждане на проект АЕЦ Белене за периода на заема, така че на падежа балансовата стойност на заема да е равна на получените парични средства.

36 Други задължения

	31 декември 2019 г. ‘000 лв.	31 декември 2018 г. ‘000 лв.
<i>Нетекущи задължения</i>		
Задържани гаранции	276	293
	276	293
<i>Текущи задължения</i>		
Разчети за гаранции по договори	1,153	1,557
Финансови пасиви	1,153	1,557
Задължение към бенефициери, във връзка с Наредба №Е-РД- 04-06		1
Присъдени задължения	27,117	761
Задължения към персонала	5,368	5,498
Други данъци за водоползване и наеми	2,657	4,471
Задължения към Фонд „СЕС“	811	1,272
Задължения към обществено осигуряване	2,247	1,930
Данък върху доходите на физически лица	1,104	1,089
Данъци върху разходите съгласно ЗКПО	665	633
Разчети за акцизи	1	2
Други задължения	3,277	4,546
Нефинансови пасиви	43,247	20,203
	44,676	22,053

Нетекущи задължения в размер на 276 хил. лв. (към 31.12.2018г.: 239 хил. лв.) са свързани с договори с изпълнители, представляващи гаранции за добро изпълнение определени съгласно договорните условия.

37 Цели и политика за управление на финансовия риск

37.1 Категории финансови активи и пасиви

Финансови активи	Бележка	31 декември 2019 г. ‘000 лв.	31 декември 2018 г. ‘000 лв.
Вземания от клиенти	22	117,624	132,650
Вземания от свързани лица		31,636	21,571
<i>Вземания от свързани лица под общ контрол (Група БЕХ)</i>	24	13,650	9,069
<i>Вземания от асоциирани и други свързани лица</i>	24	17,986	12,502
Съдебни и присъдени вземания	22	1,067	287
Други вземания	22	286	1,347
Вземания от фонд „Сигурност на електро енергийната система“	23	124,862	157,730
Пари и парични еквиваленти	26	28,032	33,061
		303,507	346,646

Финансови пасиви	Бележка	31 декември	31 декември
		2019 г.	2018 г.
		'000 лв.	'000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:			
Заеми	28	29,054	64,176
Дългосрочно задължение към МЕ	35	947,124	897,110
Търговски и други задължения	31,36	174,621	179,418
Търговски и други задължения към свързани лица			
Задължения към свързани лица под общ контрол (Група БЕХ)	32	2,598,427	2,518,963
Задължения към асоциирани и други свързани лица	32	73,385	151,630
		3,822,611	3,811,297

37.2 Кредитен риск

Кредитният риск за Дружеството се състои от риск от финансова загуба в ситуация, при която клиент или страна по финансов инструмент не успее да изпълни своите договорни задължения. Кредитният риск за дружеството основно произтича от търговски вземания от клиенти и други вземания.

Експозиция спрямо кредитен риск

Балансовата стойност на финансовите активи представлява максималната кредитна експозиция към 31 декември. Максималната кредитна експозиция е:

	31 декември	31 декември
	2019 г.	2018 г.
	'000 лв.	'000 лв.
Вземания от клиенти	117,624	132,650
Вземания от свързани лица	31,636	21,571
<i>Вземания от свързани лица под общ контрол (Група БЕХ)</i>	<i>13,650</i>	<i>9,069</i>
<i>Вземания от асоциирани и други свързани лица</i>	<i>17,986</i>	<i>12,502</i>
Съдебни и присъдени вземания	1,067	287
Други вземания	286	1,347
Вземания от фонд „Сигурност на електро енергийната система“	124,862	157,730
Пари и парични еквиваленти	28,032	33,061
	303,507	346,646

Движение на корективната сметка за обезценка на финансови активи:

	2019 г.	2018 г.
	'000 лв.	'000 лв.
Салдо на 1 януари обезценка	(286,792)	(233,811)
Първоначален ефект от прилагането на МСФО 9	-	(33,296)
Салдо на 1 януари 2018 г. (преизчислено)	(286,792)	(267,107)
Начислена за периода	(5,659)	(40,013)
Реинтегрирана	5,581	9,815
Отписана	281	10,513
	(286,589)	(286,792)

Вземания от клиенти

Експозицията към кредитен риск е в резултат на индивидуалните характеристики на отделните клиенти. Кредитният риск е резултат също от характеристиките на индустрията или на страната.

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

В Дружеството са установени и се прилагат политики и процедури, целящи да минимизират рисковете от неплащане от страна на клиенти. За всеки клиент се извършва оценка на неговата кредитоспособност като текущо се следи неговата експозиция. За сделки, при които рискът е значителен, се изисква представяне на банкови гаранции.

Очакваните кредитни загуби се изчисляват на датата на всеки отчетен период.

В следващата таблица се съдържа информация за изложеността на кредитен риск от вземанията от клиенти от несвързани лица на Дружеството, при използването на матрицата на провизиите за очаквани кредитни загуби съответно към 31 декември 2019 г. и 31 декември 2018 г.:

31 декември 2019	Очакван процент на кредитна загуба	Брутна стойност на търговски вземания	Очаквана кредитна загуба	Нетна стойност на търговски вземания
	%	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Непадежирани	7%	111,680	(8,174)	103,506
От 0-30 дни	6%	11,601	(661)	10,940
От 31 – 60 дни	84%	51	(43)	8
От 61 – 90 дни	98%	42	(41)	1
Над 90 дни	99%	234,585	(231,416)	3,169
		357,959	(240,335)	117,624

31 декември 2018 г.	Очакван процент на кредитна загуба	Брутна стойност на търговски вземания	Очаквана кредитна загуба	Нетна стойност на търговски вземания
	%	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Непадежирани	0%	87,525	(341)	87,184
От 0-30 дни	1%	25,783	(354)	25,429
От 31 – 60 дни	4%	7,717	(301)	7,416
От 61 – 90 дни	63%	414	(260)	154
Над 90 дни	95%	250,424	(237,957)	12,467
		371,863	(239,213)	132,650

Вземания от свързани лица

В следващата таблица се съдържа информация за изложеността на кредитен риск от вземанията от клиенти свързани лица, при използването на матрицата на провизиите за очаквани кредитни загуби съответно към 31 декември 2019 г. и 31 декември 2018 г.:

31 декември 2019	Очакван процент на кредитна загуба	Брутна стойност на търговски вземания	Очаквана кредитна загуба	Нетна стойност на търговски вземания
	%	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Непадежирани		31,636	-	31,636
		31,636	-	31,636

31 декември 2018 г.	Очакван процент на кредитна загуба	Брутна стойност на търговски вземания	Очаквана кредитна загуба	Нетна стойност на търговски вземания
	%	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Непадежирани		21,571	-	21,571
Над 90 дни	100%	836	(836)	-
		22,407	(836)	21,571

37.3 Ликвиден риск

Ликвиден риск възниква при положение, че Дружеството не изпълни своите задължения, когато те станат изискуеми. Дружеството прилага подход, който да осигури необходимия ликвиден ресурс да се посрещнат настъпилите задължения при нормални или кризисни условия, без да се реализират неприемливи загуби.

Тъй като дейността на Дружеството е свързана с регулярна доставка и постоянни плащания от страна на клиентите, то контролът на ликвидния риск се състои главно в три посоки:

- внимателно планиране на всички изходящи парични потоци, базирано на месечни прогнози;
- условия на плащане за клиенти, които се извършват в рамките на един месец – договарят се графици на плащане, като в случай на просрочване е договорено плащане на неустойки;
- овърдрафт споразумения с банки, които осигуряват управление на ликвидния риск в краткосрочен план.

По-долу са представени договорените падежи на финансови задължения, включително оценените плащания на ликвиден като е изключен ефекта от договорени ангажименти за взаимно прихващане.

31 декември 2019 г.	Балансова стойност	Договорени парични потоци	До 6 месеца	6-12 месеца	1-2 години	2-5 години
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Недеривативни финансови задължения						
Банкови заеми	(29,054)	(30,979)	(8,956)	(8,774)	(8,870)	(4,379)
Дългосрочно задължение към МЕ	(947,124)	(1,176,661)	-	-	-	(1,176,661)
Търговски и други задължения	(174,621)	(174,621)	(174,345)	-	(276)	-
Задължения към свързани лица под общ контрол (Група БЕХ)	(2,598,427)	(2,775,059)	(977,832)	(125,640)	(1,288,898)	(328,689)
Задължения към асоциирани и други свързани лица	(73,385)	(73,385)	(70,363)	(3,022)	-	-
Общо	(3,822,611)	(4,230,705)	(1,231,496)	(137,436)	(1,298,044)	(1,563,729)

31 декември 2018 г.	Балансова стойност	Договорени парични потоци	До 6 месеца	6-12 месеца	1-2 години	2-5 години	Над 5 години
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Недеривативни финансови задължения							
Банкови заеми	(64,176)	(69,554)	(19,477)	(19,099)	(26,599)	(4,379)	-
Дългосрочно задължение към МЕ	(897,110)	(1,176,661)	-	-	-	(1,176,661)	-
Търговски и други задължения	(179,418)	(179,888)	(177,481)	(2,114)	(293)	-	-
Задължения към свързани лица под общ контрол (Група БЕХ)	(2,518,963)	(2,613,410)	(229,205)	(154,673)	(1,538,008)	(652,919)	(38,604)
Задължения към асоциирани и други свързани лица	(151,630)	(152,291)	(149,320)	(2,971)	-	-	-
Общо	(3,811,297)	(4,191,804)	(575,483)	(178,857)	(1,564,900)	(1,833,959)	(38,604)

37.4 Пазарен риск

Пазарен риск е рискът, че промяната на пазарните цени, като чуждестранна валута, лихвени проценти или капиталови инструменти, ще засегне дохода на Дружеството от финансови инструменти. Целта на управлението на пазарния риск е да се управлява и да се установи контрол над пазарната експозиция при приемливи параметри при оптимизиране на възвращаемостта.

Компанията предприема периодични анализи върху макроикономическата среда в страната и задълбочен анализ на специфичните макро-показатели, които се представят на Съвета на директорите. Над 80 % от основната дейност е регулирана и ръководството на дружеството не може да влияе върху цените, които се определят от КЕВР.

37.4.1 Валутен риск

Преобладаващата валутна експозиция на Дружеството е деноминирана в евро (EUR). Поради това че курсът на лева е фиксиран към курса на еврото в България (1,95583 лв. = 1 евро), Дружеството не е изложено на значителен валутен риск за тези валутни позиции.

37.4.2 Лихвен риск

Дружеството е изложено на риск от промяна в пазарните лихвени проценти, основно, по отношение краткосрочните и дългосрочните си финансови пасиви с променлив (плаващ) лихвен процент. Към 31 декември 2019 г. финансовите активи и пасиви на дружеството са с фиксирани лихвени проценти или безлихвени, поради което към 31 декември 2019 г. Дружеството не е изложено на риск от промяна в пазарните лихвени проценти.

37.4.3 Справедлива стойност

Справедлива стойност е сумата, за която един финансов инструмент може да бъде разменен или уреден между информирани и желаещи страни в честна сделка между тях, и която служи за най-добър индикатор за неговата пазарна цена на активен пазар.

Дружеството определя справедливата стойност на финансовите инструменти на база на наличната пазарна информация или ако няма такава, чрез подходящи модели за оценка. Справедливата стойност на финансовите инструменти, които се търгуват активно на организирани финансови пазари, се определя на база на котираният цени „купува“ в края на последния работен ден на отчетния период. Справедливата стойност на финансови инструменти, за които няма активен пазар, се определя чрез модели за оценка. Тези модели включват използване на скорешни пазарни сделки между информирани, честни и желаещи страни; използване на текущата справедлива стойност на друг инструмент, със сходни характеристики; анализ на дисконтираните парични потоци или други техники за оценка.

Ръководството на Дружеството счита, че справедливите стойности на финансовите инструменти, които включват парични средства, търговски и други вземания, лихвоносни заеми и привлечени средства, търговски и други задължения не се отличават съществено от техните балансови стойности поради тяхната надежна структура и лихвени условия. Дружеството не счита, че справедливата стойност на банкови заеми с фиксирани лихви се отличава съществено от балансовата им стойност, тъй като фиксираният лихвен нива са близки до пазарните.

37.5 Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Дружеството групира активите и пасивите, отчитани по справедлива стойност в три нива въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите и нефинансовите активи и пасиви. Йерархията на справедливата стойност включва следните нива:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

- 3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни. Даден актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември, оценявани периодично по справедлива стойност:

	2019	2018
	Ниво 3	Ниво 3
	'000 лв.	'000 лв.
Имоти, машини и съоръжения, оценявани по справедлива стойност	1,556,217	1,595,445

Справедливата стойност на основната част от имоти, машини и съоръжения на Дружеството е определена на базата на доклади на независими лицензирани оценители и специалисти на Дружеството (вижте бележка 17 „Имоти, машини и съоръжения“).

Съществени ненаблюдавани данни са свързани с корекцията за специфичните за активите на Дружеството фактори. Степента и посоката на тази корекция зависи от броя и характеристиките на наблюдаваните пазарни сделки с подобни имоти, които са използвани за целите на оценката. Въпреки че тези данни са субективна преценка, ръководството счита, че крайната оценка не би се повлияла значително от други възможни предположения.

37.6 Управление на капитала

Целта на Съвета на директорите е да поддържа баланс между възвръщаемост, която може да е възможна с по-високите нива на задлъжнялост и ползите и сигурността от силна капиталова позиция. През 2019 г. възвръщаемостта на собствения капитал е отрицателна в размер на (0.11)% (2018: отрицателна в размер на (6.18)%).

През 2019 г. Дружеството следва да спазва външно-наложени капиталови изисквания, както и такива, свързани с други финансови показатели на ниво финансов отчет, съгласно сключени договори за дългосрочни банкови заеми, както е оповестено в бележка 28.

38 Ангажменти и условни задължения

Капиталови ангажменти

Проект АЕЦ Белене

Във връзка с проекта АЕЦ Белене, на 29 ноември 2006 г. Дружеството подписва Споразумение за изграждане на АЕЦ Белене с ЗАО „Атомстройекспорт“ като изпълнител на проекта и на 31 януари 2005 г. - с Уорли Парсънс като архитект инженер по проекта.

На 29 март 2012 г. Правителството на Република България взе решение за прекратяване изграждането на Ядрена централа на площадка „Белене“. С решение от 27 февруари 2013 г. 41-то Народно събрание подкрепя решението на правителството за спиране на проекта за строителство на нова ядрена електроцентрала на площадката „Белене“ и настоява за окончателното му прекратяване. С решение на Съвета на директорите на БЕХ ЕАД от 03.10.2013 г. е констатирано, че договорът с Уорли Парсънс е развален по право поради прекратяване на проекта през 2012 г. и невъзможност за изпълнение.

На 7 юни 2018 г. Народното събрание взе решение за възобновяване на действията по търсенето на възможности за изграждане на АЕЦ „Белене“ съвместно със стратегически инвеститор, на пазарен принцип и без предоставяне на държавна гаранция, чрез отделяне на активите и пасивите за проекта АЕЦ „Белене“ в отделно проектно дружество.

Министерският съвет отмени Решение №250 от 2012 г. за отмяна на Решение №259 от 2005 г. за прекратяване изграждането на Ядрена централа на площадка „Белене“ и определяне на енергиен обект „Ядрена централа на

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

площадка „Белене“ като обект с национално значение и на Решение №260 на Министерския съвет от 2005 г. за изграждане на ядрена централа на площадката „Белене“

В изпълнение на решения на Народното събрание от 7-ми юни 2018 г. и на Министерския съвет от 29-ти юни 2018 г. "Национална електрическа компания" ЕАД отправи покана за избор на стратегически инвеститор за изграждане на АЕЦ "Белене". В рамките на поканата се дава възможност и за заявяване на интерес за придобиване на миноритарно участие в бъдещата проекта компания, както и/или за закупуване на електрическа енергия от бъдещата електроцентрала. Целта на поканата е да предостави определена информация на страните, които желаят да заявят участие в процедурата.

В рамките на обявения срок тринадесет кандидата са подали заявления..

Министерството на енергетиката изпрати писма до петте компании от "краткия списък" (short list) изготвен от работна група, съобразно с предвижданията на процедурата за избор на стратегически инвеститор за реализацията на АЕЦ "Белене", за потвърждаване на подаването на обвързващи оферти за по-нататъшното си участие в процедурата.

В Министерство на енергетиката до 31 януари 2020г. са получени писма за потвърждение за подаване на обвързващи оферти и от петте компании.

Индикативният срок за подаване на обвързващата оферта се предвижда да бъде 31 май 2020 г.

Дружеството е приело да отчита всички суми (платени и начислени), пряко отнасящи се до прекратения проект АЕЦ Белене в съответствие с критериите за признаване на МСС 16 при спазване на последователна политика, като активи на имоти машини и съоръжения в процес на изграждане, до окончателно решение за бъдещето на проекта. Към настоящия момент има неяснота относно възможните алтернативи за реализация на проекта, съответно оборудването, изисква се значителен период от време за съгласуване, преговори и одобрение на възможни варианти, което не е изцяло под контрола на ръководството на Дружеството и не е в състояние да направи преценка относно възможна прекласификация на отчетените стойности съгласно МСФО и относно оценката им.

Планът за инвестиционната дейност на НЕК ЕАД е насочен основно за рехабилитация, реконструкция и ново строителство на хидроенергийни обекти и включва следните значими направления и капиталови обекти.

1. Проект „Яденица“

Проектът е включен в Националния план за инвестиции (НПИ) за периода 2013 - 2020 г. с Решение на Министерски съвет на Република България от 28.09.2011 г., във връзка със Заявлението на Република България за дерогация по чл.10в от Директива 2003/87/ЕО на Европейската комисия (ЕК). С Решение №707 от 30.08.2012 г. на Министерски съвет на Република България, язовир „Яденица“, представляващ основно съоръжение на Проекта „Яденица“, е обявен за „национален обект“ по смисъла на Закона за държавната собственост, както и за „обект с национално значение“ по смисъла на Закона за устройство на територията.

Проектът „Яденица“ е с осигурено финансиране на подготвителни работи (процедури до получаване на Разрешение за строеж) от фонд „Механизъм за свързване на Европа“ на Европейската комисия.

На 24.04.2015 г. влезе в сила споразумението за безвъзмездни финансови средства подписано между НЕК ЕАД и Изпълнителна агенция „Иновации и мрежи“ към Европейската комисия. Съгласно това споразумение, отпуснатите на НЕК ЕАД средствата са в размер до 3,213 хил. евро. С тях ще се покрият 50% от разходите за обновяване на ОВОС, проект и получаване на разрешително за строеж на язовир Яденица. Останалите 50% са собствени средства на дружеството.

В рамките на споразумението са възложени всички необходими предварителни дейности, необходими за получаване на разрешение на строеж. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет НЕК ЕАД разполага с влязла сила решение по ОВОС, актуализиран работен проект- съгласуван с компетентните инстанции, положителен доклад за съответствие по част конструктивна, финансов анализ и оценка на риска, технически спецификации за възлагане на строителството.

През 2018 г. са приключени дейностите по одобрение на подробен устройствен план (ПУП) и е реализиран договор за осигуряване на публичност на обект „Яденица“.

На 25 януари 2019 г. е изпратен финален технически и финансов отчет, съгласно Споразумението с INEA, отразяващ изпълнените дейности, реализираните разходи и постигнатите проектни цели. Отчетените разходи са в размер на 2,536 хил. евро.

На 22.02.2019 г. INEA информира НЕК ЕАД оценката на представения окончателен доклад и финансов отчет е приключена, в резултат на което всички декларираните от НЕК ЕАД разходи са приети за допустими. Съгласно Споразумението на НЕК ЕАД са възстановими 50 % от претендираните разходи, за което на 27.02.2019 г. НЕК ЕАД получи 304 хил. евро представляващи разликата между получения аванс и дължимата сума. От страна на INEA Действието се счита за завършено, за което не се предвиждат допълнителни известия.

Гаранцията за предварително финансиране от 22.07.2015 г. издадена от Български енергиен холдинг ЕАД за сумата от 963,900 евро е напълно освободена, в резултат на което INEA върна оригиналната гаранция на издаващата институция.

В ход е подготовка на необходимите документи, изисквани по процедурата по издаване на разрешително за строеж за изграждането на обекта в съответствие с действащата нормативна уредба.

2. Рехабилитация на хидроенергиен комплекс „Белмекен – Сестримо – Чаира“ и рехабилитация на ОРУ 110 кV на ВЕЦ „Въча-1“ и част от системите на ВЕЦ-а под общ контрол“

За рехабилитацията на хидроенергийния комплекс Белмекен-Сестримо-Чаира на 6 декември 2013 г. е подписано Грантово споразумение №.049 между Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР или банката) като Администратор на Международния фонд за подпомагане на извеждането от експлоатация на атомни мощности в АЕЦ Козлодуй (МФК/KIDSF) и Националната електрическа компания ЕАД (НЕК). На 28 май 2014 г. Грантово споразумение No 049A (GA049A) е изменено и допълнено, поради разделянето на НЕК ЕАД и Електроенергийния системен оператор ЕАД.

Общата очаквана стойност на проекта е 37 милиона евро, като 70% ще се финансират от МФК и 30% собствени средства.

На 18.05.2018г. е подписан договор за Рехабилитация на ПАВЕЦ „Белмекен“ – ВЕЦ „Сестримо“ – ВЕЦ „Момина клисура“ на стойност 39 111 989,03 лева (19 997 642,45 евро). Договорът е в етап на изпълнение към настоящия момент. Изпълнителят е представил банкови гаранции за добро изпълнение и авансово плащане, застраховки и подробен график за изпълнение. Издадени са разрешения за строеж и за трите централи, представен е и е одобрен от страна на Възложителя Работен проект. Изпълняват се монтажни работи по трите централи.

На 25.04.2019 г. е подписан договор за Рехабилитация на ПАВЕЦ „Чаира“, на стойност 27 045 541,90 лева (13 828 166 евро). Договорът е в етап на изпълнение. Всички демонтажи работи по договора са завършени, извършват се ремонтни работи по турбинните части. Техническият проект е одобрен от страна на Възложителя, въз основа на който от 10.02.2020 г. има издадено разрешение за строеж, в сила от 25.02.2020 г.

На 27.08.2019 г. е подписан договор за рехабилитация на ОРУ 110kV на ВЕЦ Въча-1 и други системи на ВЕЦ под общ контрол, на стойност 9 692 180 лв. (4 955 557 евро). Договорът е в етап на изпълнение. Предоставени са банкови гаранции за авансово плащане и добро изпълнение от страна на Изпълнителя. Представен е и е одобрен от страна на Възложителя Технически проект

Задължения на НЕК ЕАД във връзка с развитие на енергийния сектор

Във връзка с модернизацията на блок V и VI на АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД, на 29.05.2000 г. е подписано взаимно споразумение между АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД като Заемополучател, Националната електрическа компания (НЕК) ЕАД като Гарант и Европейската атомна енергийна общност (ЕВРАТОМ) като Заемодател за отпускане на заем в размер на 212,5 млн. евро за финансиране на Програмата за модернизация на енергийните блокове. Съгласно клауза 15.2 на този договор НЕК ЕАД заедно с АЕЦ „Козлодуй“ носи отговорност като единствен главен длъжник. На същата дата е подписано и Гаранционно споразумение между Република България като Гарант и

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

Европейската атомна енергийна общност като Заемодател (ЕВРАТОМ), с което държавата също гарантира изплащането на заема. Двете споразумения са ратифицирани със закон от 38-то Народно събрание на Република България на 29.11.2000 г. Заемът е отпуснат на 8 транша с променлив лихвен процент шестмесечен EURIBOR с надбавка до 0.13 %, а един от траншовете е с фиксиран лихвен процент 5.76%. Периодът на изплащане на главниците по заема по всеки транш е различен. Крайният срок за погасяване е 10 май 2021 г. Заемът е напълно усвоен и се погасява съгласно постигнатите договорености. Непогасената част от заема, отпуснат от ЕВРАТОМ към 31 декември 2019 г. възлиза на (главница) 33,127 хил. лева.

Дългосрочни споразумения за закупуване на електрическа енергия

На 13 юни 2001 г. НЕК ЕАД сключва дългосрочен - 15 годишен договор с „Консолидейтид Континентъл Комърс Лимитид“, понастоящем „Ей И Ес - 3С Марица Изток 1“ ВООД (AES) за закупуване на електрическа енергия. Договора влиза поетапно в сила при въвеждането в експлоатация на новата мощност на 2 юни 2011 г. и при достигането от страна на ТЕЦ AES Гълъбово на пълна нетна мощност от 600 МВт считано от 28 декември 2011 г. На 14.08.2015г. е сключено споразумение за намаляване цената за разполагаемост с 14%, което е в сила от 26.04.2016 г, след изплащане на задълженията към централата. В съответствие с това НЕК ЕАД пое ангажимент в бъдеще да не изпада в просрочие към електроцентралата. Ако това условие не бъде спазено от компанията договореното намаление няма да се прилага до издължаване на просрочените суми от НЕК ЕАД към електроцентралата.

Съгласно договор за особен залог от 30.11.2005 г. и споразумение за изменение на договора за особен залог от 26.04.2016 г., НЕК ЕАД е заложил свои вземания за продадена електрическа енергия от ЕВН България електроснабдяване ЕАД и Енерго-Про Продажби АД като гаранция срещу бъдещите задължения за изкупуване на електроенергия. Сумата на заложените вземания е равна на очакваното максимално общо плащане за закупена електроенергия, за който и да е месец от календарната година.

Съгласно сключения дългосрочен договор за изкупуване на енергия НЕК ЕАД е задължен да изкупува минимално количество от 3,156,500 МВтч електроенергия на календарна година (или пропорционално количество при непълна календарна година) и договорената с търговски план разполагаемост.

На 13 юни 2001 г. е сключен и дългосрочен 15-годишен договор за изкупуване на електроенергия и разполагаемост между НЕК ЕАД и „Енергийна компания Марица Изток 3“ АД, понастоящем „КонтурГлобал Марица Изток 3“. Договорът влезе в сила през месец февруари 2009 г. при приключване на договорените рехабилитационни дейности по модернизацията на съществуващия ТЕЦ Марица Изток 3, след които инсталираната мощност е 808 МВт.

На 07.03.2016 г е сключено споразумение за намаляване на цената за разполагаемост с 15%, което е в сила от 26.04.2016 г, след изплащане на задълженията към централата. В съответствие с това НЕК ЕАД пое ангажимент в бъдеще да не изпада в просрочие към електроцентралата.

Съгласно договор за особен залог от 01.02.2002 г. и последно споразумение за изменение на договора за особен залог от 26.04.2016г., НЕК ЕАД е заложил свои вземания за продадена електрическа енергия от ЧЕЗ Електро България АД, Енерго-Про Продажби АД, като гаранция срещу бъдещи задължения за закупуване на електрическа енергия. Сумата на заложените вземания е равна на 1.25 пъти очакваното максимално общо плащане за закупена електрическа енергия, за който и да е месец през календарната година.

В изпълнение на договора за изкупуване на електроенергия и разполагаемост НЕК ЕАД ежегодно издава записи на заповед в полза на КонтурГлобал Марица Изток 3 АД. Съгласно сключения дългосрочен договор за изкупуване на енергия НЕК ЕАД е задължен за изкупува минимално количество от 3,489,000 МВтч електроенергия на календарна година (или пропорционално количество при непълна календарна година) и базовата разполагаемост.

В таблицата по-долу са показани задълженията на НЕК ЕАД по отношение на минималните дължими плащания за закупена електроенергия и разполагаемост за оставащия срок на сключените дългосрочни договори за изкупуване на енергия от топлоелектрически централи.

Общо минимално дължимата сума

'000 лв.

Минимални дължими плащания за закупена разполагаемост *	3,545,171
Минимални дължими плащания за закупена електроенергия **	4,974,813
Общо	8,519,984

* Посочената сума е минимално дължимата според сключените дългосрочни договори за изкупуване на енергия и е формирана на база заложените фиксирани ценообразуващи елементи и елементи с фиксирана ескалация.

** Посочената сума е изчислена на база на цена за електроенергия и разполагаемост съгласно решение № Ц 19 / 01.07.2019 г. на КЕВР за регулаторния период 2019-2020 г.

Минималните плащания за закупена разполагаемост по всеки един от дългосрочните договори за изкупуване на електроенергия от електроцентралите са както следва:

	До 1 година	От 1 до 5 години	Повече от 5 години	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Минимални плащания за закупена разполагаемост	553,823	2,192,866	798,482	3,545,171

През 2019 г. НЕК ЕАД е закупило от КонтурГлобал Марица Изток 3 АД нетна електрическа енергия в размер на 4,547 ГВтч., което е по-голямо от минимално договореното 3,489 ГВтч. съгласно СИЕ.

От Ей И Ес Марица изток 1 са изкупени 3,144 ГВтч нетна електроенергия, което е под задължителното минимално количество електроенергия за изкупуване от 3,156 ГВтч.

Съгласно изискванията на Закона за енергията от възобновяеми източници, НЕК ЕАД в качеството си на обществен доставчик до 24.07.2015 г. има задължение да изкупува цялото количество електрическа енергия произведена от възобновяеми или алтернативни енергийни източници с изключение на енергията, произведена от водноелектрически централи с инсталирана мощност над 10 MW. С промяната на чл.31, ал.5 на същия закон Общественият доставчик, съответно крайните снабдители изкупуват произведената електрическа енергия от възобновяеми източници по преференциална цена за количествата електрическа енергия до размера на нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциални цени в съответните решения на КЕВР. Количествата електроенергия над нетното специфично производство се изкупуват по цена на излишък на балансиращия пазар или съгласно чл.31, ал.12 могат да се реализират на свободния пазар. Задължителното изкупуване на електрическата енергия се извършва по договори за изкупуване. Съгласно Закона за енергията от възобновяеми източници, променен на 3 май 2011 г., срокът на договорите е 20 години - за електрическата енергия, произведена от геотермална и слънчева енергия и за електрическа енергия, произведена от биомаса, 12 години – за електрическа енергия, произведена от вятърна енергия, и 15 години - за електрическата енергия, произведена от водноелектрически централи с инсталирана мощност до 10 MW, както и за електрическа енергия, произведена от други видове възобновяеми енергийни източници. Сроковете за задължително изкупуване започват да текат от датата на въвеждане в експлоатация на енергийния обект, а за енергийни обекти, въведени в експлоатация след 31 декември 2015 г., сроковете се намаляват с времето от тази дата до датата на въвеждане в експлоатация на енергийния обект.

До 30 юни 2019 г. НЕК ЕАД изкупува енергията от ВЕИ производители с инсталирана мощност до 4 MWт. От 01.07.2019 г. задълженията на НЕК ЕАД по изкупуването на електроенергия намаляха и компанията вече изкупува електроенергия само от ВЕИ централи, които са до 1 MWт инсталирана мощност. В тази връзка

съгласно последните промени в ЗЕ, от 01 юли 2019 г. на БНЕБ ще продават своята електроенергия от ВЕИ производителите с инсталирана мощност 1 МВт и над 1 МВт.

В изпълнение на разпоредбата на параграф 34, ал. 8 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ДВ, бр. 41 от 21.05.2019 г.) договорите на Дружеството с производители от ВЕИ с обща инсталирана мощност от 1MW до 4 MW са прекратени от дата на влизане в сила на договорите за компенсиране с премия на производителите с Фонд „Сигурност на електроенергийната система“.

Към 31 декември 2019 г. Дружеството няма сключени дългосрочни договори за изкупуване

Условни задължения

Съществени съдебни дела и иски срещу НЕК ЕАД

„Топлофикация София“ ЕАД

„Топлофикация София“ ЕАД е завело пет дела с общ размер на главниците приблизително 26 млн.лв. С исковете на договорно и извъндоговорно основание се претендират главници, лихви за забава, както и суми за неоснователно обогатяване за доставена електрическа енергия и обезщетение за използване на съоръжения.

НЕК ЕАД е завел насрещен иск с цена на иска 13,864 хил. лв. и лихви за забава по фактури издадени в периода февруари 2014 г. - ноември 2014 г. за количествата електрическа енергия произведена от турбогенератор № 9 (ТГ 9), която е неправомерно фактурирана на НЕК ЕАД. Въз основа на насрещния иск е образувано отделно производство – т.д.№ 5152/2016г. на СГС, по което е постановено решение, с което исковете /за главница и лихви за забава/ на НЕК ЕАД са уважени. Решението е обжалвано от „Топлофикация София“ ЕАД пред Софийски апелативен съд, като с решение от м.януари 2019 г. съдът е потвърдил решението на СГС. Решението на САпС е обжалвано от „Топлофикация София“ ЕАД пред Върховен касационен съд, но не е допуснато до касационно обжалване.

Не се очаква изходът от тези съдебни иски да окаже съществен ефект върху изходящите парични потоци и финансовия резултат, тъй като съществена част от претенциите са включени във финансовите отчети.

„Енергийна финансова група“ АД (ЕФГ)

„Енергийна финансова група“ АД (ЕФГ) е завело три дела с общ размер на главниците приблизително 5 290 хил. лв. и лихви за забава с претенции за плащане на прехвърлени вземания от „УорлиПарсънс Нюклиър Сървисис“ ЕАД на ЕФГ по фактури за извършени консултантски услуги.

По едното дело исковете /59 хил. лв. главница/ са отхвърлени на първа инстанция. Решението е обжалвано от ЕФГ и Софийски апелативен съд е отменил решението на СГС и е уважил исковете, но решението е обжалвано от НЕК ЕАД пред Върховен касационен съд.

По второто дело с цена на иска 3 063 хил.лв., от които 2 347 хил.лв. – главница и 716 хил.лв. - лихва за забава с решение на СГС от 13.03.2020 г. исковете са уважени.

По третото дело с цена на иска: 3 765 хил.лв., от които 2 884 хил.лв. – главница и 881 хил.лв. –лихва за забава с решение на СГС исковете са отхвърлени като неоснователни. Решението на СГС е потвърдено с решение на Софийски апелативен съд, като последното е обжалвано от ЕФГ пред Върховен касационен съд.

„Аркадия Сървис“ АД

През м.септември 2017 г. „Аркадия Сървис“ АД е завело дело за 5 231 219. 37 лева – главница и лихва за забава с претенции за плащане на прехвърлени вземания от „УорлиПарсънс Нюклиър Сървисис“ ЕАД по фактури за извършени консултантски услуги.

С решение на СГС от м.ноември 2018 г. исковете са отхвърлени. Решението е обжалвано от „АРКАДИЯ СЪРВИС“ АД, но поради неизпълнение на дадени от съда указания за отстраняване на нередовности на въззивната жалба и частичен отказ от иска не е разглеждано на втора инстанция. Решението на СГС е влязло в законна сила на 25.06.2019 г. и делото е приключено.

„Мечел Карбон“ АГ

„Мечел Карбон“ АГ е завело две дела с общ размер на главниците приблизително 26,544 хил.лв. и лихви за забава. Претенциите са за плащане на главници за доставена електрическа енергия от „Топлофикация Русе“ ЕАД, платени от НЕК ЕАД на „Топлофикация Русе“ ЕАД като залогодател вместо на определения от „Мечел Карбон“ АГ като заложен кредитор депозитар след получаване на съобщение за пристъпване към изпълнение от страна на „Мечел Карбон“ АГ по реда на ЗОЗ ведно с лихви и разноски.

По първото дело - за главница от 5 144 760,14 лв. и лихви за забава е постановено решение на Софийски градски съд, с което исковете на „Мечел Карбон“ АГ са уважени. Решението на СГС е потвърдено от Софийски апелативен съд, като последното е обжалвано от НЕК ЕАД пред Върховен касационен съд.

Предвид внесено обезпечение от НЕК ЕАД по сметка на ВКС изпълнението на въззивното решение е спряно.

По второто дело – за главница от 21 400 000 лв. и лихви за забава производството пред първата инстанция е в начален етап.

„Полимери“ АД (н)

„Полимери“ АД (н) е завело дело пред Софийски градски съд срещу НЕК ЕАД и ЕСО ЕАД при условията на солидарност с претенции за заплащане на обезщетение за неоснователно обогатяване в размер на 8 307 хил.лв. за ползване на собствена електрическа уредба ЕКРУ 110кВ за периода от м. 12.2011 г. до м. 06.2017 г.

Делото е висящо пред СГС.

Към 31 декември 2019 г. са предявени други искове към Дружеството с различни правни основания: за балансираща енергия, за забавени плащания, за прихванати суми и изравнителни плащания. Производствата по тези искове не са приключили с окончателни съдебни решения. Поради това обстоятелство, с изключение на сумите, които са начислени за забавени и просрочени плащания, ръководството на Дружеството е преценило да не се начисляват допълнително провизии по съдебни искове.

Разчети с Напоителни системи ЕАД

НЕК ЕАД и „Напоителни системи“ ЕАД осъществяват дейности по поддръжка и експлоатация на язовири, язовирни стени, хидротехнически и хидромелиоративни съоръжения, като изпълняват определения от Министерство на околната среда и водите задължения за подаване на водни маси. НЕК ЕАД чрез предприятието „Язовири и каскади“ е оказвал услугата „водоподаване“ на „Напоителни системи“ ЕАД, подобна по характер услуга е оказвал и „Напоителни системи“ ЕАД на НЕК ЕАД.

Не е постигната договореност между Дружеството и „Напоителни системи“ ЕАД, като не са подписани протоколи за доставени количества вода за периода от май 2003 г. до датата на издаване на този финансов отчет, поради което е възможно да възникнат допълнително задължения към „Напоителни системи“ ЕАД, които към настоящия момент не могат да бъдат надеждно определени.

Други

Към датата на изготвяне на финансовия отчет за извършената пълна данъчна проверка за периода от 01.01.2008 г. до 31.12.2011 г. е издаден РА №Р-29-1200199091-001/15.06.2015 г. и Ревизионен акт за поправка на ревизионен акт № П- 9002915117240-003-001/14.07.2015г., който с Решение № 1843/04.12.2015г на ОДОП, в частта на определения резултат по ДДС за данъчен период м.03.2012 г. е отменен за главница в размер на 389,049.30лв. и лихва - 94 185.55 лв., и е потвърден в останалата част за сума в размер на 5,105,591.09 лв. представляваща главница и лихва. Постановено е решение на АССГ с което ревизионния акт е отменен частично. Решението е обжалвано пред ВАС, който с Решение:

Остава в сила решението на АССГ в частта, в която е уважена жалбата на НЕК и АССГ е признал за неоснователно увеличението на финансовия резултат с 29 902 217.47 лв. по отношение на оборудването, предмет на Рамковото споразумение с АСЕ и е отменил РА в тази му част. На 04.09.2019г. сумата в размер на 4 798 хил. лв. представляваща гланица надвнесен корпоративен данък за 2011г. и лихви е възстановена на НЕК ЕАД.

Остава в сила решението на АССГ в частта, в която е отхвърлена жалбата на НЕК ЕАД срещу Ревизионен акт /РА/ от 15.06.2015 год. относно увеличението на финансовия резултат поради неправилно отчитане на таксата

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

за присъединяване към електропреносната мрежа и съответстващото му данъчно задължение по ЗКПО за 2010 и 2011г. и потвърждава РА в тази му част.

Отменя решението на АССГ в частта, с която е отменен РА относно установени допълнителни задължения за периоди 2008г., 2009г., 2010г. и 2011г. по ЗДДФЛ, ЗСО и КСО в общ размер от 205 235лв., както и лихви за забава. ВАС връща делото в тази му част на АССГ за назначаване и изслушване на съдебно – счетоводна експертиза със задължителни указания по тълкуване и прилагане на закона.

Към 31 декември 2019 г. след частичната отмяна посочена по-горе делото е върнато на АССГ за изслушване на съдебно – счетоводна експертиза.

Гаранции

Салдото на издадените банкови гаранции по нареждане на НЕК ЕАД в полза на други дружества /трети лица/ към 31 декември 2019 г. е в размер на 225 хил.лв., в т. ч. към свързани лица от групата на БЕХ -ЕСО ЕАД в размер на 100 хил.лв. и към други свързани лица - Българска независима енергийна борса в размер на 125 хил. лв. (31.12.2018 г. е в размер на 225 хил. лв., в т.ч. към свързани лица ЕСО ЕАД в размер 100 хил. лв. и към Българска независима енергийна борса в размер на 125 хил. лв.).

Записи на заповед

Към 31 декември 2019 г. НЕК ЕАД е издал записи на заповед по инвестиционни проекти в полза на банките, предоставящи кредити по договорите за изграждане на тези обекти, и други проекти в общ размер на 190,855 хил.лв., в т. ч. към свързани лица КонтурГлобал Марица Изток 3 в размер на 108,316 хил. лв. към ЕСО ЕАД в размер на 110 хил. лв. и към Българска независима енергийна борса в размер на 137 хил. лв. (към 31.12.2018 г. НЕК ЕАД е издал записи на заповед по инвестиционни проекти в полза на банките, предоставящи кредити по договорите за изграждане на тези обекти, и други проекти в общ размер на 368,294 хил. лв., в т.ч. към свързани лица КонтурГлобал Марица Изток 3 в размер на 90,172 хил. лв. към ЕСО ЕАД в размер 110 хил. лв. и към Българска независима енергийна борса в размер на 137 хил. лв.)

39 Свързани лица

Краен собственик

Крайният собственик на Дружеството е Българската държава, чрез Министъра на енергетиката.

Едноличен собственик

Едноличен собственик на Дружеството е Български Енергиен Холдинг ЕАД.

Асоциирани предприятия

Към 31 декември 2019 г. асоциирани предприятия на НЕК ЕАД са ЗАД Енергия, КонтурГлобал Марица Изток 3 АД, КонтурГлобал Оперейпънс България АД, ПОД Алианс България АД и ХЕК „Горна Арда” АД.

Съместни предприятия

Към 31 декември 2019 г. НЕК ЕАД притежава 50% от капитала на Трансболкан Електрик Пауър Трейдинг С.А. – NECO S.A.

Свързани лица от икономическа група на Български Енергиен Холдинг ЕАД

Енергиен системен оператор ЕАД, АЕЦ Козлодуй ЕАД, ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД, Мини Марица - Изток ЕАД, Булгаргаз ЕАД, Булгартрансгаз ЕАД, ЕСО ЕАД, Булгартел ЕАД, АЕЦ Козлодуй – Нови мощности ЕАД, ВЕЦ Козлодуй ЕАД, Интерприборсервиз ООД, ТЕЦ Марица Изток 2 (9 и 10) ЕАД, ПФК Берое-Стара Загора” ЕАД, Булгартел-Скопие ДООЕЛ,

Други свързани лица

Други свързани лица на НЕК ЕАД са БНЕБ ЕАД, ВМЗ ЕАД, НКЖИ Електроразпределение ЕАД, В и К Плевен ЕООД и Български пощи ЕАД, тъй като са под общ контрол на Българската държава.

39.1. Условия на сделките със свързани лица

Сделките, свързани с покупка и продажба на електрическа енергия и услуги, свързани с електрическа енергия, се извършват по регулирани цени, определени с Решение на КЕВР, с изключение на продажбите на борсовия пазар с БНЕБ ЕАД. Всички останали продажбите и покупките от свързани лица се извършват при пазарни условия.

Неиздължените салда в края на годината са необезпечени, безлихвени (с изключение на заемите) и уреждането им се извършва с парични средства, освен ако не е упоменато друго, и са оповестени в бележка 32.

За вземанията от или задълженията към свързани лица не са предоставени или получени гаранции, с изключение на оповестените в бележка 38, издадени запис на заповеди и гаранции. Вземанията от свързани лица са оповестени в бележка 24.

39.2. Задължения към Български енергиен холдинг ЕАД

Задълженията включват:

Задължения към БЕХ ЕАД	31 декември 2019 г.			
	Номинална стойност	Балансова стойност	Дължими лихви	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
(1) Дългосрочен заем	1,003,777	1,003,777	127,015	1,130,792
(2) Дългосрочен заем	1,047,685	1,037,632	217,277	1,254,909
(3) Споразумение за разсрочване на лихви	112,158	112,158	-	112,158
(4) Търговски задължения	28	28	-	28
	2,163,648	2,153,595	344,292	2,497,887

Задължения към БЕХ ЕАД	31 декември 2018 г.			
	Номинална стойност	Балансова стойност	Дължими лихви	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
(1) Дългосрочен заем	1,003,777	1,003,777	62,764	1,066,541
(2) Дългосрочен заем	1,047,684	1,032,148	158,868	1,191,016
(3) Споразумение за разсрочване на лихви	150,613	150,613	-	150,613
(4) Търговски задължения	41	41	-	41
	2,202,115	2,186,579	221,632	2,408,211

Задълженията по падежи са както следва:

Дългосрочни задължения	Падеж	31 декември 2019 г.	31 декември 2018 г.
		'000 лв.	'000 лв.
(1) Заем от БЕХ ЕАД	31.03.2024 г.	466,148	596,445
(2) Заем от БЕХ ЕАД	28.07.2021 г.	1,037,632	1,037,632
(3) Споразумение за разсрочване на лихви	30.11.2022 г.	73,704	112,158
		1,577,484	1,746,235
Краткосрочни задължения и текуща част на дългосрочни задължения			
(1) Дългосрочен заем	31.03.2024 г.	664,644	470,096
(2) Дългосрочен заем	28.07.2021 г.	217,277	153,384
(3) Споразумение за разсрочване на лихви	30.11.2022 г.	38,454	38,455
(4) Търговски задължения		28	41
		920,403	661,976

Получени заеми

(1) На 21 август 2014 г. е подписано кредитно споразумение, с което се консолидират заемите на НЕК ЕАД към БЕХ ЕАД и педираното вземане от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД от 1 април 2014 г. в общ размер на 1,209,148 хил. лв. Срокът на кредита е 10 години, с четири месеца гратисен период и годишен лихвен процент 4.49%. Към 31 декември 2019 г. задължението по кредита е в размер на 1,130,792 хил. лв., в това число просрочена главница и лихва в размер 530,937 хил. лв.

(2) На 25 април 2016 г. е подписан договор за предоставяне на целеви заем в размер на 521,625 хил. евро (1,020,210 хил. лв.) за погасяване на дължимите от НЕК ЕАД просрочени суми към „Ей И Ес 3С Марица изток 1“ ВООД и „КонтурГлобал Марица изток 3“ АД, което е необходимо условие за влизане в сила на подписаните споразумения за изменение на дългосрочните договори за изкупуване на електрическа енергия от двете централи. Срокът на кредита е дванадесет месеца и при годишен лихвен процент 6.65%. В договора се съдържа клауза за предоговаряне на условията при успешно пласиране на облигационната емисия. На 30 декември е направена промяна на условията на договор за предоставяне на целеви заем на НЕК ЕАД от 25 април 2016 г., както следва:

Размер на главницата – 535,672,538 евро (1,047,684,419 лв.);

Лихвен процент по заема – 5.575% на годишна база;

Срок на действие на договора – 59 месеца и 26 дни;

Падеж на главницата – 28 юли 2021 г.;

Дата на влизане в сила – 2 август 2016 г.

Към 31 декември 2019 г. размерът на задължението по кредита е 1,254,909 хил. лв., а размерът на отсрочените финансови разходи – 10,053 хил. лв.. Просрочените задължения по заема са лихви в размер на 207,542 хил.лв.

Споразумения за разсрочване на задължения

(3) На 22 януари 2018 г. е подписано споразумение за разсрочване на лихвени задължения на „Национална електрическа компания“ ЕАД към БЕХ ЕАД за минал период, с падеж 30 ноември 2022 г., погасявани на 60 равни месечни вноски, считано от 31 декември 2017 г. Към 31 декември 2019 г. размерът на задължението е 112,158 хил.лв.

Към 31.12.2019 г. заемите от БЕХ ЕАД не са обезпечени.

Движението на заемите е както следва:

	2019 г. ‘000 лв.	2018 г. ‘000 лв.
Задължение на 1 януари	2,408,170	2,353,221
Плащания по заеми	(38,454)	(66,659)
Начислени разходи за лихви	122,659	116,452
Амортизация на финансови разходи	5,484	5,156
Задължение на 31 декември	2,497,859	2,408,170

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

39.3. Сделки със свързани лица

Продажби на свързани лица

Дружество	сделки/основание	2019 г. '000 лв.	2018 г. '000 лв.
Дружества под общ контрол (Група БЕХ ЕАД)			
ЕСО ЕАД	балансираща енергия	59,831	59,953
	задължение към обществото	-	16,066
	резерв и допълнителни услуги	16,541	17,812
	технологични разходи	-	31,274
	прих. от търг. с ел. енергия	14,490	-
	Други продажби	25	7
		90,887	125,112
"АЕЦ Козлодуй" ЕАД	задължение към обществото	-	458
	електрическа енергия, небаланси	-	120
	Продажба на ДА и други продажби	46	626
		46	1,204
"ВЕЦ Козлодуй" ЕАД	балансираща енергия	-	41
	електрическа енергия, небаланси	-	11
		-	52
"Мини Марица Изток" ЕАД	Продажба на ДА	28	17
	Други продажби	26	21
		54	38
"ТЕЦ Марица Изток - 2" ЕАД	задължение към обществото	-	9,859
	ел.енергия -търговец	-	4,201
	лихви забава	-	14
	водоподаване	1,157	-
	Други продажби	-	8
		1,157	14,082
БНЕБ ЕАД	ел.енергия	-	5,740
	задължение към обществото	-	494
		-	6,234
Асоциирани и съвместно контролирани предприятия			
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД	ел.енергия ДПИ	-	1,314
	небаланс ДПИ	-	263
	неустойки	2,281	434
	върнати неустойки	-	(1,801)
	такса управление	65	63
	водоподаване	326	317
	дивидент	24,840	31,050
	27,512	31,640	
КонтурГлобал Оперейшънс България АД	такса управление	65	63
	дивидент	1,323	1,296
		1,388	1,359
ПОД Алианс	дивидент	5,031	5,321
ЗАД Енергия	застрахователни обезщетения	104	171
	дивидент	3,982	6,497
		4,086	6,668
Други свързани лица			
Под общ контрол на Българската държава			
БНЕБ ЕАД	ел.енергия	101,078	158,038
	задължение към обществото	-	2,239
		101,078	160,277
ВМЗ ЕАД	ел.енергия търговец	-	1,514
		-	1,514
НКЖИ Електроразпределение ЕАД	ел.е-я на ЕРД	-	874
	задължение към обществото	-	554
		-	1,428

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

Покупки от свързани лица

Дружество	сделки/основание	2019 г. ‘000 лв.	2018 г. ‘000 лв.
Единоличен собственик			
БЕХ ЕАД	Лихви заеми	122,659	116,452
	услуги	102	122
	амортизация финансови разходи по заеми	5,484	5,156
		128,245	121,730
Дружества под общ контрол (Група БЕХ ЕАД)			
ЕСО ЕАД	пренос	79	65
	достъп	2,145	9
	Балансираща енергия	10,377	26,476
	Други услуги	5	14
	12,606	26,564	
"АЕЦ Козлодуй" ЕАД	ел.енергия	131,691	130,868
	лихви по споразумение	1,259	2,551
	лихви забава текущи	1,207	934
	134,157	134,353	
"ВЕЦ Козлодуй" ЕАД	ел.енергия	-	3,837
	лихви забава текущи	-	4
		-	3,841
"Мини Марица Изток" ЕАД	ел.енергия ЯиК	3	-
"ТЕЦ Марица Изток - 2" ЕАД	ел.енергия	337,148	129,970
	тел.р-ри	2	2
	ел.енергия ЯиК	6	4
	лихви	-	180
	337,156	130,156	
БНЕБ ЕАД	такси борсов пазар	-	21
Асоциирани и съвместно контролирани предприятия			
КГМИЗ	РМ	244,403	242,292
	БЕ	187,492	216,204
	доп.услуги	5,044	4,273
	фонд 5% вноски	40,830	26,955
	емисии	292,488	160,654
	770,257	650,378	
ПОД Алианс	ДПО	1,011	1,002
ЗАД Енергия	услуга	19,211	19,745
Други свързани лица			
Под общ контрол на Българската държава			
БНЕБ ЕАД	такси борсов пазар	11	25
БНЕБ ЕАД	ел.енергия	482	638
		13,442	1,424

Сделки със свързани лица - директори и служители с контролни функции

Дружеството има отношение на свързано лице с директори и служители с контролни функции. Общата сума на начислените възнаграждения, включени в разходите за персонала, е както следва:

	2019 г. '000 лв.	2018 г. '000 лв.
Възнаграждения на Съвета на Директорите	166	151
Социални разходи и разходи за осигуровки върху възнагражденията на членовете на Съвета на Директорите	50	48
	216	199

Безналични сделки със свързани лица

За периода от 1 януари до 31 декември 2019 г. са извършени безналични сделки със следните свързани лица:

Дружества	Вид транзакция	Сума '000 лв.
НЕК ЕАД-ЕСО ЕАД-ТЕЦ МАРИЦА ИЗТОК 2 ЕАД	прихващане на насрещни вземания и задължения	1,448
НЕК ЕАД-ТЕЦ МАРИЦА ИЗТОК 2 ЕАД	прихващане на насрещни вземания и задължения	750
НЕК ЕАД-КОНТУР ГЛОБАЛ МАРИЦА ИЗТОК Ш АД	прихващане на насрещни вземания и задължения	27,311
НЕК ЕАД-КОНТУР ГЛОБАЛ МАРИЦА ИЗТОК Ш АД - КОНТУР ГЛОБАЛ ОПЕРЕЙШЪНС БЪЛГАРИЯ АД	прихващане на насрещни вземания и задължения	1,401
НЕК ЕАД-ЗАД ЕНЕРГИЯ	прихващане на насрещни вземания и задължения	2,558
	ОБЩО	33,468

40 Събития след датата на финансовия отчет

На 19 февруари 2020 г. е постановено решение на Софийски апелативен съд, с което е потвърдено първоинстанционното решение на Софийски градски съд за уважаване на предявените иски от Мечел Карбон АГ срещу НЕК ЕАД за главница в размер на 5 145 хил.лв., лихви за забава върху главницата и съдебни разноски.

Решението на Софийски апелативен съд е обжалвано от НЕК ЕАД пред Върховен касационен съд. Предвид внесено обезпечение от НЕК ЕАД по сметка на ВКС изпълнението на въззивното решение е спряно.

На 27 февруари 2020 г. е приключило съдебно производство по иск на НЕК ЕАД срещу Топлофикация София ЕАД, с което претенциите са уважени. Топлофикация София ЕАД следва да заплати на НЕК ЕАД присъдената главница в размер на 13 081 хил. лв. заедно със законната лихва върху нея от 22.10.2015г. до окончателното изплащане и разноски по делото.

В края на 2019 г. за първи път се появиха новини от Китай за COVID-19 (Коронавирус), когато ограничен брой случаи на неизвестен вирус бяха докладвани на Световната здравна организация. През първите няколко месеца на 2020 г. вирусът се разпространи в световен мащаб и отрицателното му въздействие набра скорост.

На 11 март 2020 г., след като са били регистрирани случаи на заразени с новия щам на коронавируса в 114 държави, Световната здравна организация обяви епидемията от COVID-19 за пандемия.

На 13 март 2020 г. по искане на правителството Народното събрание обяви извънредно положение в България заради коронавируса.

Към датата на издаване на настоящия финансов отчет енергийният сектор, като част от секторите за комунални услуги, е по-слабо засегнат в сравнение с други сектори като търговията на дребно и туризма. Въпреки това отчитаме възможността за възникване на пазарен риск. Продължителният период на понижена икономическа активност вероятно ще се отрази в посока на по-ниско търсене на електроенергия. Евентуален спад на потреблението на ел. енергия може да доведе до преразглеждане на корпоративната стратегия по отношение на инвестиционната дейност, както и до оптимизиране на разходите.

В НЕК ЕАД се предприемат всички необходими мерки, с цел да се запази здравето на работещите и да се осигури надеждна техническа експлоатация на ВЕЦ-овете, на язовирите и на прилежащите им хидротехнически съоръжения. Действията са съобразени с указанията на Националния оперативен щаб и стриктно се изпълняват разпореденията на всички национални институции.

Ръководството на Дружеството счита, че COVID-19 към датата на издаване на финансовия отчет има ограничен неблагоприятен ефект върху финансовото състояние и ликвидността на НЕК ЕАД. Остойнствяването на съществуващите рискове е трудно приложимо към датата на издаване на финансовия отчет.

41 Оповестяване съгласно законови изисквания

Този финансов отчет е одитиран от одиторско дружество Ейч Ел Би България ООД, на основание договор сключен между Български Енергиен Холдинг ЕАД и Ейч Ел Би България ООД Дружеството не начислява суми за независим финансов одит. Индивидуалният и консолидираният финансов отчет на Български Енергиен Холдинг ЕАД съдържат оповестяване за начислените суми за услуги, предоставяни от регистрирани одитори за независим финансов одит. През периода регистрираните одитори не са предоставяли други услуги.

42 Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2019 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 28 април 2020 г.